

รายงานการวิจัย

หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน
8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

เอมอร อินทนนท์ และคณะ

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยญาณสังวร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย

หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

The Dhamma Appropriate for Solving the Immoral Behavior of the Youth
in Eight Upper Northern Provinces

एमओर ओनठनठ
พระสัณฐะย ญาณวโร
พระสมุห์อาทิตย อธิธิโชโต
ผศ.ดร.ปรุทมม์ บุญศรีตัน

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยญาณสังวร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 2) เพื่อหาหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ ครูพระสอนศีลธรรม ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีเยาวชน อายุ 14 ปี – 18 ปี เรียนอยู่ในเขต 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน จำนวน 228 รูป จากกลุ่มประชากรทั้งหมด 530 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไคสแคว์เทสต์ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาติดยาของเยาวชนอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาความรุนแรงของเยาวชน อยู่ในระดับน้อย และปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนอยู่ในระดับน้อย 2) หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยา ได้แก่ ขรवासธรรม ซึ่งเป็นหลักการสำหรับการอยู่ร่วมกันในครอบครัว และหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรง ได้แก่ พรหมวิหาร ซึ่งเป็นหลักการของผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่ ส่วนหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ได้แก่ เบญจศีล เบญจธรรม สำหรับการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ ระยะเวลาการบวช ระยะเวลาการเป็นพระสอนศีลธรรม และปัญหาการติดยา ปัญหาความรุนแรง ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ส่วนจังหวัดที่ปฏิบัติการสอน และจำนวนนักเรียนในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

คำสำคัญ 1. หลักธรรม 2. พฤติกรรมผิดศีลธรรม 3. เยาวชน

ABSTRACT

This research was aimed 1) to study the youths' immoral behaviors, and 2) to find out the proper principles for solving youths' immoral behaviors. The samples were 288 out of 530 monk teachers who were teaching morality in the academy of 8 provincial regions in the upper north where youths from 14-18 years of age were studying. The tools were questionnaires which were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and chi-square test. The statistical significance was at the 0.05 level.

It was found that 1) the problem of youths' game addiction was high while the problem of youths' violence was low and the problem of youths' sexual intercourse was low, and 2) the proper Buddhist principles for solving game addiction was the virtues for a good household life and the principles for solving the problem of violence were the Buddhist principles for sublime states of mind while the proper Buddhist principles for solving the problem of sexual intercourse were the principles of five precepts and five ennobling virtues. In testing hypothesis, it was found that age, period of ordination, period of being teacher teaching morality and problem of game addiction, problem of youths' sexual intercourse during academic period were related with the principles proper for solving youths' immoral behaviors by static significance at 0.5 which met the set hypothesis. But the provinces of teaching performance and the number of students in the academy were not related with the principles proper for the youths' immoral behaviors which did not meet the set hypothesis.

Keywords: 1. principle 2. Immoral behavior 3. youth

กิตติกรรมประกาศ

รายงานผลการวิจัยเรื่องนี้ที่สำเร็จด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์และช่วยเหลือจากหลายฝ่าย เฉกเช่น ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยญาณสังวร ที่จัดสรรทุนในการทำวิจัย อาจารย์ธเนศ ต่วนชะเอม ผู้เชี่ยวชาญช่วยชี้แนวทางในการเขียนงานวิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณ พระสอนศีลธรรม กลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ บุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียน 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ที่มีพระสอนศีลธรรมปฏิบัติการสอน ได้อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการวิจัยเรื่องนี้คงจะมีประโยชน์แก่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย คณะกรรมการโครงการพระสอนศีลธรรม สถานศึกษา 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ตลอดจนถึงประชาชน และนักศึกษาทั่วไป ได้พอสมควร

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
1.7 หน่วยงานที่นำผลวิจัยไปใช้	5
บทที่ 2 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ความหมายของศีลธรรม	6
2.2 ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน	9
2.3 หลักธรรมในการแก้ปัญหาคติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน	28
2.4 โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	47
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	53
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	54
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	56
3.5 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
ตอนที่ 2 ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน	60
ตอนที่ 3 หลักธรรมเหมาะสมในแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน	62
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน	65
ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน	70
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
5.1 สรุปผลการวิจัย	84
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	87
5.3 ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก เครื่องมือการวิจัย	100
ภาคผนวก ข คู่มือ การนำหลักธรรมไปแก้ปัญหาเยาวชน	105
คณะผู้วิจัย	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวน ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	60
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	60
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	61
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุประดับปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	61
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลักธรรมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	62
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	63
4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลักธรรมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	64
4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปหลักธรรมเหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	64
4.10 จำนวน ร้อยละ ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	65
4.11 จำนวน ร้อยละ ปัญหา แนวทางแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	66
4.12 จำนวน ร้อยละ ปัญหา ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	67
4.13 จำนวน ร้อยละ ปัญหา แนวทางแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	67
4.14 จำนวน ร้อยละ ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	68
4.15 จำนวน ร้อยละ แนวทางแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	69
4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	70
4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	71
ตารางที่	หน้า
4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	71
4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการบวชกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	72

	เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	82
4.38	ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนกับกิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	82
4.39	ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนกับกิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	83

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนในปัจจุบัน ทวีความรุนแรงมากขึ้น จากสถิติกรมพินิจและคุ้มครองเยาวชน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ถึง 31 พฤษภาคม 2552 พบว่า เยาวชนอายุ 14 ปี-18 ปี ทั่วประเทศ มีจำนวนคดีความมากถึง 18,658 คดี ส่วนมากเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 3,839 คดี รองลงมาเป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน จำนวน 3,325 คดี และคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย จำนวน 2,397 คดีตามลำดับ และจากเหตุการณ์ที่เราพบเห็นจากข่าวสาร สื่อมวลชนต่างๆไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ปาหืน คลิปการทะเลาะวิวาท ใช้ความรุนแรง คดีฆ่าข่มขืน คดียาเสพติด คดีค้าประเวณีในกลุ่มเยาวชน คดีลักทรัพย์ เด็กติดเกม เป็นต้น สอดคล้องกับผลวิจัยเชิงสำรวจของ นพดล กรรณิกา (2556) เรื่อง สถานการณ์การใช้ ความรุนแรงในกลุ่มและเยาวชน พบว่า ร้อยละ 21.4 เล่นการพนัน ร้อยละ 16.7 เข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนบุกยกพวกตีกัน ร้อยละ 16.7 ทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นโดยใช้กำลัง ร้อยละ 13.5 ใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ ร้อยละ 14.1 ทะเลาะกับผู้อื่นโดยใช้อาวุธ ซึ่งเยาวชนส่วนใหญ่ไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ด้วยตนเองบางครั้งอาจจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการผิดๆไม่มีการคิดวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างถูกต้อง ซึ่งทุกฝ่ายต่างก็มีความกังวลใจในเรื่องปัญหาพฤติกรรมของเยาวชนในปัจจุบันนี้ และมีเสียงเรียกร้องให้สถาบันศาสนาเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหา อาทิเช่น น.ส.นราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงศูนย์คุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) ร่วมกับสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ทำโครงการวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในประเทศไทย เพื่อหาแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่สังคมไทย การวิจัยมีข้อมูลที่น่าสนใจ โดยพบว่า สถาบันการศึกษาถูกคาดหวังจากบุคคลต่างๆ ว่า เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมเคียงคู่กับครอบครัวและสถาบันศาสนา หรือ บวร คือ บ้าน วัด โรงเรียน

สำหรับในภาครัฐ ได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาร่วมกันหลายฝ่าย นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมปรึกษาหารือถึงความร่วมมือจัดการเรียนการสอนศีลธรรมในสถานศึกษาเพื่อดำเนินการตามโครงการ 3 ดี ของกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย (Democracy) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย (Decency) และกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด (Drug) และมีความเห็นว่าจะต้องอาศัยความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา คือ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร) และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร) ในการนำพระสอนศีลธรรมเข้าไปสอนในสถานศึกษา

สังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั่วประเทศ จำนวน 24,700 อัตรา จำแนกเป็น มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (มจร) จำนวน 18,000 อัตรา และ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร) จำนวน 6,700 อัตรา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับมอบหมายภาระงานดังกล่าวให้การนำพระสอนศีลธรรมเข้าไปสอนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการภายใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อันประกอบด้วย จังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอนในอัตราพระสอนศีลธรรม จำนวน 680 อัตรา อัตราละ 2,500 บาทต่อเดือน เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 แต่ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา มีการจัดอบรมพระสอนศีลธรรมและใช้หลักสูตรโดยทั่วไปทางพุทธศาสนาในการสอน แต่ยังไม่มีการสอนเกี่ยวกับศีลธรรมที่มีงานวิจัยรองรับ ไม่มีการศึกษาปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน ทำให้ไม่ทราบปัญหาที่แท้จริง ทั้งนี้การที่พระสอนศีลธรรมถ่ายทอดความรู้หรือสอนศีลธรรมโดยไม่มีแนวทาง และไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงของพฤติกรรมผิดศีลธรรมในเยาวชน อาจทำให้การสอนศีลธรรมไม่บรรลุเป้าหมาย นั้นหมายถึงอัตราความคุ้มของงบประมาณรัฐบาลกว่าหกสิบล้านบาทต่อปี ที่จะเสียไป

คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน ใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน เพื่อหาหลักสูตรที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนดังกล่าว จึงได้ทำวิจัยครั้งนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

1.2.2 เพื่อหาหลักสูตรที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ 3 ด้าน คือ

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ หลักสูตรที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน จำนวน 3 ด้าน ตามยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาและพัฒนาเยาวชน ของสภาการศึกษา (สกศ.) ได้แก่ 1) การแก้ปัญหาเด็กติดเกม 2) การแก้ปัญหาความรุนแรง และ 3) การแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และการวิเคราะห์เอกสารเพื่อหาหลักสูตรที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ พระสอนศีลธรรม ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีเยาวชน อายุ 14 ปี – 18 ปี เรียนอยู่ในเขต 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา และจังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 หลักธรรม หมายถึง หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ที่เป็นความจริง เป็นความดีงาม ความถูกต้อง เมื่อนำไปปฏิบัติแล้ว ช่วยให้เกิดความดีงามในชีวิต และสังคมอยู่ร่วมกัน อย่างปกติสุข ในที่นี้ได้ หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 3 ด้าน คือ หลักธรรมในการแก้ปัญหาเด็กติดเกม 2.หลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรง และ 3.หลักธรรมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

1.4.2 ปัญหา หมายถึง ปัญหาเด็กติดเกม แก้ปัญหาความรุนแรง ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ในที่นี้หมายถึง ปัญหาพฤติกรรมศีลธรรมของเยาวชนไทย 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาเด็กติดเกม หมายถึง การที่เด็ก เยาวชนเล่นเกมคอมพิวเตอร์จนติดทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงจากเดิมอันอาจจะส่งผลเสียร่างกาย ทำให้เกิดอาการปวดหลัง ปวดหัว อ่อนเพลีย ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก การมีปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การออกกำลังกาย โดยที่การเล่นแต่เพียงอย่างเดียวจะทำให้ได้สิ่งเหล่านี้ไม่ครบและส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการของเด็กได้ ตลอดจนถึงส่งผลกระทบต่อจิตใจ อาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบขึ้นได้ และอาจมีอารมณ์หงุดหงิด มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง หรือไม่พอใจหากไม่ได้เล่นเกมตามที่ตนต้องการ ก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว การปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลงทำให้เกิดความเหินห่างโดยเฉพาะที่สำคัญส่งผลกระทบต่อ การเรียนและการทำงาน ซึ่งในที่นี้หมายถึง ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมด้านการติดเกมอันก่อให้เกิดอารมณ์หงุดหงิด พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง การปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การทำงานเป็นกลุ่ม การปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลงทำให้เกิดความเหินห่างผลกระทบต่อ การเรียนการสอนของเยาวชนไทยภาคเหนือบน 8 จังหวัด

ปัญหาความรุนแรง หมายถึง ปัญหาอันเกิดจากการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาซึ่งเป็นการกระทำใดๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งกาย วาจา จิตใจ และทางเพศ โดยการบังคับขู่เข็ญ ทำร้ายทุบตี คุกคาม จำกัด กีดกันเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมาน ทั้งร่างกายและจิตใจแก่ผู้ถูกรกระทำ ซึ่งในที่นี้หมายถึง ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมด้านการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาของเยาวชนไทยภาคเหนือบน 8 จังหวัด

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน หมายถึง ปัญหาอันเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนซึ่งอยู่ในวัยที่เหมาะสมแก่การศึกษาหาความรู้ในสถานศึกษา โดยความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การสำส่อนทางเพศ การเบี่ยงเบนทางเพศ การรักร่วมเพศ เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาการทำแท้ง ซึ่งที่นี้ได้แก่ ปัญหาอันเกิดจากพฤติกรรมผิดศีลด้านการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนไทยในเขตภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด

1.4.3 การแก้ปัญหา หมายถึง การใช้เหตุผล การใช้วิธีขจัด ที่สามารถเลือกใช้ให้เข้ากับตัวปัญหา โดยการพิจารณาข้อมูลและเงื่อนไขที่กำหนดมาในปัญหา การพิจารณาเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องหาคำตอบ และการพิจารณาขั้นตอนวิธีหาคำตอบหรือข้อมูลออก ในที่นี้หมายถึง การแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

1.4.4 พระสอนศีลธรรม หมายถึง พระภิกษุที่ปฏิบัติหน้าที่ในการเรียนสอนศีลธรรมหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตามโครงการพระสอนในโรงเรียน สังกัดมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในที่นี้ หมายถึง พระภิกษุที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพระสอนศีลธรรมในโครงการที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านนา ได้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีเยาวชนเรียนอยู่ เขตภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด

1.4.5 คู่มือ การนำหลักธรรมไปแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน หมายถึง การสังเคราะห์หลักธรรมที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ซึ่งได้จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง หลักธรรมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน” มาสร้างเป็นคู่มือเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนให้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความเกิดมาเป็นมนุษย์ตามหลักการแห่งพุทธปรัชญา

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ได้หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนเพื่อสร้างคู่มือหลักธรรมที่เหมาะสม นำข้อมูลผลการวิจัยเสนอผู้บริหารโรงเรียนได้แนวทางในการกำหนดนโยบายในการจัดการอบรมแก่เยาวชนให้รู้ถึงคุณค่ามนุษย์ที่สมบูรณ์ตามอุดมคติทางพุทธปรัชญา

1.5.2 นำเสนอผลการวิจัยประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ต่อกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนในทางที่ควร

1.5.3 ได้แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมของเยาวชนอันเป็นการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่เด็กและเยาวชน ในจังหวัดและภูมิภาคอื่น ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสังคมรวมทั้งความมั่นคงแก่รัฐ และประเทศชาติ

1.5.4 ภาครัฐ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แนวทางในการกำหนดนโยบาย ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรมโดยการอาศัยการสร้างความเป็นมนุษย์อันเกิดจาก ภายในของเยาวชนเอง อันเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เกิดขึ้น และตระหนัก ถึงบาป บุญ คุณ โทษ เมื่อ พ้นโทษแล้วมีหนทางในการดำเนินอย่างมีความสุข ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่สังคม อันเป็นส่วนสำคัญ ในการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน ครอบครัว ตลอดจนถึงประเทศชาติ

1.5.5 ได้ข้อมูลเบื้องต้นอันเป็นองค์ความรู้ใหม่ เพื่อการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการเกี่ยวข้องกับ หลักธรรมสำหรับการพัฒนาพฤติกรรมตามหลักการแห่งพุทธปรัชญา ในลักษณะนี้ต่อไป

1.6 หน่วยงานที่น่าผลวิจัยไปใช้

1.6.1 กระทรวงยุติธรรม

1.6.2 กระทรวงวัฒนธรรม

1.6.3 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1.6.4 กระทรวงมหาดไทย

1.6.5 ทัดตสถานหญิงเชียงใหม่ เรือนจำ กรมราชทัณฑ์

1.6.6 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

1.6.7 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องนี้ ได้ศึกษา ค้นคว้า หลักธรรม แนวคิด ทฤษฎี จากพระไตรปิฎก นโยบาย ตำรา บทความ รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นยุทธวิธีแนวทางในการดำเนินการวิจัย ซึ่งสรุปเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหมายของศีลธรรม
- 2.2 ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน
- 2.3 หลักธรรมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน
- 2.4 โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ความหมายของศีลธรรม

ศีลธรรม (อังกฤษ: Morality) หมายถึง ความประพฤติที่ดีที่ชอบทั้งศีลและธรรม

ศีลธรรม ในคำจำกัดความถึง เบญจศีล และ เบญจธรรม คือศีล 5 และธรรม 5 ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ของสังคมระดับต้นสำหรับให้สมาชิกสังคมประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสงบสุข ไม่สะดุ้งกลัว ไม่หวาดระแวงภัย เป็นหลักประกันสังคมที่สำคัญ สังคมที่สงบสุข ไร้ว่างใจกันได้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ไม่เบียดเบียน ไม่ทะเลาะ ไม่กตขี้ข่มเหง ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน เป็นต้น ก็เพราะสมาชิกของสังคมยึดมั่นอยู่ในหลักศีลธรรมนี้

ศีลธรรม เป็นชื่อวิชาหนึ่งในโรงเรียนที่กำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องเรียนมาตั้งแต่สมัยโบราณ เรียกว่า วิชาศีลธรรม ปัจจุบันเรียกว่า วิชาพุทธศาสนา

จรรยาพร ธรณินทร์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฐมเหตุแห่งการนำเสนอบทความนี้มาจากนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (สมชาย วงศ์สวัสดิ์) ที่ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดให้มีการจัดระบบจิตใจ ให้คนทำดี ได้ดี มีรางวัลตอบแทน เป็นการพิจารณาให้ความดีความชอบของข้าราชการ ประจำปี ที่ทำงานด้านส่งเสริมคุณธรรมศีลธรรมของสถานศึกษา จึงต้องมีข้อตกลงเบื้องต้นว่างานคุณธรรม ศีลธรรมคืออะไร และจะเกี่ยวข้องกับบุคลากร 3 ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารโครงการ กลุ่มจัดการเรียนการสอน และกลุ่มจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

นอกจากนี้ คำว่า คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และสมรรถนะ มักมีผู้นำไปใช้ในความหมายที่แตกต่าง สับสน และไม่ตรงกับความหมายที่แท้จริง ดังนั้นการทำความเข้าใจตั้งแต่ รากศัพท์ ความหมายและประโยชน์ในการนำไปใช้ จะช่วยให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันได้ดี

คุณธรรม (Moral) ศีลธรรม (Moral) จริยธรรม (Ethics) และจรรยาบรรณ (Code of Conduct) มีเป้าหมายใช้เพื่อการควบคุมตนเอง และส่งผลต่อ พฤติกรรมของบุคคลนั้น ส่วนธรรมาภิบาล (Good Governance) และ ชีตสมรรถนะ (Competency) ใช้เพื่อเป็นกลไกควบคุม โครงสร้างระบบ และกระบวนการส่งผลต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือองค์กร

คุณธรรม (Moral / Virtue) “คุณธรรม” คือ คุณ + ธรรมะ คุณงามความดีที่เป็น ธรรมชาติ ก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและ สังคม ซึ่งรวมสรุปว่าเป็น สภาพคุณงาม ความดี

คุณธรรม (Virtue) แนวความคิดที่ดีเป็นตัวบังคับให้ประพฤติดี

1. สภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ
2. คุณธรรม คือจริยธรรมที่แยกเป็นรายละเอียดแต่ละประเภท หากประพฤติปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจของผู้คน

จริยธรรม (Ethics) “จริยธรรม” = จริย + ธรรมะ คือ ความประพฤติที่เป็นธรรมชาติ เกิด จากคุณธรรมในตัวเอง ก่อให้เกิดความ สงบเรียบร้อยในสังคม รวมสรุปว่าเป็น ข้อควรประพฤติปฏิบัติ

จริยธรรม (Ethics) ความเป็นผู้มีจิตใจสะอาด บริสุทธิ์ เสียสละหรือประพฤติดีงาม

1. ประมวล กฎหมาย ที่กลุ่มชนหรือสังคมหนึ่งๆ ยอมรับเป็นแนวควบคุมความประพฤติ เพื่อแยกแยะให้เห็นว่าอะไรควรหรือไปกันได้กับการบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม
2. ปรัชญาสาขาหนึ่งว่าด้วย ความประพฤติ และการครองชีวิต ว่าอะไรดี อะไรชั่ว อะไร ถูก อะไรผิด หรืออะไรควร อะไรไม่ควร
3. กฎเกณฑ์ความประพฤติของมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นจากธรรมชาติของมนุษย์เอง ได้แก่ ความเป็นผู้มีปัญญา และเหตุผลหรือปรัชญาญาณทำให้มนุษย์มีมโนธรรมและ รู้จักไตร่ตรองแยกแยะความดี - ความชั่ว, ถูก - ผิด, ควร - ไม่ควร เป็นการควบคุมตัวเอง และเป็นการควบคุม กันเองในกลุ่ม หรือเป็น ศีลธรรมเฉพาะกลุ่ม

ศีลธรรม (Moral)

1. ความประพฤติที่ดีที่ชอบ หรือธรรมในระดับศีล หรือกรอบปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับ ความรู้สึกรับผิดชอบ บริสุทธิ์ เกี่ยวกับจิตใจ
2. หลักความประพฤติที่ดีสำหรับบุคคลพึงปฏิบัติ

ธรรมาภิบาล (Good Governance) ธรรมาภิบาล คือ ธรรมะ + อภิบาล หมายถึง ปกครอง ด้วยคุณความดี ซื่อตรงต่อกัน มั่นคงในสัญญาที่มีต่อกัน

สัญญา (กฎ กติกา มารยาท) ที่ ร่วมกันทำ เป็นธรรม โปร่งใส รับผิดชอบในสิ่งที่ทำ

1. การจัดการปกครอง การบริหารปกครอง การบริหารกิจการบ้านเมือง การ ควบคุมดูแลกิจการ การกำกับดูแลที่ดี อันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ (Process) และระบบ (System) ซึ่งองค์การหรือสังคมได้มีการปฏิบัติหรือดำเนินการ (Operate)

2. ธรรมนูญสากล มักครอบคลุมประเด็น ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Participation)
2. นิติธรรม (Rule of law)
3. ความโปร่งใส (Transparency)
4. การตอบสนอง (Responsiveness)
5. การแสวงหาฉันทามติ (Consensus oriented)
6. ความถูกต้อง ความเสมอภาค ยุติธรรม เทียงธรรม (Equity)
7. ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ (Effectiveness & Efficiency)
8. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)

พุทธทาส อินทปัญโญ (2560: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของศีลธรรม 3 ประเภท คือ

1. ความหมายทางภาษา. คำว่า สี-ละ หรือศีลนี้ ตัวหนังสือแท้ ๆ ก็แปลว่า ปกติ, อะไรที่คงอยู่ตามปกติ ก็เรียกว่า สี-ละ หรือ ทำอยู่เป็นปกติ ไม่ผิดแปลกออกไป นี้ก็เรียกว่า สี-ละ ถ้าผิดปกติก็เรียกว่าไม่ใช่ สี-ละ. ที่เอามาใช้เป็นชื่อของการปฏิบัติที่เรียกว่า “ศีล” นี้ ก็คือ การทำให้ปกตินั่นเอง. การชกกันไม่ใช่ปกติ ; ต่อเมื่อไม่ชกกันจึงเรียกว่าปกติ...ที่นี้ ก็มาถึงความหมายของคำว่า “ธรรม” คำว่า ธรรม นี้มีความหมายหลายอย่าง ความหมายทั่วไป ก็หมายความว่า “ทรงตัวอยู่”. คำว่า ธรรม นี้ แปลว่า ทรงตัวอยู่; ฉะนั้น “ศีลธรรม” ก็แปลว่า “การทรงตัวอยู่อย่างปกติ” มันก็เท่านั้นเอง. ทางภาษาจึงได้เห็นภาพพจน์ขึ้นมาว่า มีความปกติทางปรากฏการณ์ ที่แสดงให้เห็นทั้งทางรูปธรรม และนามธรรมของทุก ๆ สิ่ง

2. ความหมายทางอาการตามธรรมชาติ ก็เอาปรากฏการณ์ของธรรมชาติแท้เป็นหลัก เมื่อพูดถึง ธรรมชาติ ในที่นี้ก็ถึงถึงธรรมชาติตามธรรมดา ที่แวดล้อมอยู่ทั่ว ๆ ไปนี้ ของสิ่งที่ไม่มีชีวิตด้วย, และของ สิ่งที่มีชีวิตด้วย ถ้าเป็นไปตามธรรมชาติแล้วจะปกติ ; เพราะมัน มีกฎของธรรมชาติอยู่อย่างหนึ่ง คือ ถ้าไม่ถึงสภาพปกติ หรือที่ควรจะอยู่ตามปกติแล้ว มันจะไม่หยุด มันจะต้องถูกผลักไสไปกลิ้งไป จนกว่าจะไปอยู่ในสภาพที่เรียกว่าปกติที่สุด ที่มันจะอยู่ได้ แม้สิ่งที่ไม่มีชีวิต. ศีลธรรม คือ สิ่งที่ทรงตัว อยู่โดยปกติ ที่เป็นตามธรรมชาติ

3. ความหมายตามทฤษฎีนิติทางศาสนา ตัวการบัญญัตินั้นจะบัญญัติกันในรูปแบบศีลธรรม ระเบียบประเพณี หรืออะไรก็ตาม มันก็เป็นเรื่องของการบัญญัติ ซึ่งมีหลายระดับ หลายยุคหลายสมัย ศีลธรรมจึงเปลี่ยนรูป เปลี่ยนแบบ หรือเปลี่ยนระดับ แต่อย่าลืมนะ ศีลธรรมมุ่งหมาย ความสงบ เหตุที่ทำให้ต้องบัญญัติก็เพราะว่ามันไม่สงบ เกิดการกระทบกระทั่งวุ่นวายกันขึ้นมาทำให้ ต้องบัญญัติ การบัญญัติก็เพื่อทำให้เกิดความสงบ ศีลธรรมตามความหมายของการบัญญัติทางศาสนาแล้ว แต่มุ่งหมายความสงบทุกระดับของความหมาย”

จากความหมายของศีลธรรมดังกล่าวมา สรุปได้ว่า ศีลธรรม หลักการแห่งการประพฤติดีงามทางกายวาจา ความประพฤติที่ดีที่ชอบ ความสุจริตทางกายวาจาและอาชีพะ เกี่ยวกับความรู้สึกรับผิดชอบ บริสุทธิ์ เกี่ยวกับจิตใจ เมื่อสมาชิกในสังคมนั้นๆ ยึดมั่นอยู่ในหลักศีลธรรม เป็นหลักประกันที่สำคัญไว้วางใจกันได้ เอื้อเพื่อเอื้อแผ่ต่อกัน ไม่เบียดเบียน ไม่ทะเลาะ ไม่กดขี่ข่มเหง ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน

2.2 ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

2.2.1 ปัญหาการติดเกมของเยาวชน

ผู้ปกครองก็ต้องคอยดูแลและสังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กและเยาวชนว่าเริ่มเล่นเกมนานเกินไปจนเกิดการติดแล้วหรือยัง เพื่อที่จะช่วยเหลือและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก่อนเกิดปัญหาหรือผลเสีย โดยสังเกตลักษณะของของการติดเกม ดังนี้

1. ใช้เวลาเล่นเกม เกิน 2 ชม.ต่อวัน
2. รบกวนหน้าที่ การเรียน ขาดทักษะสังคม ขาดความสัมพันธ์ในบ้าน และกับเพื่อนนอกบ้าน
3. หงุดหงิดจริงจัง
4. ขาดไม่ได้ จะมีอาการรุนแรง อารมณ์เสีย
5. บุคลิกภาพผิดไปจากเดิม
6. ใช้เงินมาก แอบทำ โทกหก ขโมยเงินไปเล่น

ผู้ปกครองควรเผื่อระวังเป็นพิเศษ มีโอกาสติดเกมได้ง่าย หรือถ้าเริ่มเล่นเกมต้องคอยควบคุมเยาวชนที่ลักษณะจะติดเกมง่ายอย่างใกล้ชิด ได้แก่

1. สมาธิสั้น ปัญหาการเรียน (LD)
2. ปัญหาเพื่อน ขาดทักษะสังคม
3. ปัญหาอารมณ์ เหงา เครียด ซึมเศร้า
4. ขาดการยับยั้งใจตนเอง (Disinhibition)
5. รอคอยไม่ได้ (Immediate gratification)
6. ขาดความรู้สึกรับคุณค่าในตนเอง (Low self esteem)

ผู้ปกครองควรคอยสังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กและเยาวชน ดังนี้

1. หงุดหงิดอยู่กับการเล่นเกมมากเกินไป ไม่สามารถควบคุมตัวเองให้เล่นในเวลาที่กำหนด

กำหนด

2. ใช้เวลาในการเล่นนานขึ้นเรื่อยๆ
3. เมื่อถูกบังคับให้หยุดเล่น จะมีพฤติกรรมต่อต้าน
4. ส่งผลต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ การเรียน/ทำงาน
5. แยกตัวออกจากสังคม ไม่ค่อยทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว

ข้อเสียที่เกิดจากการติดเกมของเยาวชน

ปัญหาเด็กติดเกม พบได้ทั่วไปในปัจจุบันนี้ พ่อแม่หลายคนลำบากใจที่จะบังคับให้ลูกเลิกเล่นเกมเด็กบางคน ติดมากจนไม่สนใจการเรียน ผลการเรียนตกลงมาก ๆ หรือบางคนไม่ยอมไปโรงเรียน ใช้เวลาเล่นเกมที่บ้านทั้งวัน เวลาห้ามมาก ๆ เด็กแอบหนีไปเล่นเกมที่ร้านเกมนอกบ้าน บางคนเลยซื้อเกมให้เด็กเล่นที่บ้านเนื่องจากเกรงว่าเด็กจะไม่กลับบ้าน แต่กลับเป็นปัญหาต่อมาจากการเล่นเกมที่บ้านมากขึ้นการช่วยเหลือเด็กติดเกม จึงเป็นความจำเป็นระดับประเทศ และถ้าสามารถป้องกันปัญหานี้ได้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

การค้นหาเด็กติดเกม ทำได้ด้วยการสังเกตพฤติกรรมเด็กที่บ้าน ที่โรงเรียน นอกบ้าน นอกโรงเรียน การสอบถามพฤติกรรมของผู้ใกล้ชิด ซึ่งจิตริน ใจดี (2560 : ออนไลน์) จิตแพทย์ประจำศูนย์จิตรักษ์กรุงเทพ โรงพยาบาลกรุงเทพได้กล่าวถึงพฤติกรรมติดเกมว่า โดยธรรมชาติของเกมนั้นมักจะออกแบบมาเพื่อสนองความต้องการของผู้เล่นอยู่แล้ว คือ มักจะให้มีการผ่านด่านเป็นขั้นๆขึ้นไปเรื่อยๆและจะได้รับรางวัลทันทีเมื่อทำภารกิจของเกมสำเร็จ จนทำให้ผู้เล่นรู้สึกว่าการที่กำลังเล่นอยู่นั้นมีความก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ในเมื่อความต้องการของตนเองได้รับการตอบสนองอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้เล่นก็เลยอยากที่จะเล่นเกมต่อไปโดยไม่อยากหยุด จนอาจเกิด “ภาวะติดเกม” ขึ้นได้ ซึ่งทำให้ส่งผลเสียตามมาได้หลายประการ เป็นต้นว่า

1. ข้อเสียต่อตนเอง ร่างกาย ทำให้เกิดอาการปวดหลัง ปวดหัว อ่อนเพลีย
2. ข้อเสียต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งพัฒนาการที่ดีนั้นต้องอาศัยปัจจัยกระตุ้นหรือปัจจัยส่งเสริมในหลายๆ ด้าน เช่น โภชนาการ การเล่น การมีปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การออกกำลังกาย โดยที่การเล่นแต่เพียงอย่างเดียวจะทำให้ได้สิ่งเหล่านี้ไม่ครบและส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการของเด็กได้
3. ข้อเสียต่อจิตใจ ในเด็กอาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบขึ้นได้ และอาจมีอารมณ์หงุดหงิด มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง หรือไม่พอใจหากไม่ได้เล่นเกมตามที่ตนต้องการ
4. ข้อเสียต่อครอบครัว อาจก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว การปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลงทำให้เกิดความเหินห่าง
5. ข้อเสียต่อสังคม ส่งผลกระทบต่อการเรียนและการทำงาน

วิธีช่วยเหลือเด็กติดเกม

สำคัญที่สุดในการป้องกันปัญหาเด็กติดเกม คือ การตั้งกติกาก่อนเล่นเกมครั้งแรก คือ ก่อนที่จะซื้อเกมหรืออนุญาตให้เด็กเล่นเกมครั้งแรก ควรตั้งกติกากันก่อนว่าจะให้เล่นได้กี่ชั่วโมง หรือ จะให้เล่นได้เฉพาะในวันไหนบ้าง เพราะการมาตั้งกติกากันทีหลังเมื่อเด็กติดเกมไปแล้วเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ซึ่งมีขั้นตอนในช่วยเหลือเด็ก เยาวชน ดังนี้

1. ผู้ช่วยเหลือควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กก่อนเริ่มการปรับพฤติกรรม

2. วิธีที่ดีที่สุด คือ การตกลงกติกาให้ชัดเจนก่อนอนุญาตให้เด็กเล่นเกม
3. ควรเอาจริงเอาจังกับข้อตกลงหรือกติกาที่ได้ตั้งไว้
4. สร้างแรงจูงใจในการเลิกให้กับเด็ก เช่น หากกำลังปรับลดชั่วโมงการเล่น เกม ก็ควรหากิจกรรมที่น่าสนใจมาทดแทนการเล่นทันที และถ้าเด็กทำได้ก็ควรชม / ให้กำลังใจ หรือให้รางวัล
5. ค่อยๆปรับพฤติกรรมทีละน้อย แบบค่อยเป็นค่อยไป แต่สม่ำเสมอ
6. หากมีข้อสงสัยควรขอคำแนะนำจากจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น หรือศึกษาเพิ่มเติมจาก Website เช่น <http://www.healthygamer.net/>
7. ปัญหาเด็กติดเกมนั้นสามารถป้องกันและแก้ไขได้ซึ่งผู้ปกครองต้องใช้ความเข้าใจและความอดทน โดยไม่ว่าเด็กจะใช้เทคโนโลยีอะไรก็ควรให้คำแนะนำและดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะนอกจากเทคโนโลยีจะมีประโยชน์แล้ว หากใช้ไม่เหมาะสม ก็ให้โทษได้เช่นกัน

หลักสำคัญในการป้องกันหรือช่วยเหลือ โดยมีวิธีการป้องกันและแก้ไขเด็กติดเกม ทำได้ด้วยการใช้วิธีการต่าง ๆ ประกอบกัน (ณัฐวุฒิ, 2560 : ออนไลน์) ดังนี้

1. รู้ความสนใจของลูกตลอดเวลา พ่อแม่ควรสนใจติดตามพฤติกรรมของลูก ความสนใจกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงความสนใจเรื่องเกม เด็กส่วนใหญ่จะเริ่มอยากเล่นตั้งแต่อายุ 6 ปีเป็นต้นไป และจะมากขึ้นเรื่อยๆ จนถึงวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเด็กยังขาดการควบคุมตนเอง เพื่อนมีอิทธิพลอย่างสูงที่จะเหนี่ยวนำให้สนใจ อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง เพื่อจะมีเรื่องสนุกสนานพูดคุยกัน
2. รู้จักเกมที่เด็กเล่น เกมที่เด็กเล่นอาจมีหลายประเภท แตกต่างกันตามความสนใจ ความชอบความถนัด การพูดคุยเรื่องเกมกับลูกทำให้เข้าใจความชอบของเด็ก ถ้าได้เห็นตอนเด็กเล่นเกมจะสามารถแยกแยะประเภทของเกมได้ ดังนี้
  3. รู้สาเหตุที่เด็กชอบ
  4. รู้สาเหตุที่เด็กติดเกม โดยผู้ปกครองควรเริ่มแก้ปัญหาจากจุดนี้
    1. เด็กขาดการควบคุมตนเอง
    2. พ่อแม่ไม่สนใจพฤติกรรมลูก ไม่มีเวลากำกับให้เด็กทำตามกติกา
    3. ปลอ่ยให้เด็กมีอิสระเสรีมากเกินไป
    4. ไม่มีการตกลงกติกาให้ก่อน
    5. พ่อแม่ไม่ได้ช่วยให้เด็กมีกิจกรรมที่ดี และเหมาะสมกับจิตใจของเด็ก
    6. เด็กมีปัญหาทางอารมณ์ ใช้เกมช่วยให้อาการดีขึ้นชั่วคราว
    7. สิ่งแวดล้อม/เพื่อน/ครอบครัว/ชุมชน

อัญชุลี ธีระวงศ์ไพศาล (2560 : ออนไลน์) จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น โรงพยาบาลสมิติเวช ศรีนครินทร์ ให้แนวทางแก้ไขไว้ว่า หากเด็กติดเกม แล้วควรสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเด็กหาเวลาที่เด็กและผู้ปกครองมาคุยพร้อมกันโดยไม่แสดงท่าทีดูว่าเด็กว่าไม่รับผิดชอบควรแสดงความรู้สึกเป็นห่วง

ที่เห็นเด็กเล่นเกมบ่อย แสดงความเห็นใจว่าเด็กไม่สามารถตัดขาดจากเกมได้ ช่วยกันคิดและตั้งเป้าหมายร่วมกันว่าจะแก้ไขอย่างไร

1. หากในบ้านยังไม่มีกฎกติกาในการเล่นเกมน จำเป็นต้องพูดคุยให้เด็กมีส่วนร่วมในการกำหนดเวลาการเล่นที่ชัดเจนว่าเล่นได้ในวันไหน เมื่อไร กี่ชั่วโมง แล้วค่อยปรับลดลงจนเหมาะสม ถ้าเด็กทำตามไม่ได้ จะให้พ่อแม่ช่วยเขาอย่างไร

2. เมื่อเด็กควบคุมการเล่นเกมได้ดีขึ้น ควรชมเด็ก และให้กำลังใจต่อไป

3. พ่อแม่ควรมีเวลาอยู่กับเด็กให้มากขึ้น อาจจะพาไปทำกิจกรรมอื่นที่สนุกสนานและที่เด็กชอบ (ยกเว้นเล่นเกม) ในเวลาว่าง เช่น เล่นดนตรี กีฬา งานศิลปะ ปลูกต้นไม้ เป็นต้น

4. ฝึกให้เด็กรู้จักแบ่งเวลา รู้จักควบคุมตัวเอง

5. จำกัดเงินไม่ให้เงินเด็กใช้มากเกินไป

6. ผู้ปกครองควรร่วมมือในการแก้ไขปัญหาโดยใช้กฎกติกาเดียวกัน ไม่ปล่อยให้เป็นการละเมิดหรือความรับผิดชอบของใครคนใดคนหนึ่ง และที่สำคัญไม่ขัดแย้งกันเอง

7. ไม่ท้อแท้ต่อปัญหา ต้องอดทนใช้เวลาอย่างต่อเนื่อง 8. สร้างความอบอุ่น ความเข้าใจภายในบ้าน ทำให้บ้านมีความสุข ไม่เครียด

หากเด็กหรือผู้ปกครองรู้จักเลือกประเภทและแบ่งเวลาในการเล่นให้เหมาะสม ก็อาจจะได้รับประโยชน์อยู่บ้าง เช่น ได้รับความสนุกเพลิดเพลิน ได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ได้ช่วยในเรื่องการวางแผน หรือส่งเสริมทักษะด้านภาษา แต่ผู้ปกครองหรือผู้เล่นเกมก็ควรตระหนักอยู่เสมอว่าทักษะต่างๆ เหล่านี้ก็สามารถที่จะได้รับการพัฒนาโดยวิธีอื่นๆ อีก เช่น กิจกรรมสันทนาการ กีฬา ดนตรี เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ปกครองก็ต้องคอยดูแลและสังเกตพฤติกรรมการเล่นเกมของเด็กว่าเริ่มเล่นเกมมากเกินไปจนเกิดการติดแล้วหรือยัง เพื่อที่จะช่วยเหลือและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก่อนเกิดปัญหาหรือผลเสียที่กล่าวไป

จากปัญหาการติดเกมของเด็ก เยาวชนดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้น หากผู้ปกครองใส่ใจและให้เวลากับเด็ก เยาวชนมากขึ้น รวมทั้งตัวของเด็ก เยาวชนเองถ้าได้รับอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ควรและไม่ควร แต่ก็ได้โทษผู้ปกครองทั้งหมด การที่จะแก้ไขปัญหาอันควรจะมีการร่วมมือกัน จากหลายฝ่าย แต่การเริ่มต้นจากที่ครอบครัวก่อนก็จะดีที่สุด ฉะนั้น ต้องช่วยกันเป็นกำลังใจให้เด็ก เยาวชนลดละพฤติกรรมเดิมลงทีละเล็กละน้อย และหากิจกรรมที่เป็นประโยชน์อื่นๆ มาทดแทน แม้จะต้องใช้เวลาสักเพียงใดก็ตาม

2.2.2 ปัญหาการใช้ความรุนแรงของเยาวชน

ความรุนแรง เป็นการกระทำใดๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งกาย วาจา จิตใจ และทางเพศ โดยการบังคับขู่เข็ญ ทำร้ายทุบตี คุกคาม จำกัด กีดกันเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมาน ทั้งร่างกายและจิตใจแก่ผู้ถูกกระทำ (partyon, 2560:ออนไลน์) ซึ่งความรุนแรงสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. ความรุนแรงต่อตนเอง หมายถึง ความตั้งใจและพฤติกรรมที่จะเป็นอันตรายต่อตนเอง ซึ่งอาจนำไปสู่การฆ่าตัวตาย

2. ความรุนแรงระหว่างบุคคล เป็นความรุนแรงที่บุคคลหนึ่งกระทำต่ออีกบุคคลหนึ่ง อาจเรียกว่า “ผู้คุกคาม กับเหยื่อ” หรือ “ผู้กระกับผู้ถูกกระทำ” ความรุนแรงในกลุ่มนี้เป็นปัญหาใหญ่ในสังคม พฤติกรรมความรุนแรงระหว่างบุคคล

สาเหตุที่ความรุนแรงเกิดจากปัจจัยภายในตัวบุคคล อันได้แก่

1. ความรุนแรงเกิดจากความรู้ เจตคติ และความคิดเกี่ยวกับความรุนแรง เช่น เชื่อว่าการใช้กำลัง หรือใช้คำพูดรุนแรงทำให้คนอื่นเชื่อฟังทำตาม การตีลูกทำให้ลูกได้ดี ผู้ชายมีศักดิ์ศรีใครมาหยามก็ต้องต่อสู้กันให้แพ้ชนะ ฯลฯ

2. ความรุนแรงเกิดจากขาดทักษะที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เช่น ทักษะการสื่อสาร การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การจัดการกับความโกรธ การแสดงออกที่เหมาะสม เป็นต้น

3. ความรุนแรงเกิดจากการใช้ยาเสพติด และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้คนขาดสติยับยั้ง ควบคุมตัวเองไม่ได้

4. ความรุนแรงเกิดจากที่เคยเห็นการกระทำรุนแรง หรือ เคยเป็นเหยื่อการกระทำรุนแรง สาเหตุที่ความรุนแรงเกิดจากปัจจัยการเลี้ยงดูของครอบครัว

1. ความรุนแรงเกิดจากการขาดความรักความเข้าใจ และการสนับสนุนจากครอบครัว เช่น เมื่อมีปัญหาขาดผู้ใหญ่คอยดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือ

2. ความรุนแรงเกิดจากการเติบโตในบ้านที่ใช้ความรุนแรง ทำให้เห็นแบบอย่าง และคิดว่าความรุนแรงเป็นเรื่องปกติในสังคม

สาเหตุที่ความรุนแรงเกิดจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

1. ความรุนแรงเกิดจากความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม เศรษฐกิจ สังคมเมือง และความแออัดทำให้คนแข่งขันสูง และเกิดความเครียด

2. ความรุนแรงเกิดจากอิทธิพลจากสื่อ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ที่แสดงภาพความรุนแรงต่างๆ

3. ความรุนแรงเกิดจากมาตรฐานทางสังคมที่สนับสนุนพฤติกรรมความรุนแรง เช่น การที่คนที่มีพฤติกรรมความรุนแรงไม่ได้รับการลงโทษ ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติในสังคม

4. ความรุนแรงเกิดจากหาอาวุธได้ง่าย

ปัญหาความรุนแรงในเยาวชนประกอบไปด้วยสาเหตุต่อไปนี้

1. การก่ออาชญากรรมโดยใช้ความรุนแรง เช่น ปล้นจี้ ทำร้ายร่างกายแล้วชิงทรัพย์ หรือ ข่มขืนกระทำชำเรา

2. การใช้อาวุธ เช่น ปืน มีด เป็นต้น ทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต มีผลทั้งต่อตนเองและผู้อื่นด้วย

3. กลุ่มวัยรุ่นระหว่างสถาบันที่ใช้ความรุนแรง เช่ย ยกพวกตีกัน การดักรอทำร้ายกัน การชกต่อยกันระหว่างชมการแสดงดนตรี เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาที่พบบ่อย

ผลกระทบจากความรุนแรงในเยาวชนมีดังนี้

1. ผลกระทบระยะสั้น ความรุนแรงในวัยรุ่นจะก่อให้เกิดผลกระทบระยะสั้น คือ ขาดความพร้อมในการเรียนหนังสือ การเรียนตกต่ำ เรียนไม่ทันเพื่อน มีความเสี่ยงที่จะต้องหยุดเรียนกลางคัน มีเจตคติต่อต้านสังคม มีความก้าวร้าวและวิตกกังวล ได้รับการปฏิเสธจากการเข้ากลุ่มเพื่อน

2. ผลกระทบระยะยาว ความรุนแรงในวัยรุ่นจะก่อให้เกิดผลกระทบระยะยาว คือ การทำผิดกฎหมาย มีประวัติที่มัวหมอง มีคดีติดตัว มีปัญหาเรื่องความประพฤติ ระเบียบวินัยกับโรงเรียนถูกพักการเรียน หรือถูกไล่ออก เกิดความซึมเศร้ารุนแรง เสพสารเสพติดและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น เป็นภาระแก่สังคม

Is1 เด็กศรี (2560: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงปัญหาความรุนแรงของวัยรุ่นในสังคมไทยปัจจุบันไว้ว่า ปัญหาความรุนแรงมีจำนวนมากขึ้น ดังที่สามารถเห็นในข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวันทั่วไป เช่น เด็กนักเรียนอาชีวะยกพวกตีกัน, เด็กวัยรุ่นใช้ปืนยิงกัน และยิงตัวตาย กลุ่มเด็กวัยรุ่นรุมข่มขืนเด็กผู้หญิง มีการใช้อาวุธที่รุนแรงและอันตราย เช่น มีด ปืน วัตถุระเบิด ความรุนแรงของวัยรุ่นนำไปสู่สาเหตุการตายจำนวนมากขึ้น

วัยรุ่นเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ วุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ การปรับตัวอยู่ในสังคม ที่สำคัญโดยธรรมชาติของวัยรุ่น เป็นช่วงแห่งการเรียนรู้หาประสบการณ์ อยากรลองสิ่งแปลกใหม่และทำสิ่งที่ท้าทาย ซึ่งเป็นสาเหตุนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ ในวัยรุ่นมากมาย วัยรุ่นเรียนรู้และซึมซับความรุนแรงจากชีวิตจริงที่เขาได้เห็นได้สัมผัสจากคนใกล้ชิด, ครอบครัว, ชุมชน, สังคม, โรงเรียน, สิ่งแวดล้อม ตลอดจนจากสื่อต่างๆ ที่มีผลกระทบอย่างมากต่อเด็กเล็กๆ และวัยรุ่นในสังคมปัจจุบัน บทบาทของวัยรุ่นนั้นในความรุนแรงอาจจะเป็นทั้งผู้กระทำและถูกกระทำ ซึ่งขึ้นอยู่กับโอกาสปัจจัยสิ่งแวดล้อม ปัญหาความรุนแรงในวัยรุ่นมีปัจจัยต่างๆ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องหลายปัจจัยร่วมกันส่งเสริมให้มีความรุนแรงเกิดขึ้น เช่น ปัญหาทางด้านพันธุกรรม, ฮอร์โมน, ความผิดปกติทางด้านร่างกาย, พื้นฐานทางด้านอารมณ์, การเลี้ยงดู, สภาพทางด้านครอบครัว, วัฒนธรรม, ค่านิยม, ความเชื่อ, เชื้อชาติ ตลอดจนกฎเกณฑ์ทางด้านสังคมและกฎหมายต่างๆ แต่ปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่ความรุนแรงที่เราพบเห็นเป็นประจำที่ปัจจุบันมีอิทธิพลอย่างมาก คือ สื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุ ทีวี ไอเกมส์ คอมพิวเตอร์ และสิ่งที่จะชักจูงนำไปสู่ความรุนแรงได้ง่ายมากขึ้น คือ พวกเหล่า เบียร์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมต่างๆ ยา สารเสพติด ฯลฯ ซึ่งกลุ่มวัยรุ่นเป็นกลุ่มเสี่ยงและล่อแหลมต่อสิ่งดังกล่าว ถ้าหากไม่มีการควบคุมกำกับดูแล

ที่ดีในปัจจุบันเสียงต่างๆ เหล่านี้จะมีผลเสียเกิดขึ้นตามมาด้วยรุนแรงมากกว่าผลดีที่วัยรุ่นควรจะได้รับ ดังผลวิจัยโดย นพดล กรรณิกา ผู้อำนวยการศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน หรือ ศูนย์วิจัยความสุขชุมชน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ จากผลวิจัยเชิงสำรวจ เรื่อง สถานการณ์การใช้ ความรุนแรงในกลุ่มและเยาวชน พบว่า

ร้อยละ 91.1 ติดตามข่าวสารเป็นประจำผ่านสื่อโทรทัศน์

ร้อยละ 54.4 ติดตามผ่านทางหนังสือพิมพ์

ร้อยละ 54.2 ติดตามผ่านทางอินเทอร์เน็ต

ร้อยละ 32.4 ติดตามผ่านทางวิทยุ

สิ่งที่น่าสนใจ คือ เยาวชน

ร้อยละ 52.2 พบเห็นภาพความรักความอบอุ่นของครอบครัวผ่านรายการโทรทัศน์บ่อยๆ

ร้อยละ 40.3 พบเห็นภาพการทำบุญทำทาน กิจกรรมทางศาสนาบ่อยๆ

ร้อยละ 39.4 ที่พบเห็นภาพการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมบ่อยๆ

แต่ที่น่าเป็นห่วง คือ มีเยาวชน

ร้อยละ 60.8 พบเห็นภาพการใช้อาวุธ เช่น อาวุธปืน มีด ทำร้ายกันบ่อยๆ

ร้อยละ 57.5 พบเห็นภาพการต่อสู้ทำร้ายร่างกายกันบ่อยๆ

ร้อยละ 51.4 พบเห็นภาพของสงครามและการฆาตกรรม บ่อยๆ

ร้อยละ 49.3 พบเห็นภาพการคุกคามทางเพศ บ่อยๆ

ร้อยละ 46.5 พบเห็นพฤติกรรมการพูดจาหยาบค้าย ด่าทอ โต้เถียงกัน บ่อยๆ

ร้อยละ 39.3 พบเห็นภาพการทะเลาะวิวาทของคนในครอบครัว บ่อยๆ

เมื่อถามถึงกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เด็กและเยาวชนทำเป็นประจำในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา พบว่า

ร้อยละ 67.9 ระบุเรียนพิเศษ

ส่วนกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ส่วนใหญ่

ร้อยละ 55.0 เล่นเกมคอมพิวเตอร์หรือเกมออนไลน์ประเภทเกมต่อสู้ เช่น ยิงปืน ฟัน

เตะ ต่อย

ร้อยละ 34.1 ดื่มเหล้า เบียร์ ไวน์

ร้อยละ 25.9 เที่ยวกลางคืน เช่น ผับ ดิสโก้ คาราโอเกะ และที่น่าเป็นห่วง คือ เกือบ 1

ใน 4 หนีเรียน

ร้อยละ 21.4 เล่นการพนัน

ร้อยละ 16.7 เข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนบุกยกพวกตีกัน

ร้อยละ 16.7 ทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นโดยใช้กำลัง

ร้อยละ 13.5 ใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ

ร้อยละ 14.1 ทะเลาะกับผู้อื่นโดยใช้อาวุธ

ปัญหาความรุนแรงในวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในชีวิตและความเป็นอยู่อย่างมาก เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัญหาความรุนแรงในวัยรุ่นเป็นประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาหาแนวทางแก้ไข ซึ่งเป็นปัญหาความรุนแรงต่อสังคม (อุษา ภัทติศิริ, 2560 : ออนไลน์) ดังนี้

1. การก่ออาชญากรรมโดยใช้ความรุนแรง เช่น ปล้นจี้ ทำร้ายร่างกายแล้วชิงทรัพย์ หรือ ข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งเป็นความรุนแรงที่ทำให้ถูกจับดำเนินคดีอาญา ส่งผลเสียกับตัวเองทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ รวมถึงบุคคลรอบข้างด้วย

2. การใช้อาวุธ เช่น ปืน มีด เป็นต้น ทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต มีผลทั้งต่อตนเองและผู้อื่นด้วย

3. กลุ่มวัยรุ่นระหว่างสถาบันที่ใช้ความรุนแรง เชย ยกพวกตีกัน การดักกรอทำร้ายกัน การชกต่อยกันระหว่างชมการแสดงดนตรี เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาที่พบบ่อยในปัจจุบัน เกิดความเสียหายทางด้านทรัพย์สิน การบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก

ผลกระทบจากความรุนแรงในวัยรุ่น

ปัญหาความรุนแรงในวัยรุ่นมีหลายประการ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นในหลายๆ ด้าน ผลกระทบดังกล่าวสามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. ผลกระทบระยะสั้น ความรุนแรงในวัยรุ่นจะก่อให้เกิดผลกระทบระยะสั้น คือ ขาดความพร้อมในการเรียนหนังสือ การเรียนตกต่ำ เรียนไม่ทันเพื่อน มีความเสี่ยงที่จะต้องหยุดเรียนกลางคัน มีเจตคติต่อต้านสังคม มีความก้าวร้าวและวิตกกังวล ได้รับการปฏิเสธจากการเข้ากลุ่มเพื่อน ทำให้ต้องเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีปัญหา ไม่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมความรุนแรงได้

2. ผลกระทบระยะยาว ความรุนแรงในวัยรุ่นจะก่อให้เกิดผลกระทบระยะยาว คือ การทำผิดกฎหมาย มีประวัติที่มีหม่อม มีคดีติดตัว มีปัญหาเรื่องความประพฤติ ระเบียบวินัยกับโรงเรียน ถูกพักการเรียน หรือถูกไล่ออก เกิดความซึมเศร้ารุนแรง เสพสารเสพติดและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น เป็นภาระแก่สังคม

แนวทางการแก้ปัญหาโดยไม่ใช้ความรุนแรง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อต่างๆ ที่ทางสมาคมกุมารแพทย์ของสหรัฐอเมริกาเสนอเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กและวัยรุ่นให้มากที่สุด พอสรุปสาระสำคัญได้ (Is1 เด็กศรี, 2560: ออนไลน์) ดังนี้

แพทย์ควรได้เข้าไปมีบทบาทพิจารณาความเหมาะสมของสื่อต่างๆ ที่มีผลต่อความรุนแรง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและมีมาตรการควบคุมอย่างเหมาะสมให้ผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกสื่อที่เหมาะสมและใช้เวลาดูสื่อร่วมกับบุตรหลาน หลีกเลี่ยงวิดีโอหรือเกมส์ที่รุนแรง

รายการหนังสือ, วิดีโอ, เกมส์ต่างๆ ที่จะให้เด็กดูหรือเล่น ขณะที่เด็กรอแพทย์ตรวจควรได้มีการตรวจสอบดูความเหมาะสม

พ่อแม่ โรงเรียนและชุมชนควรเข้าใจและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอนเด็ก การใช้สื่อที่เหมาะสมสามารถลดความรุนแรงในเด็กลงได้องค์กรระดับสูงควรมีนโยบายควบคุมการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงที่แฝงอยู่ ทางสื่อต่างๆ ที่จะมีผลเสียกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น พร้อมหาแนวทางสังคม ศิลปวัฒนธรรม ที่จะช่วยลดผลกระทบของสื่อต่อความรุนแรงให้มีการผลิตสื่อที่สร้างสรรค์เกิดประโยชน์ต่อเด็กให้มากขึ้น ให้ความรู้แก่ ผู้ผลิตสื่อต่างๆ รวมทั้งตัวแทนจำหน่ายจะต้องเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของสื่อต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อเด็ก

แพทย์ควรมีบทบาทช่วยจัดจำแนกระดับของสื่อ, เกมส์ต่างๆ เพื่อให้พ่อแม่สามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมแพทย์ต้องเน้นย้ำกับผู้ปกครองว่าสื่อเกมส์ต่างๆ ถ้าผู้ปกครองไม่ซื้อต่อไปผู้ผลิตก็อาจจะเลิกไปเอง สื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิดีโอเกม วิดีโอเพลง เพลง ภาพยนตร์ รวมถึงสื่อโฆษณาต่างๆ ถือว่าเป็นสิ่งที่มีความรุนแรงมากที่สุดมีผลกระทบต่อความคิดค่านิยมและพฤติกรรมของวัยรุ่น

อุษา ภัทติศิริ (2560 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ปัญหาโดยไม่ใช้ความรุนแรงต้องเริ่มที่ตัวบุคคลและครอบครัว ไว้ 2 ระดับ

1. แนวทางการแก้ปัญหาระดับบุคคล ดังนี้

- 1.1 เรียนรู้และฝึกฝนตนเองให้เป็นคนใจเย็น มีเหตุผล ฝึกสมาธิ
- 1.2 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อย่ายึดตนเองเป็นใหญ่
- 1.3 ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เช่น เล่นกีฬา ออกกำลังกาย
- 1.4 อยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข ให้ความช่วยเหลือคนอื่น ๆ เท่าที่จะสามารถทำได้
- 1.5 ไม่ตัดสินปัญหาโดยการใช้กำลัง และหลีกเลี่ยงเมื่อถูกผู้อื่นใช้กำลัง
- 1.6 ไม่หมกมุ่นอยู่กับการเล่นเกมทางอินเทอร์เน็ตมากเกินไป โดยเฉพาะการสนทนาทาง

อินเทอร์เน็ต หรือการแชต (chat) ซึ่งจะนำไปสู่การถูกหลอกลวงไปทำรุนแรงทางเพศได้ง่าย

2. แนวทางการแก้ปัญหาระดับครอบครัว ดังนี้

2.1 สร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครองควรมีข้อตกลงเรื่อง อำนาจการตัดสินใจเรื่องในครอบครัวโดยไม่ใช้ความรุนแรง

2.2 มีพฤติกรรมที่แสดงความรัก ความเอื้ออาทร และช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่าง พ่อ แม่ ลูกและคนอื่นๆ ในครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ

2.3 มีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินชีวิต ตลอดจนกติกาต่างๆ ภายในครอบครัว โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม

2.4 สมาชิกในครอบครัวมีความยืดหยุ่น ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัวอย่างปกติ

2.5 สมาชิกทุกคนควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของครอบครัว ตามสถานภาพที่ควรจะเป็นรวมทั้งการแก้ไขเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดด้วย

2.6 พ่อแม่ ผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดูลูกๆ ไปในแนวทางที่ถูกต้องโดยให้การเอาใจใส่ดูแลลูกๆ อย่างใกล้ชิด

2.7 พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการแก้ไขปัญหาโดยไม่ใช้ความรุนแรง

2.8 พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องไม่ใช้ความรุนแรงกับลูกๆ การลงโทษเมื่อลูกกระทำผิดต้องทำอย่างมีเหตุผล

2.9 พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องไม่ใช้ความรุนแรงให้กับลูกๆ จนกลายเป็นคนชอบใช้ความรุนแรง เมื่อมีโอกาส

วิธีการปฏิบัติตามหลักความปลอดภัย คนทุกคนควรปฏิบัติตามหลักความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาคือความปลอดภัย ดังนี้

1. ไม่แก้ไขปัญหาโดยใช้ความรุนแรงทุกลักษณะ
2. ไม่เข้าไปในสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เสี่ยงต่อการถูกกระทำรุนแรง เช่น ไม่ไปในสถานที่เปลี่ยวในเวลากลางคืน เพราะอาจถูกปล้น จี้ หรือ โดนทำร้ายได้ เป็นต้น
3. ไม่พูดหรือกระทำการสิ่งที่ยั่วยู่ให้ผู้มีอำนาจเหนือกว่า เกิดความโกรธ และทำร้ายเราได้
4. เมื่อพบเห็นเหตุการณ์หรือสิ่งผิดปกติที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัย หรืออันตรายในบ้านหรือในชุมชน ต้องแจ้งให้ผู้ใหญ่หรือตำรวจทราบ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้น
5. ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางที่ถูกต้อง ไม่ประพฤติตนในทางไม่ดีหรือเเกร
6. ในการกระทำการสิ่งต่างๆ ต้องยึดหลัก “ปลอดภัยไว้ก่อน” “ไม่ประมาท”

จากแนวคิดดังกล่าวมา การที่จะช่วยแก้ปัญหาคือการใช้ความรุนแรงของเยาวชนได้นั้นจำเป็นต้องสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว แสดงความรัก ความเอื้ออาทร และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินชีวิต สมาชิกทุกคนมีความยืดหยุ่น มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการแก้ไขปัญหาโดยไม่ใช้ความรุนแรงกับลูกๆ การลงโทษเมื่อลูกกระทำผิดต้องทำอย่างมีเหตุผล โดยให้การเอาใจใส่ดูแลลูกๆ อย่างใกล้ชิด

2.2.3 ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

ในปัจจุบันสังคมของประเทศก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ข้อมูลข่าวสารของโลกสมัยใหม่แพร่กระจายสู่สังคมต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกได้ครอบงำวิถีชีวิตของวัยรุ่นไทยจำนวนมาก น้อยทั้งในด้านการรับประทานอาหารฟาส์ฟู้ด การแต่งกาย การคบเพื่อน

ต่างประเทศ สังคมของวัยรุ่นไทยกลายเป็นสังคมบริโภคนิยมที่แทบจะไม่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

เด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต แต่ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นปัญหาและ อุปสรรคต่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันนี้ ออกนอกกรอบดั้งเดิมมากขึ้นทุกที เช่น การเลือกคู่ครอง จะถือเอา ความรัก เป็นสำคัญ ไม่ชอบการคลุมถุงชน การคบเพื่อนต่างเพศ เป็นไปอย่างอิสระ เพราะเห็นว่า ไม่ใช่เรื่อง น่าละอาย หญิงสาวให้ความสำคัญในการครองตัว เป็นหญิงพรหมจรรย์ถึงวันแต่งงานน้อยลง ประกอบกับ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การมี เพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร การสำส่อนทางเพศ การเปียงเบนทางเพศ เช่นการรักร่วมเพศ เป็นต้น และเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาการทำแท้ง ซึ่งสาเหตุของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีอยู่หลายปัจจัยเป็นต้นว่า

1. ปัจจัยด้านพันธุกรรม พัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น การเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะฮอร์โมนในร่างกาย มีผลกระตุ้นให้มีความสนใจกับเพศตรงข้าม รวมทั้งแรงขับตามธรรมชาติ ที่ทำให้ใคร่รู้ ใคร่ลอง ในเรื่องเพศ จนทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจขึ้น
2. เริ่มต้นตั้งแต่การแต่งตัวที่เปิดเผยมากเกินไป เสื้อที่เปิดให้เห็นเนินอกมากเกินไป เสื้อที่เปิดสะดือ กางเกงที่รัดมากเกินไป เน้นส่วนสัดส่วนชัดเจนเกินไป
3. วัยรุ่นขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยเฉพาะในวัยรุ่นที่มีแฟนหรือคนรัก หากไม่รู้จักการปฏิเสธเมื่อถูกขอ มีค่านิยมสมัยใหม่ที่ผิดๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ คือเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมดา และการมีเพศสัมพันธ์กันตามกระแสวันสำคัญ
4. การอยู่หอพัก อยู่ห่างจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การเที่ยวในสถานเริงรมย์ การเที่ยวงานปาร์ตี้ การเที่ยวต่างจังหวัด มีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการใช้สารเสพติดจนทำให้ขาดสติ
5. การอยู่ด้วยกันสองต่อสองระหว่างชายหญิงในที่ลับตาคน และในบรรยากาศที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้
6. สถาบันครอบครัวและศาสนา ที่ปัจจุบันได้อ่อนแอลง เด็กได้รับความอบอุ่นจากครอบครัวน้อยกว่าที่พ่อแม่ต้องวุ่นกับการทำงานเพื่อหาเงินเลี้ยงลูก หรือบางครอบครัวพ่อแม่มีปัญหาหย่าร้างต้องแยกทางกันทำให้เด็กต้องออกไปหาความอบอุ่นจากเพื่อนและแฟน ซึ่งถือเป็นเรื่องเสี่ยงที่ทำให้เด็กกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ นอกจากนี้เด็กในยุคปัจจุบันยังห่างไกลวัดไม่เคยไปทำบุญไหว้พระ เด็กจึงไม่รู้จักรั้วสิ่งผิดชอบชั่วดี เพราะขาดสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ
7. เรื่องเพศได้ถูกนำเสนอออกมาทางสื่อต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งยังไม่นับรวมกับสื่อลามกที่มีอยู่เกลื่อนหาซื้อได้ง่าย ทำให้เด็กวัยรุ่นเข้าถึงเรื่องนี้ได้ง่ายขึ้น
8. สภาพสังคมที่ปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า ผู้ชายหมกมุ่นและมีความต้องการทางเพศ

เพิ่มขึ้นจากสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ทำให้ต้องมาลงกับเพศหญิง จนเป็นเหตุให้เกิดการคุกคามทางเพศ รุมโทรม และการข่มขืน และจากประเด็นนี้ทำให้ผู้ชายเกิดการเรียกร้องจากฝ่ายหญิง ซึ่งจะเป็นเหตุที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควร

9. ปัญหาการขาดการอบรมกล่อมเกลาขาดความใกล้ชิดสนิทสนม ทั้งจากครอบครัวทั้งจากสังคมแวดล้อมจากสังคม เช่น สนามกีฬาที่ออกกำลังกายไม่มี ที่พักผ่อนหย่อนใจไม่มี ที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจไม่มีโดยเฉพาะเมืองใหญ่ๆไม่มีสิ่งเหล่านี้ ด้านครอบครัวเช่น พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก ไม่เคยใกล้ชิดลูก ไม่เคยแนะนำกล่อมเกลาหรือเป็นตัวอย่งที่ดี เหล่านี้ล้วนเป็นพื้นฐานของการขาดความสัมพันธ์สืบเนื่องกัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ ประเพณี แนวปฏิบัติต่อตนเองและสังคม

10. สภาพแวดล้อม เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี พบเห็นสิ่งที่ไม่ดี เช่น การเห็นคนรอบข้างหรือเห็นคนที่อยู่ในชุมชนเดียวกันมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย ก็จะทำให้เขาเป็นเยี่ยงอย่าง และการเห็นบ่อยๆ จนมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา เด็กก็จะมีค่านิยมที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ

11. สื่อต่างๆ การได้รับสื่อที่ชั่วๆ ส่งเสริมการมีพฤติกรรมทางเพศ เรื่องเพศได้ถูกนำเสนอออกมาทางสื่อต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งยังไม่นับรวมกับสื่อลามกที่มีอยู่เกลื่อนหาซื้อได้ง่าย ทำให้เด็กวัยรุ่นเข้าถึงเรื่องนี้ได้ง่ายขึ้น

12. การเลียนแบบพฤติกรรมตามกระแสตะวันตก อาทิ การจับคู่อยู่กิน การทำสถิตินอนกับผู้ชาย การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน

13. วัยรุ่นมักหลงอยู่กับวัตถุนิยมมากเกินไป และชอบตามเพื่อน เมื่อตัวเองไม่ได้ก็ต้องไขว่คว้าหาวิธีการที่จะได้สิ่งของที่ตนเองต้องการวัยรุ่นก็ต้องหาวิธีการที่จะได้สิ่งของนั้นมาให้ได้เร็วที่สุด นั่นคือการมีเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงที่ยอมเสียตัวเพื่อแลกกับการได้เงิน

รัตติกาล มีชูพร้อม (2560 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ไว้ว่า ในปัจจุบันสังคมของประเทศก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ข้อมูลข่าวสารของโลกสมัยใหม่แพร่กระจายสู่สังคมต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกได้ครอบงำวิถีชีวิตของวัยรุ่นไทยจำนวนไม่น้อยทั้งในด้านการรับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ด การแต่งกาย การคบเพื่อนต่างเพศ สังคมของวัยรุ่นไทยกลายเป็นสังคมบริโภคนิยมที่แทบจะไม่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

เด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต แต่ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันนี้ ออกนอกกรอบดั้งเดิมมากขึ้นทุกที เช่น การเลือกคู่ครอง จะถือเอา ความรัก เป็นสำคัญ ไม่ชอบการคลุมถุงชน การคบเพื่อนต่างเพศ เป็นไปอย่างอิสระเสรี เพราะเห็นว่า ไม่ใช่เรื่อง น่าละอาย หญิงสาวให้ความสำคัญในการครองตัว เป็นหญิงพรหมจรรย์ถึงวันแต่งงานน้อยลง ประกอบกับ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นมี

พฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การมี เพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร การสำส่อนทางเพศ การเปียงเบนทางเพศ เช่นการรักร่วมเพศ เป็นต้น และเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาการทำแท้ง ปัญหาหลักของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาวัยรุ่น โดยเฉพาะในเรื่อง “ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น” กำลังจะกลายเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวัน จากข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นแทบไม่เว้นในแต่ละวัน ทั้งเรื่องเด็กผู้ชายรุมโทรมและข่มขืนเด็กผู้หญิง หรือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรจนตั้งครรภ์ การทำแท้ง รวมถึงการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ อาทิ โรคเอดส์ ที่ขณะนี้ตัวเลขวัยรุ่นไทยติด “โรคร้าย” นี้เพิ่มสูงขึ้นอย่างน่าใจหาย และที่เป็นข่าวเกรียวกราวบนหน้าหนังสือพิมพ์เมื่อไม่นานมานี้ คือเรื่องการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมบนรถเมล์ การไปเช่าบ้านหรือโรงแรมเพื่อมีเพศสัมพันธ์กันของวัยรุ่น และที่ต้องตกตะลึงไม่น้อย ก็คือผลสำรวจที่ว่าคนไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยลง ถึงแม้ว่าข้อมูลของผลสำรวจนี้จะมีหลายฝ่ายออกมาคัดค้านและยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลดังกล่าวจะเป็นจริงมากน้อยแค่ไหน แต่ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยเพิ่มขึ้นก็กำลังเริ่มจะเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมแล้ว พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในกลุ่มวัยรุ่นของไทยนั้น เกิดจากในปัจจุบันเด็กวัยรุ่นไทยส่วนหนึ่งมองว่าการแสดงออกทางพฤติกรรมทางเพศถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา เนื่องจากเด็กเหล่านี้ได้ซึมซับรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาจนลืมรักษามโนธรรมนิยมและวัฒนธรรมไทยที่ผู้ใหญ่จะสอนเด็กผู้หญิงไว้ว่าต้องรักษานวลสงวนตัวทั้งนี้จากผลสำรวจของเอแบคโพล ถึงเรื่อง “ประสบการณ์และทัศนคติของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน” พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 61.7 % ยอมรับว่ามีประสบการณ์ด้านกามมีแฟนและคนรัก และจำนวน 37.5 % เคยมีแฟนหรือคนรักมากกว่าหนึ่งคนและจำนวน 11.2 % มีแฟนหรือคนรักมากกว่า 4 คนส่วนผลสำรวจในประเด็นการยอมรับพฤติกรรมเชิงชู้สาวนั้นวัยรุ่นส่วนใหญ่ยอมรับพฤติกรรมการจับมือ ควงแขน และการโอบไหล่หรือเอวกับแฟน และจำนวนกว่า 52.9 % ให้การยอมรับการจับมือ และอีก 40.2% ยอมรับการควงแขนกับผู้ที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ อาทิ ผับ เคาท์ และห้างสรรพสินค้านอกจากนี้มีวัยรุ่นจำนวน 46.9% ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรัก และจำนวน 13.9 % ยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ สำหรับผลสำรวจความเห็นเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์นั้น วัยรุ่นจำนวน 42.4 % เคยมีประสบการณ์ด้านเพศสัมพันธ์ และกลุ่มตัวอย่างจำนวนถึง 60.8% เคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่า 1 คน โดยฝ่ายชายมีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์กับคนจำนวนมากกว่าฝ่ายหญิงส่วนปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมหรือกระตุ้นให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น จำนวน 70.8 % เห็นว่าเป็นวีซีดีหรือดีวีดีลามก ที่หาซื้อได้ง่าย และจำนวน 62.3 % คือการลงรูปภาพที่ไม่เหมาะสมหรือภาพโป๊ในสื่อ อาทิ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร และอีกจำนวน 59% เห็นว่าเป็นเว็บไซต์ลามกในอินเทอร์เน็ตจากผลสำรวจดังกล่าวเป็นสิ่งที่ระส่ำระสาย

ให้เห็นว่าวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน มีทัศนคติที่เปิดกว้างเกี่ยวกับเรื่องเพศมากขึ้น ซึ่งถือเป็นเรื่องเสี่ยงที่จะส่งผลให้เด็กเหล่านี้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเพิ่มขึ้น

โรงพยาบาลระนอง (2560: ออนไลน์) ได้กล่าวถึง ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นไว้ว่า กำลังจะกลายเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวัน จากข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นแทบไม่เว้นในแต่ละวัน ทั้งเรื่องเด็กผู้ชายรุมโทรมและข่มขืนเด็กผู้หญิง หรือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรจนตั้งครรภ์ การทำแท้ง รวมถึงการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ อาทิ โรคเอดส์ ที่ขณะนี้ตัวเลขวัยรุ่นไทยติด “โรคร้าย” นี้เพิ่มสูงขึ้นอย่างน่าใจหาย และที่เป็นข่าวเกรียวกราวบนหน้าหนังสือพิมพ์เมื่อไม่นานมานี้ คือเรื่องการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมบนรถเมล์ การไปเข้าบ้านหรือโรงแรมเพื่อมีเพศสัมพันธ์กันของวัยรุ่น และที่ต้องตกตะลึงไม่น้อย ก็คือผลสำรวจที่ว่าคนไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยลง ถึงแม้ว่าข้อมูลของผลสำรวจนี้จะมีหลายฝ่ายออกมาคัดค้านและยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลดังกล่าวจะเป็นจริงมากน้อยแค่ไหน แต่ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยเพิ่มขึ้นก็กำลังเริ่มจะเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมแล้ว

พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในกลุ่มวัยรุ่นของไทยนั้น เกิดจากในปัจจุบันเด็กวัยรุ่นไทยส่วนหนึ่งมองว่าการแสดงออกทางพฤติกรรมทางเพศถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา เนื่องจากเด็กเหล่านี้ได้ซึมซับรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาจนลืมรักษาค่านิยมและวัฒนธรรมไทยที่ผู้ใหญ่จะสอนเด็กผู้หญิงไว้ว่าต้องรักษานวลสงวนตัว

ทั้งนี้จากผลสำรวจของเอแบคโพล ถึงเรื่อง “ประสบการณ์และทัศนคติของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน” พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 61.7 % ยอมรับว่ามีประสบการณ์ด้านการมีแฟนและคนรัก และจำนวน 37.5 % เคยมีแฟนหรือคนรักมากกว่าหนึ่งคนและจำนวน 11.2 % มีแฟนหรือคนรักมากกว่า 4 คน

ส่วนผลสำรวจในประเด็นการยอมรับพฤติกรรมเชิงชู้สาวนั้นวัยรุ่นส่วนใหญ่ยอมรับพฤติกรรมการจับมือ ควางแขน และการโอบไหล่หรือเอวกับแฟน และจำนวนกว่า 52.9 % ให้การยอมรับการจับมือ และอีก 40.2% ยอมรับการควางแขนกับผู้ที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ อาทิ ผับ เชน และห้างสรรพสินค้า

นอกจากนี้วัยรุ่นจำนวน 46.9% ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรัก และจำนวน 13.9 % ยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ

สำหรับผลการสำรวจความเห็นเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์นั้น วัยรุ่นจำนวน 42.4 % เคยมีประสบการณ์ด้านเพศสัมพันธ์ และกลุ่มตัวอย่างจำนวนถึง 60.8% เคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่า 1 คน โดยฝ่ายชายมีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์กับคนจำนวนมากกว่าฝ่ายหญิง

ส่วนปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมหรือกระตุ้นให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น จำนวน 70.8 % เห็นว่าเป็นวิธีที่ดีหรือดีวิธิตามก ที่หาซื้อได้ง่าย และจำนวน 62.3 % คือการลงรูปภาพที่ไม่เหมาะสม

หรือภาพโป๊ในสื่อ อาทิ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร และอีกจำนวน 59% เห็นว่าเป็นเว็บไซต์ลามกในอินเทอร์เน็ต

จากผลสำรวจดังกล่าวเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน มีทัศนคติที่เปิดกว้างเกี่ยวกับเรื่องเพศมากขึ้น ซึ่งถือเป็นเรื่องเสียดายที่จะส่งผลให้เด็กเหล่านี้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเพิ่มขึ้น

ในปัจจุบันสังคมของประเทศก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ข้อมูลข่าวสารของโลกสมัยใหม่แพร่กระจายสู่สังคมต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกได้ครอบงำวิถีชีวิตของวัยรุ่นไทยจำนวนไม่น้อยทั้งในด้านการรับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ด การแต่งกาย การคบเพื่อนต่างเพศ สังคมของวัยรุ่นไทยกลายเป็นสังคมบริโภคนิยมที่แทบจะไม่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

เบญญทิพย์ พลอยแก้ว และคณะ (2560 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงโทษของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรไว้ดังนี้

1. ท้อง และแท้ง ยิ่งในวัยเรียนการได้รับปริญญาใจก่อนกำหนด 4 ปีการศึกษานั้น มันทำลายชีวิตมากพอตัวเสียวนะ มีน้อยคนที่จะทนอุ้มท้องไปนั่งร่วมชั้นเรียนกับเพื่อน และเชื่อเลยว่าคงไม่มีสถานศึกษาใดสนับสนุนด้วย เมื่อชีวิตของการเป็นแม่เริ่มต้นขึ้น ความพร้อมสำหรับทารกน้อยๆ ย่อมคลุกคลัก ปัญหาปากท้องและสังคมก็จะตามมาทีหลัง ส่วนใครที่ไม่เกรงต่อบาปยืนยันว่าฉันจะทำแท้งนั้นก็เท่ากับว่าทำร้ายตัวเองไปเสียแล้ว แต่ถ้ามั่นใจว่า “ฉันไม่ท้องหรอกยกะ ป้องกันดี” จากการวิจัยระบุว่า แม้จะมีการใช้ถุงยางอนามัยก็ยังมี โอกาสพลาดได้สูงถึง 21% เนื่องจากคุณภาพของถุงยางเสื่อมหรือใช้ไม่ถูกต้องและ การใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดก็มีโอกาสพลาดได้สูงถึง 5%

2. ซึมเศร้า เพราะวัยรุ่นยังไม่ใช่วัยที่จะตั้งรากปักฐานกับใครผู้ใด ยังเป็นวัยแห่งการแสวง เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนคู่นอนจึงเกิดเสมอๆ การซึมเศร้าที่เกิดจากขาดความรักที่ยั่งยืนอาจเกาะกินหัวใจคนเราได้

3. ติดโรค อันนี้น่ากลัวนะครีอย่างทีบอกในข้อ 2 ว่าวัยรุ่นเป็นเพียงวัยแสวงหาหน่อยคนนักที่จะพบรักแท้ ยืนยาวเหมือนชีวิตคู่ผู้ใหญ่ การเปลี่ยนคู่นอนบ่อยๆ ย่อมเกิดโรคตามมาแม้จะป้องกันก็ตาม

4. อาจทำให้เรียนซ้ำชั้นได้ เพราะมุ่มมั่นทำแต่คะแนนรักไม่สนใจการเรียน

5. เป็นขี้ปากชาวบ้าน โดยเฉพาะพวกขี้ใจฉาบ โดนินทาว่าเสียตัวแล้วบ้าง เปลี่ยนแฟนอีกแล้ว โดนแฟนทิ้งอีกแล้วบ้าง สำหรับผู้ชายก็อาจจะเป็นที่รังเกียจของสาวดีๆ โดยข้อหานักล่าผู้หญิง หรือนักล่าพรหมจรรย์ ฟังดูน่ากลัวนะครี แต่เชื่อเลยว่าใครที่อ่านถึงข้อนี้ หัวเราะขำหัว

6. เกิดการหมิ่นเกียรติกันและกันระหว่างชายหญิง ต่างฝ่ายมองว่าอีกฝ่ายเป็นเพียงตัวสนองความใคร่ ไม่มีรักแท้จริง ก่อนที่จะรู้จักกันอย่างแน่นแฟ้นเราอาจจะมองเขาในแง่ อื่นไปเสียแล้ว

7. ถูกหลอกซ้ำซาก เพราะเคยปล่อยตัวและใจให้คนก่อนและความต้องการรักแท้ เพราะฉะนั้นคำว่ารักก็อาจจะกลายเป็นแค่ตะขอเบ็ดเกี่ยวเยื่อเท่านั้น

8. ใคร่มากกว่ารัก วัยรุ่นอาจจะต้องการมีเพศสัมพันธ์มากกว่ารัก และเข้าใจคำว่ารักผิดไปสุดท้ายส่งผลให้ไม่เข้าใจกันที่สุดในที่สุด

9. ผิดหวังในรัก เมื่อคนดีที่เหมาะสมกับเราเข้ามาในชีวิต เมื่อเขารู้เรื่องราวในอดีตก็อาจจะหลีกเลี่ยงไปได้ หรือเราเองอาจจะรู้สึกผิดกับอดีตไม่กล้าสู้หน้าเขาหรือเธอคนนั้น จนกลายเป็นคำว่า เธอดีเกินไป หรือเธอไม่คู่ควรกับฉัน เพราะเธอมันซ้ำของ ไม่น่าไว้วางใจ

10. สร้างความร้าวฉานในชีวิตคู่ เรื่องราวในอดีตไม่สามารถลบมันได้ แม้เราจะพยายามลืมไปเท่าไรก็ตาม เมื่อคู่ชีวิตล่วงรู้อดีตกาลของเราย่อมเกิดความไม่ไว้วางใจ ชีวิตคู่จะมีความสุขได้อย่างไร แก้วเริ่มร้าวไม่นานก็แตก และไม่อาจประกอบได้ดั้งเดิม

รัตติกาล มีชูพร้อม (2560 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงผลกระทบของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ดังนี้

1. ผลกระทบต่อตัวของวัยรุ่นทั้งทางร่างกายและจิตใจ การตั้งครรรค์ที่ไม่พึงประสงค์ ในช่วงวัยรุ่นการเจริญเติบโตและความสมบูรณ์ทางร่างกายทำให้เกิดความพร้อมทางภาวะการณ์เจริญพันธุ์สูงมาก การตั้งครรรค์ที่ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่น เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นการตั้งครรรค์ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมากทั้งทางด้านครอบครัว เศรษฐกิจ และสังคม และปัญหาการตั้งครรรค์ที่ไม่พึงประสงค์นี้ส่งผลกระทบต่ออนาคตของวัยรุ่นอย่างมากด้วย

2. ผลกระทบต่อครอบครัว สร้างความทุกข์ให้กับพ่อแม่ ไม่มีพ่อแม่คนใดที่พอใจเมื่อลูกของตนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร แต่ที่พ่อแม่บางคนมีการยอมรับกันนั้นก็ด้วยความสงสารลูก ซึ่งพ่อแม่จะต้องทุกข์ระทมใจกับการกระทำที่ผิดพลาดของลูก รวมทั้งเสื่อมเสียชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล คำโบราณกล่าวว่า “มีลูกสาวเหมือนมีส้วมอยู่หน้าบ้าน” เพราะถ้ามีส้วมอยู่หน้าบ้าน ถ้าส้วมแตกขึ้นมาจะเหม็นและอับอายชาวบ้าน เปรียบเทียบกับลูกสาวถ้าได้รับความเสียหายทางเพศเกิดขึ้น พ่อแม่ก็จะอับอาย วงศ์ตระกูลจะพลอยมัวหมองไปด้วย และอาจเกิดความไม่เข้าใจกันของคนในครอบครัวและอาจเกิดปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กที่เกิดจากการตั้งครรรค์ที่ไม่ตั้งใจ รวมทั้งเกิดปัญหาการหย่าร้างมากขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวซึ่งสอดคล้องกับบทความใน [Google Sites](#) (2560: ออนไลน์) ที่ได้กล่าวถึงผลกระทบของการตั้งครรรค์ก่อนวัยอันควรไว้ดังนี้

1. ผลกระทบต่อตัวของวัยรุ่นทั้งทางร่างกายและจิตใจ

1.1 การตั้งครรรค์ที่ไม่พึงประสงค์ ในช่วงวัยรุ่นการเจริญเติบโตและความสมบูรณ์ทางร่างกายทำให้เกิดความพร้อมทางภาวะการณ์เจริญพันธุ์สูงมาก การตั้งครรรค์ที่ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่น เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นการตั้งครรรค์ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมากทั้งทางด้านครอบครัว เศรษฐกิจ และสังคม และ

ปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์นี้ส่งผลกระทบต่ออนาคตของวัยรุ่นอย่างมากด้วย ลักษณะของปัญหาจากการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์มีดังนี้

1) ฝ่ายหญิงที่เป็นฝ่ายที่ตั้งครรภ์ส่วนใหญ่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ เมื่อตั้งครรภ์ขึ้นมา ก็ไม่อาจศึกษาเล่าเรียนต่อไปได้ ทำให้ต้องออกจากการศึกษากลางคัน ซึ่งก็หมายถึงอนาคตการเรียนก็หมดไปอย่างสิ้นเชิงบางรายเมื่อตั้งครรภ์ก็ไม่กล้าบอกพ่อแม่ ผู้ปกครองทราบแต่ก็ไม่สามารถปกปิดได้ตลอดไป จึงตัดสินใจหนีออกจากบ้านไปเผชิญชีวิตด้วยตนเอง เมื่อคลอดลูกก็จะเกิดปัญหาตามมามากมาย โดยเฉพาะปัญหาทางเศรษฐกิจและปัญหาสังคม

2) ในบางกรณีตัดสินใจทำแท้งเพื่อยุติการตั้งครรภ์โดยหวังว่าเมื่อไม่ตั้งครรภ์แล้วจะสามารถกลับมาใช้ชีวิตและศึกษาเล่าเรียนได้ตามปกติ ในความเป็นจริงแล้วการทำแท้งเป็นเรื่องที่ผิดทั้งทางด้านศีลธรรม กฎหมาย และค่านิยมของสังคม และที่สำคัญที่สุดคือ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพในบางรายที่ทำแท้งโดยผู้ทำไม่ใช่แพทย์อาจเป็นอันตรายรุนแรง เช่น ตกเลือด ติดเชื้ออย่างรุนแรง ทำให้เสียชีวิตได้ หรือบางรายอาจต้องผ่าตัด ตัดมดลูกทิ้งทำให้ไม่สามารถตั้งครรภ์ได้อีกเลยตลอดชีวิต

3) ในบางกรณี เมื่อตั้งครรภ์ขึ้นมาจะทำให้เกิดภาวะจำยอมที่ต้องแต่งงานกัน โดยทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตคู่ที่ต้องมีภาระเลี้ยงดูบุตร ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวซึ่งนำไปสู่การหย่าร้างในที่สุด

4) ปัญหาทางด้านจิตใจและอารมณ์ วัยรุ่นที่มีปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์มักจะมีความรู้สึกว่าตนทำผิดเกิดความละอายใจและวิตกกังวลว่าคนอื่นจะรู้คิดถึงฝ่ายชายจะรับผิดชอบหรือไม่ พ่อแม่จะคิดอย่างไร ทำให้เกิดความเครียดแต่สิ่งเหล่านี้จะลดน้อยลงได้ถ้าคนในครอบครัวยอมรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นและให้อภัย

1.2 เสียการเรียน เมื่อคนเราหมกมุ่นกับเรื่องเพศ มีเวลาอยู่กับกันมาก จะทำให้สนใจการเรียนน้อยหรือไม่สนใจการเรียนเลย มักขาดเรียนบ่อย หรือหนีเรียนไปเลย หลายคนต้องลาออกจากโรงเรียน โดยเฉพาะฝ่ายหญิงจะพบมาก แต่ฝ่ายชายก็มีเหมือนกัน และงานวิจัยส่วนใหญ่พบว่า ผลของการมีเซ็กส์ในวัยรุ่นสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรเรียนและผลการเรียนที่ตกต่ำลงด้วย

1.3 การที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เสรีมากขึ้นทำให้การมองเห็นคุณค่าตนเองเปลี่ยนไป การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นส่งผลให้วัยรุ่นมองกิจกรรมทางเพศเป็นเพียง “การแลกเปลี่ยน” อารมณ์ และวัตถุทางเพศ ยิ่งเมื่อมีบ่อยครั้งขึ้นการเคารพและเห็นคุณค่าตนเองก็จะยิ่งน้อยลง

1.4 การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์อาจทำให้เกิดการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ ที่สำคัญคือ โรคในกลุ่มกามโรคและโรคเอดส์ โดยเฉพาะโรคเอดส์เป็นโรคที่กำลังแพร่ระบาด และทำให้เกิดปัญหาทางสังคมอย่างมาก ทั้งยังเป็นโรคที่ไม่มียาหรือวิธีการรักษาที่ทำให้หายขาดได้ และไม่มีวัคซีนสำหรับป้องกันโรคนี การติดเชื้อโรคเอดส์จึงทำให้เกิดปัญหาสุขภาพและปัญหาสังคมตามมา ทั้งยังทำลายอนาคตอีกด้วย

2. ผลกระทบต่อครอบครัว

สร้างความทุกข์ให้กับพ่อแม่ ไม่มีพ่อแม่คนใดที่พอใจเมื่อลูกของตนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร แต่ที่พ่อแม่บางคนมีการยอมรับกันนั้นก็ด้วยความสงสารลูก ซึ่งพ่อแม่จะต้องทุกข์ระทมใจกับการกระทำที่ผิดพลาดของลูก เสื่อมเสียชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล คำโบราณกล่าวว่า “มีลูกสาวเหมือนมีส้วมอยู่หน้าบ้าน” เพราะถ้ามีส้วมอยู่หน้าบ้าน ถ้าส้วมแตกขึ้นมาจะเหม็นและอับอายชาวบ้าน เปรียบเทียบกับลูกสาวถ้าได้รับความเสียหายทางเพศเกิดขึ้น พ่อแม่ก็จะอับอาย วงศ์ตระกูลจะพลอยมัวหมองไปด้วย เกิดความไม่เข้าใจกันของคนในครอบครัวและอาจเกิดปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์ที่ไม่ตั้งใจ เกิดปัญหาการหย่าร้างมากขึ้น

3. ผลกระทบต่อสังคม

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรส่งผลกระทบต่อสังคม โดยเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา ได้แก่

3.1 เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ปัญหาการทำแท้ง และปัญหาเด็กถูกทอดทิ้งและเด็กเร่ร่อน

3.2 ปัญหาความเสื่อมของวัฒนธรรมอันดีของสังคมไทย

3.3 ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

3.4 ปัญหายาเสพติด ปัญหาเรื่องบุหรี เหล้า การพนัน

1.5 ปัญหาแหล่งบันเทิง ผับ บาร์ ดิสโก้เธค สถานอาบอบนวด ซ่อง

1.6 ปัญหาเรื่องภาพยนตร์โป๊ หนังสือโป๊ หรือเรื่องโป๊เปลือยร่างกาย

1.7 ปัญหาการล่อลวง

1.8 ปัญหาคุณภาพของประชากรต่ำ

รศ.ดร.กมล มีชูพร้อม (2560 : ออนไลน์) ได้เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการป้องกันปัญหาอันเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรดังนี้

1. ให้สถานศึกษาดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา สถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น สารวัตรนักเรียน หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ เพื่อประสานความร่วมมือในการป้องกันมิให้นักเรียน นักศึกษา มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

2. ให้สถานศึกษาสำรวจและจัดทำข้อมูลกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น นักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ไม่มีผู้ปกครองดูแล หรือมีปัญหาทางครอบครัว กลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในสภาพเสี่ยงหรือมีสภาพชีวิตที่ล่อแหลมต่อการเกิดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เช่น มีบิดามารดาแยกกันอยู่ หรือพักร่วมกับบิดามารดาที่สมรสใหม่ บิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพที่อาจทำให้เกิดความโน้มเอียงให้เกิดความเสี่ยง

หรือมีรายได้ต่ำ และข้อมูลนักเรียน นักศึกษาที่อยู่หอพักหรือเช่าที่พักอยู่ตามลำพัง โดยให้มีมาตรการในการเฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา กลุ่มเหล่านี้โดยใกล้ชิด

3. ความรัก ความอบอุ่น ความสุขในการใช้ชีวิตคู่ แสดงให้เห็นความรักความผูกพันของพ่อแม่ เป็นตัวอย่างอันดีให้ลูกๆ เลียนแบบ อย่างลึ้มว่า ลูกๆ จะเลียนแบบพ่อแม่เสมอๆ ไม่ว่าจะป็นในทางดีหรือไม่ดี การสอนให้มีความรักในครอบครัวจะเป็นเกราะกำบังลูกๆ ไม่ให้ติดยาเสพติด หรือริมีความรักที่ไม่ปลอดภัยในวัยเรียน

ส่วนเบญญูทิพย์ พลายแก้ว และคณะ (2560 : ออนไลน์) การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ไว้ดังนี้

1. เรียนรู้ถึงความคิดต่างกันของหญิงชายในเรื่องเพศ ผู้ชายมีเพศสัมพันธ์ได้โดยไม่มีความรัก ขณะที่ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์เพราะความรัก ผู้ชายมองการมีเพศสัมพันธ์ว่าเป็นการหาความสุขร่วมกันและไม่ต้องผูกพัน ขณะที่ผู้หญิงเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับชายใดจะต้องการมีความผูกพันกับชายคนนั้น หลังจากมีเพศสัมพันธ์ ผู้ชายไม่ได้คิดว่าจะต้องมีความผูกพันอะไรต่อไป ขณะที่ผู้หญิงคิดว่าเมื่อมีเพศสัมพันธ์กันแล้ว เธอจะต้องมีความผูกพันกับชีวิตเขา จึงเรียกความรับผิดชอบจากผู้ชาย ความตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างชายหญิง จะเป็นการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่คาดคิด ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ มากมายที่ยากแก่การแก้ไข

2. วัยรุ่นชายควรคิดเสมอว่าวัยรุ่นหญิงเป็นเพศเดียวกับแม่ พี่น้อง ควรช่วยเหลือและให้เกียรติ

3. ควรหลีกเลี่ยงการถูกเนื้อต้องตัว เพราะอาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่คาดคิดได้

4. ควรหลีกเลี่ยงการไปพักค้างคืนร่วมกันเป็นหมู่คณะ หรือตามลำพังโดยไม่มีผู้ใหญ่คอย

ดูแล

5. ควรหลีกเลี่ยงการอยู่ด้วยกันตามลำพังในที่ลับตาคน

6. ควรหลีกเลี่ยงการไปในสถานที่เปลี่ยว โรงแรมและสถานเริงรมย์ทุกรูปแบบ

7. ควรหลีกเลี่ยงการมีนัดหมายกับเพศตรงข้ามในยามวิกาล

8. ควรหลีกเลี่ยงการดื่มเหล้า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือสารเสพติดทุกชนิด

9. วัยรุ่นหญิงควรแต่งกายเรียบร้อย และมิดชิด ไม่ควรแต่งกายในลักษณะที่ยั่ว ให้ผู้พบเห็นเกิดอารมณ์ทางเพศ เช่น เสื้อสายเดี่ยว เสื้อเกาะอก กระโปรงสั้น และกางเกงรัดรูปเกินไป

10. หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนหรือออกเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศที่ไม่รู้จักดีพอ

11. ควรหลีกเลี่ยงการออกเที่ยวหรือเดินทางในยามวิกาล หรือการเดินทางในที่เปลี่ยว

12. วัยรุ่นชายหญิงควรวางตัวต่อกันอย่างสุภาพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และไม่ควรมีการล่วงเกินทางเพศ หรือวางตัวสนิทสนมใกล้ชิดเกินไป

13. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ในสถานการณ์ที่เหมาะสม (การสำเร็จความใคร่ด้วย

ตนเอง เป็นทางออกที่ดีทางหนึ่ง ใช้เป็นไม้ตายสุดท้าย ควรทำในที่ลับ และอย่าพรั้งเพื่อจนเกินไป

จากปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร สรุปได้ว่า เพศของวัยรุ่นในปัจจุบันนี้ ออกนอกกรอบดั้งเดิมมากขึ้นทุกที เช่น การเลือกคู่ครอง จะถือเอา ความเด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต แต่ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาและอุปสรรคต่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย พฤติกรรมทางรัก เป็นสำคัญ ไม่ชอบการคลุมถุงชน การคบเพื่อนต่างเพศ เป็นไปอย่างอิสระเสรี เพราะเห็นว่า ไม่ใช่เรื่อง น่าละอาย หญิงสาวให้ความสำคัญในการครองตัว เป็นหญิงพรหมจรรย์ถึงวันแต่งงานน้อยลง ประกอบกับ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร การสำส่อนทางเพศ การเปี่ยงเบนทางเพศ เช่นการรักร่วมเพศ เป็นต้น และเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาการทำแท้ง

2.3 หลักธรรมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

หลักธรรมในการแก้ปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมผิดศีลธรรม เหมาะสม มากน้อยเพียงใดหรือไม่ อย่างไร ดังข้อความต่อไปนี้

2.3.1 หลักธรรมในการแก้ปัญหาเยาวชนติดเกม

ตามหลักการแห่งการแก้ปัญหาเยาวชนติดเกมนั้นมีอยู่หลายวิธีการขึ้นอยู่กับผู้ที่มีเกี่ยวข้องสามารถนำไปในการปัญหาได้อย่างไร หลักธรรมที่เหมาะสมอันจะสามารถนำไปประยุกต์ปัญหาติดเกมของเยาวชนนั้นๆ เพื่อให้เห็นถึงโทษ ผลเสียของการเล่นเกมจนติด เป็นอย่างไร

หลักการทำให้ติดอยู่สิ่งชั่วร้าย

อบายมุข ทางแห่งความเสื่อม (อบาย = เสื่อม ไม่เจริญ + มุข = ทางหรือปากทาง) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นจะต้องปิดช่องทางที่เข้ามาของความเสื่อม หลีกเว้นความประพฤติที่เป็นช่องทางของความเสื่อมความพินาศ ไม่ให้เกิดมีแก่เยาวชนของชาติ ซึ่งจะเป็นเหตุให้โทษภัยย่อยยับไป มี 4 อย่าง

1. เป็นนักแสดงหญิง ผู้ที่ทำอะไรเป็นประจำหรือทำบ่อยๆ ผู้นิยมชมชอบในทางนั้นๆ เช่น นักเลงกลอน นักเลงการ นักเลงหญิง นักเลงหญิง หมายถึง ชายที่นิยมชมชอบ หรือพอใจในการคลุกคลีกับหญิง คบผู้หญิงโดยไม่เลือกกว่าเป็นใคร สำส่อนกับผู้หญิงทุกจำพวก

2. เป็นนักแสดงสุรา สิ่งของมีนเมาหรือสิ่งเสพติดต่างๆ เช่น ผีน เฮโรอีน กัญชา บุหรี่ เหล้า เบียร์ สิ่งเสพติดเหล่านี้จะทำให้ร่างกายไม่เจริญเติบโตยังเป็นบ่อเกิดแห่งโรคต่างๆ อีกมากมาย

3. เป็นนักเลงการพนัน มีหลายประเภทและสามารถ กันได้ทุกอย่างสำหรับผู้ชอบการ เช่น โป ถั่ว ไฟ ชนไก่ กัดปลา ม้า มวย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เสียเวลาในการทำมาหากินโดยสุจริต เบียดเบียนตนและผู้อื่น สร้างนิสัยให้เป็นคนมักได้ไม่ปรารถนาลงทุนลงแรงทำงานให้เป็นล่ำเป็นสัน อันเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

4. คบคนชั่วเป็นมิตร เพราะคนชั่วยอมชักนำไปในทางที่ชั่ว เช่น ชักชวนเป็นนักเลง ประเภทต่างๆ คือ นักเลงหญิง นักเลงสุรา นักเลง- นักเลงหัวไม้ เหล่านี้แต่ละอย่างล้วนเป็นปากทาง แห่งความเสื่อมทั้งสิ้น สุภาชิตโบราณท่านว่า คบคนดีเป็นศรีแก่ตัว คบคนชั่วอัปราชัย

การหลีกเลี่ยงความประทุติที่เป็นช่องทางของความเสื่อมความพินาศ ซึ่งจะเป็นเหตุให้โลก ทรัพย์ย่อยยับไป ที่เรียกว่า อบายมุข 6 ประการ(ที่.ปา. 11/179/196) คือ

1. ติดสุรายาเมา ซึ่งมีโทษ 6

1. ทรัพย์หมดไป ๆ เห็นชัด ๆ
2. ก่อการทะเลาะวิวาท
3. ทำลายสุขภาพ
4. เสื่อมเกียรติเสียชื่อเสียง
5. ทำให้แสดงด้าน ไม่รู้จักอาย
6. ทอนกำลังปัญญา

2. เอาแต่เที่ยวกลางคืน ซึ่งมีโทษ 6

1. เป็นการไม่รักษาตัว
2. เป็นการไม่รักษาลูกเมีย
3. เป็นการไม่รักษาทรัพย์สมบัติ
4. เป็นที่ระแวงสงสัย
5. เป็นเป้าให้เขาใส่ความหรือข่าวลือ
6. เป็นที่มาของเรื่องเดือดร้อนเป็นอันมาก

3. จ้องจะดูการเล่น ซึ่งมีโทษ ทำให้การงานเสื่อมเสียเพราะใจกังวลคอยคิดจ้อง และ เสียเวลาเมื่อไปดูสิ่งนั้นๆ เช่น เต็นรำที่ไหน ขับริ่อง ดนตรี ที่ไหน ไปที่นั่น

4. ไม่เว้นการพนัน ซึ่งมีโทษ 6

1. เมื่อชนะ ย่อมก่อเวร
2. เมื่อแพ้ ก็เสียดายทรัพย์ที่เสียไป
3. ทรัพย์หมดไป ๆ เห็นชัด ๆ
4. เข้าที่ประชุม เขาไม่เชื่อถือถ้อยคำ
5. เป็นที่หมิ่นประมาทของเพื่อนฝูง

6. ไม่เป็นที่พึงประสงค์ของผู้จะหาคู่ครองให้ลูกของเขา เพราะเห็นว่าจะเลี้ยงลูกเมียไม่ไหว

5. มั่วสุมมิตรชั่ว ซึ่งมีโทษทำให้กลายเป็นคนชั่วอย่างคนที่ตนคบ ทั้ง 6 ประเภท คือ ได้เพื่อนที่ชักนำให้กลายเป็นนักการพนัน นักเลงผู้หญิง นักเลงเหล้า นักลวงของปลอม นักหลอกนักต้ม และนักเลงหัวไม้

6. มั่วแต่เกียจคร้าน ซึ่งมีโทษ ทำให้ยกเหตุต่างๆ เป็นข้ออ้าง ผัดเพี้ยน ไม่ทำภาระงาน โภคะใหม่ก็ไม่เกิด โภคะที่มีอยู่ก็หมดสิ้นไป คือ ให้อ้างไปทั้ง 6 กรณี ว่า หนาวนัก ร้อนนัก เย็นไปแล้ว ยังเข้านัก หิวนัก อิ่มนัก แล้วไม่ทำงาน

การคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญ มีผลต่อความเจริญก้าวหน้าและความเสื่อมของชีวิตอย่างมาก จึงควรทราบหลักธรรมเกี่ยวกับเรื่องมิตรที่เป็นข้อสำคัญๆ ไว้ ในที่นี้จะแสดงเรื่องคนที่ควรคบ คนที่ไม่ควรคบ และหลักปฏิบัติต่อกันระหว่างมิตรสหาย (ที.ปา. 11/202/204) ดังต่อไปนี้

ก. มิตรเทียม พึงรู้จักมิตรเทียม หรือศัตรูผู้มาในร่างของมิตร (มิตรปฏิรูปก์) 4 ประเภท ดังนี้

1. คนปกอลอก ขนเอาของเพื่อนไปฝ่ายเดียว (हरชนหนึ่ง) มีลักษณะ 4

1. คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว
2. ยอมเสียน้อย โดยหวังจะเอาให้มาก
3. ตัวมีภัย จึงมาช่วยทำกิจของเพื่อน
4. คบเพื่อน เพราะเห็นแก่ประโยชน์

2. คนดีแต่พูด (วจีบรม) มีลักษณะ 4

1. ดีแต่ยกของหมดแล้วมาปราศรัย
2. ดีแต่อ้างของยังไม่มีมาปราศรัย
3. สงเคราะห์ด้วยสิ่งที่ไม่หาประโยชน์มิได้
4. เมื่อเพื่อนมีกิจ อ้างแต่เหตุขัดข้อง

3. คนหัวประจบ (อนุปิยภาณี) มีลักษณะ 4

1. จะทำชั่วก็เออออ
2. จะทำดีก็เออออ
3. ต่อหน้าสรรเสริญ
4. ลับหลังนินทา

4. คนชวนฉิบหาย (อปายสหาย) มีลักษณะ 4

1. คอยเป็นเพื่อนดื่มน้ำเมา
2. คอยเป็นเพื่อนเที่ยวกลางคืน
3. คอยเป็นเพื่อนเที่ยวดูการละเล่น

4. คอยเป็นเพื่อนไปเล่นการพนัน

ข. มิตรแท้ พึงรู้จักมิตรแท้ หรือมิตรด้วยใจจริง (สุทมิตร) 4 ประเภท ดังนี้

1. มิตรอุปการะ (อุปการก์) มีลักษณะ 4

1. เพื่อนประมาท ช่วยรักษาเพื่อน
2. เพื่อนประมาท ช่วยรักษาทรัพย์สินของเพื่อน
3. เมื่อมีภัย เป็นที่พึ่งพำนักได้
4. มีกิจจำเป็น ช่วยออกทรัพย์ให้เกินกว่าที่ออกปาก

2. มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ (สมานสุขทุกข์) มีลักษณะ 4

1. บอกความลับแก่เพื่อน
2. รักษาความลับของเพื่อน
3. มีภัยอันตรายไม่ละทิ้ง
4. แม้ชีวิตก็สละให้ได้

3. มิตรแนะนำประโยชน์ (อรรถักขายี) มีลักษณะ 4

1. จะทำชั่วเสียหาย คอยห้ามปรามไว้
2. แนะนำสนับสนุนให้ตั้งอยู่ในความดี
3. ให้ได้ฟังได้รู้สิ่งที่ไม่เคยได้รู้ได้ฟัง
4. บอกทางสุขทางสวรรค์ให้

4. มิตรมีใจรัก (อนุกัมปีหนึ่ง) มีลักษณะ 4

1. เพื่อนมีทุกข์ พลอยไม่สบายใจ (ทุกข์ ทุกข์ด้วย)
2. เพื่อนมีสุข พลอยแจ่มชื่นยินดี (สุข สุขด้วย)
3. เขาติเตียนเพื่อน ช่วยยับยั้งแก้ไข
4. เขาสรรเสริญเพื่อน ช่วยพูดเสริมสนับสนุน (ที.ปา. 11/192/201)

ค. มิตรต่อมิตร พึงสงเคราะห์อนุเคราะห์กัน ตามหลักปฏิบัติ ฐานะที่เป็นเสมือนทิศเบื้องซ้าย
หนึ่ง ดังนี้

พึงปฏิบัติต่อมิตรสหาย ดังนี้

1. เผื่อแผ่แบ่งปัน
2. พุดจามน้ำใจ
3. ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
4. มีตนเสมอ ร่วมสุขร่วมทุกข์ด้วย
5. ซื่อสัตย์จริงใจ

มิตรสหายอนุเคราะห์ตอบ ดังนี้

1. เมื่อเพื่อนประมาท ช่วยรักษาป้องกัน
2. เมื่อเพื่อนประมาท ช่วยรักษาทรัพย์สินสมบัติของเพื่อน
3. ในคราวมีภัย เป็นที่พึ่งได้
4. ไม่ละทิ้งในยามทุกข์ยาก
5. นับถือตลอดถึงวงศ์ญาติของ

หลักการนำชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง

ผู้ที่ต้องการดำเนินชีวิตให้เจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะในด้านการศึกษา หรือ อาชีพการงานก็ตาม ปฏิบัติตามหลักธรรมที่จะนำชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ที่เรียกว่า **จักร** (ธรรม ประดุจล้อทั้งสี่ที่นำรถไปสู่จุดหมาย) ซึ่งมี 4 ข้อ (อง.จตุกก. 21/31/41) คือ

1. ปฏิรูปเทสวาสะ เลือกลงถิ่นที่เหมาะสม คือ เลือกหาถิ่นที่อยู่ หรือแหล่งที่เล่าเรียนดำเนินชีวิตที่ดีซึ่งมีบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกการศึกษาพัฒนาชีวิต การแสวงธรรมหาความรู้ การสร้างสรรค์ความดีงามและความเจริญก้าวหน้า

2. สัปปริสุปปัสสยะ เสาะเสวนาคณตี คือ รู้จักเสวนาคบหาหรือร่วมหมุกกับบุคคลผู้รู้ ผู้ทรงคุณและผู้ที่จะเกื้อกูลแก่การแสวงธรรมหาความรู้ ความก้าวหน้าองกาม และความเจริญโดยธรรม

3. อุตตสัมมาปณิธิ ตั้งตนไว้ถูกวิถี คือ ดำรงตนมั่นอยู่ในธรรมและทางดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ตั้งเป้าหมายชีวิตและการงานให้ตั้งมั่นแน่ชัด และนำตนไปถูกทางสู่จุดหมาย แน่วแน่ มั่นคง ไม่พร่าส่าย ไม่ไกลเชือนแซ

4. ปุพเพกตปุญญตา มีทุนดีได้เตรียมไว้ ทุนดีส่วนหนึ่ง คือ ความมีสติปัญญา ความถนัด และร่างกายดี เป็นต้น ที่เป็นพื้นมาแต่เดิม และอีกส่วนหนึ่ง คือ อาศัยพื้นเดิมเท่าที่ตัวมีอยู่ รู้จักแก้ไขปรับปรุงตน ศึกษาหาความรู้ สร้างเสริมคุณสมบัติ ความดีงาม ฝึกฝนความชำนาญ เตรียมไว้ก่อนแต่ต้น ซึ่งเมื่อมีเหตุต้องใช้ก็จะเป็นผู้พร้อมที่จะต้อนรับความสำเร็จ สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์สุข และก้าวสู่ความเจริญยิ่งขึ้นไป

หลักการสร้างสัมพันธ์อันดีงาม อบอุ่น ภายในสภาพแวดล้อม

ความรับผิดชอบชีวิตที่เกี่ยวข้อง คือ มีความสัมพันธ์อันดีงามอบอุ่นเป็นสุขภายในครอบครัว ตลอดถึงญาติมิตร ผู้ร่วมงานและคนที่พึ่งพาอาศัยอยู่ในปกครองทั้งหมด โดยทำหน้าที่มิใช่เพียงนำประโยชน์ทางวัตถุมาให้เขาอย่างเดียว แต่นำประโยชน์สุขทางจิตใจมาให้ด้วย โดยประพฤติตนเป็นตัวอย่าง ช่วยชักจูงให้คนในครอบครัวและผู้เกี่ยวข้องใกล้ชิดทั้งหลายเจริญองกามขึ้น ด้วยคุณธรรมที่เรียกว่า อารยวัฑฒิ ทั้ง 5 ดังต่อไปนี้

1. จงกงามด้วยศรัทธา คือ ให้มีความเชื่อมั่นใจในพระรัตนตรัยและในการที่จะทำความดี มีหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ

2. จงกงามด้วยศีล คือ ให้มีความประพฤติดีงาม สุจริต รู้จักเลี้ยงชีวิต มีวินัยและมี กิริยามารยาทอันงาม

3. จงกงามด้วยสุตะ คือ ให้มีความรู้จักการเล่าเรียนสดับฟัง โดยแนะนำหรือชวนชวายให้ ศึกษาความรู้ที่จะฟื้นฟูปรับปรุงชีวิตจิตใจ

4. จงกงามด้วยจาคะ คือ ให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจต่อกัน และพอใจทำประโยชน์ แก่เพื่อนมนุษย์

5. จงกงามด้วยปัญญา คือ ให้มีความรู้คิด เข้าใจเหตุผล รู้ดี รู้ชั่ว รู้คุณโทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ มองสิ่งทั้งหลายตามเป็นจริง มีวิจารณ์ญาณ รู้จักใช้ปัญญาพิจารณาเหตุปัจจัย แก้ไข ปัญหาและจัดทำดำเนินการต่างๆ ให้ได้ผลดี

หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สังคม

การสร้างความสุขสงบสุขในสังคม หากคนในสังคมทุกคนปฏิบัติตามหลักธรรมนี้แล้ว ย่อม อำนวยคุณประโยชน์ให้แก่ผู้ปฏิบัติตามทั้งในชาตินี้และในชาติหน้า ก่อให้เกิดความสุขสวัสดิ มีความ ร่าเริงในการดำเนินชีวิต และยังทำให้องค์กรต่างๆ ตลอดจนสังคมเกิดความสงบเรียบร้อย และยัง พบว่าหลักพุทธธรรมในข้อนี้ยังสามารถช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายทำงานได้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วยเป็นไปตามหลักขรราวาสธรรม 4 ประการ คือ

1. **สัจจะ** (ความซื่อสัตย์) สัจจะ ในขรราวาสธรรม 4 หมายถึง ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ด้วย กายจริง คือ ประพฤติด้วยความสุจริต ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง วาจาจริง คือ พูดความจริง และใจจริง คือ มีความจริงใจ ลักษณะของสัจจะ

1. มีความจริง คือ เป็นเรื่องจริง
2. มีความตรง คือ ประพฤติสุจริตในกาย วาจา และใจ
3. มีความแท้ คือ ไม่เหลวไหล ไม่ล้อเล่น

2. **ทมะ** (การฝึกตน) ทมะ ในขรราวาสธรรม 4 หมายถึง การฝึกฝน การฝึกตน ให้มีการ ปรับปรุงตัวทั้งในด้านจิตใจ และการกระทำ ด้วยปัญญาเพื่อปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องในหน้าที่การ งานหรือสิ่งที่กระทำอยู่นั้น

ทมะ เป็นธรรมที่มุ่งเน้นให้ใช้สติใคร่ครวญ และไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนที่จะกระทำ การใดๆ โดยต้องคำนึงอยู่เสมอว่า มีประโยชน์มากกว่าโทษหรือมีดีมากกว่าชั่วจึงจะกระทำ โดยเฉพาะการเอาชนะความโกรธ เพราะเมื่อความโกรธเกิดขึ้นย่อมส่งผลให้จิตใจขุ่นมัว ผิพรรณ เศร้าหมอง เป็นเหตุให้เกิดผลเสียแก่ตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ เพราะผู้โกรธย่อมไม่รู้ธรรม ไม่

รู้จักผิดชอบชั่วดี สามารถฆ่าได้แม้กระทั่งบิดามารดาของตน ผู้ที่ถูกความโกรธเข้าครอบงำยอมเสียทรัพย์สิน เสื่อมลาภยศ หาที่พึ่งพิงได้ยาก ไร้ญาติขาดมิตร

3. ขันติ (ความอดทน) ขันติ ในขรรยาวาสธรรม 4 หมายถึง ความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรค รวมถึงอดทน อดกลั้นต่อสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาทางใจ อาทิ ความยากลำบากในการงาน ค่าค่าทองจากผู้อื่น ซึ่งความอดทนนี้ประกอบด้วย 4 ลักษณะ ได้แก่

1. ความอดทน อดกลั้นต่อความยากลำบากตรากตรำทางธรรมชาติซึ่งเกิดขึ้นทางกายภาพ อาทิ ความร้อน ความหนาว ความหิวกระหาย และความเหนื่อยล้า

2. ความอดทน อดกลั้นต่อทุกขเวทนาที่เกิดขึ้นทางกาย อาทิ ความเจ็บไข้ได้ป่วย ความทุกข์ทรมาน ก็รู้จักอดทนอดกลั้นเอาไว้ ไม่สร้างความทุกข์เพิ่มขึ้นอีก

3. ความอดทน อดกลั้นต่อความเจ็บใจอันเกิดขึ้นทางจิตภาพ อาทิ วาจาส่อเสียด ถ้อยคำด่าว่าหยาบคายหรือคำกล่าวล่วงเกินก่อให้เกิดความเสียหาย สร้างความขุ่นเคืองใจอันไม่พึงปรารถนา

4. ความอดทน อดกลั้นต่อพลังอำนาจบีบคั้นของกิเลส ได้แก่ ราคะ โทสะ โมหะ เป็นต้น ความอดทนอดกลั้นต่อกิเลสทั้งปวงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดแห่งชีวิตที่ดีงาม

4. จาคะ (การบริจาค/ความเสียสละ) จาคะ ในขรรยาวาสธรรม 4 หมายถึง การบริจาคหรือความเสียสละจากความสุข และผลประโยชน์ของตน รวมถึงการละจากกิเลส ทำให้เป็นผู้มีความใจกว้าง รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และพร้อมที่จะเผชิญกับความทุกข์ร่วมกับผู้อื่น

การยึดในหลักแห่งจาคะนั้น ความเมตตากรุณานับเป็นคุณธรรมที่เกื้อหนุนให้จาคะเกิดขึ้น เพราะผู้ให้ยอมสละได้ซึ่งความรัก ความเมตตากรุณา และความปรารถนาดีต่อผู้รับ ส่งผลให้ผู้ให้มีความสุขได้ด้วยใจของตน ดังที่พระพุทธองค์ทรงตรัสเอาไว้ว่า ผู้มีจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจาคะย่อมได้รับความสุขใน ภพนี้และภพหน้าอย่างไม่ต้องสงสัย

หลักการอำนวยประโยชน์สุขในปัจจุบัน

คนที่จะเรียกได้ว่า รู้จักหา รู้จักใช้ทรัพย์สิน หรือหาเงินเป็น ใช้เงินเป็น เป็นคนทำมาหากินที่ดี ตั้งตัวสร้างหลักฐานได้ และใช้ทรัพย์สินสมบัติให้เป็นประโยชน์ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางเศรษฐกิจอย่างถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักธรรมที่เป็นไปเพื่อนประโยชน์สุขปัจจุบัน หรือหลักธรรมอันอำนวยประโยชน์สุขขั้นต้น ที่เรียกว่า ทัณฺณธัมมิกัตถสังสัตตนิคคธมม 4 ประการ (อง.อภฺฐก. 23/144/289) คือ

1. อุทฺฐานสัมปทา ถึงพร้อมด้วยความหมั่น คือ ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่การงาน และการประกอบอาชีพที่สุจริต ฝึกฝนให้มีความชำนาญและจริงจัง รู้จักใช้ปัญญาสอดส่องตรวจตรา หาวิธีการที่เหมาะสมที่ดีจัดการและดำเนินการให้ได้ผลดี

2. อารักขสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการรักษา คือ รู้จักคุ้มครอง เก็บรักษาโภคทรัพย์และผลงานที่ตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรม ด้วยกำลังงานของตน ไม่ให้เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสีย

3. กัลยาณมิตตตา คบหาคนดีเป็นมิตร คือ รู้จักเสวนาคบหาคน ไม่คบไม่เอาอย่างผู้ที่ชกแจงไปในทางเสื่อมเสีย เลี่ยงเสวนาศึกษาเยี่ยงอย่างท่านผู้รู้ผู้ทรงคุณ ผู้มีความสามารถ ผู้นำเคารพนับถือ และมีคุณสมบัติเกื้อกูลแก่อาชีพการงาน

4. สมชีวิตา เลี้ยงชีวิตแต่พอดี คือ รู้จักกำหนดรายได้และรายจ่าย เป็นอยู่พอดีสมรายได้มิให้ฝืดเคืองหรือฟุ่มเฟือย ให้รายได้เหนือรายจ่าย มีประหยัดเก็บไว้

จากหลักธรรมที่ควรนำไปประยุกต์ในการแก้ปัญหาเยาวชนชนิดเกมดังกล่าวมา สรุปได้ว่า ประการสำคัญสุดในการแก้ปัญหาเยาวชนชนิดเกมนั้น สร้างจิตสำนึกให้เกิดมีโดยการหลีกเลี่ยงความประพฤติที่เป็นช่องทางของความเสื่อมความพินาศ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีงามอบอุ่นเป็นสุขภายในครอบครัว ตลอดถึงญาติมิตร ผู้ร่วมงานและคนที่พึงพาอยู่อาศัย การดำเนินชีวิตให้เจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะในด้านการศึกษา หรืออาชีพการงานก็ตาม โดยปฏิบัติตามหลักธรรมที่จะนำชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง อันก่อให้เกิดความสุขสวัสดิ มีควมราบรื่นในการดำเนินชีวิต และยังทำให้องค์กรต่างๆ ตลอดจนสังคมเกิดความสงบเรียบร้อย รวมทั้งรู้จักการอดกลั้นต่อความยากลำบากตรากตรำทางธรรมชาตซึ่งเกิดขึ้นทางกายภาพ ขณะเดียวกัน รู้จักเสวนาคบหาคน ไม่คบไม่เอาอย่างผู้ที่ชกแจงไปในทางเสื่อมเสีย

2.3.2 หลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรง

ตามหลักการแห่งการแก้ปัญหาเยาวชนที่ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาในการดำเนินชีวิต ที่สำคัญนั้นต้องมีความร่วมมือทั้งผู้ปกครอง พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ต้องใช้กันแก้ไขปัญหาก่เกิดขึ้นแล้ว และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นมาอีก โดยเฉพาะต้องยึดตัวเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ปัญหาความรุนแรง หลักธรรมที่เป็นหลักการเหมาะสมอันจะสามารถนำไปประยุกต์ปัญหาเหล่านี้ได้ โดยการสร้างจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนครองอารมณ์ให้อยู่มีจิตใจมั่นคงแน่วแน่ รู้จักเลือกคบมิตรสหาย รู้เหตุรู้ผล รู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ รู้ว่าอะไรเป็นผลกระทบจากกระทำนั้นๆ

หลักการผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่

สมาชิกที่ดีผู้ช่วยสร้างสรรค์สังคม มีธรรม คือ หลักความประพฤติ ธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐหรือผู้มีจิตใจยิ่งใหญ่กว้างขวางดุจพระพรหม 4 อย่าง (ที.ม. 10/184/225) ต่อไปนี้

1. เมตตา ความรัก คือ ความปรารถนาดี มิไม่ตรี ต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบประโยชน์และความสุข

2. กรุณา ความสงสาร คือ อยากรช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ ใฝ่ใจที่จะปลดปล่อยบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของคนและสัตว์ทั้งปวง

3. มุทิตา ความเบิกบานพลอยยินดี เมื่อเห็นผู้อื่นอยู่ดีมีสุข ก็มีใจแจ่มชื่นเบิกบาน เมื่อเห็นเขาทำดีงามประสบความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ก็พลอยยินดีบันเทิงใจด้วย พร้อมทั้งจะช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุน

4. อุเบกขา ความมีใจเป็นกลาง คือ มองตามเป็นจริง โดยวางจิตเรียบสม่ำเสมอ มั่นคงเที่ยงตรงดุจดาวชี้ มองเห็นการที่บุคคลจะได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุที่ตนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัย วางตน และปฏิบัติไปตามหลักการ เหตุผล และความเที่ยงธรรม

หลักการทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

นอกจากเรื่องของกรรมดีกรรมชั่วแล้ว ยังมีการอธิบายกรรมอีกนัยหนึ่ง โดยอธิบายถึงกรรมดำกรรมาชว ซึ่งเป็นหลักการแห่งกฎแห่งกรรม โดยจำแนกเป็นกรรม 4 ประการ คือ

1. กรรมดำมีวิบากดำ ได้แก่ บุคคลบางคนในโลกนี้ ย่อมปรุงแต่งกาย วาจา ใจ อันมีความเบียดเบียนบุคคลอื่น ย่อมได้เสวยเวทนาที่มีความเบียดเบียน เป็นทุกข์โดย ส่วนเดียว เช่น เป็นผู้ฆ่ามารดา ฆ่าบิดา ฆ่าพระอรหันต์ มีจิตประทุษร้ายต่อพระตถาคต ยังพระโลหิตให้ห้อขึ้น ทำลายสงฆ์ ให้แตกกัน ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม พุศเท็จ ตีมน้ำเมา

2. กรรมขาวมีวิบากขาว ได้แก่ บุคคลบางคนในโลกนี้ ย่อมปรุงแต่งกาย วาจา ใจ อันไม่มีความเบียดเบียนบุคคลอื่น ย่อมได้เสวยเวทนาที่ไม่มีความเบียดเบียน เป็นสุขโดยส่วนเดียว เช่น เป็นผู้งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ จากการลักทรัพย์ จากการประพฤติผิดในกาม จากการพุดเท็จ จากการพุดส่อเสียด จากการพุดคำหยาบ จากการพุดเพ้อเจ้อ ไม่มากไปด้วยความเพ่งเล็งอยากได้ มีจิตไม่พยายาบท มีความเห็นชอบ

3. กรรมทั้งดำทั้งขาวมีวิบากทั้งดำทั้งขาว ได้แก่ บุคคลบางคนในโลกนี้ ย่อมปรุงแต่งกาย วาจา ใจ อันมีความเบียดเบียนบุคคลอื่นบ้าง ไม่ความเบียดเบียนบุคคลอื่นบ้าง ย่อมได้เสวยเวทนาที่มีความเบียดเบียนบ้าง ไม่ความเบียดเบียนบ้าง มีทั้งสุขและทั้งทุกข์ระคนกัน

4. กรรมไม่ดำไม่ขาวมีวิบากไม่ดำไม่ขาว ได้แก่ เจตนาใดเพื่อละกรรมดำอันมีวิบากดำ เจตนาใดเพื่อละกรรมขาวอันมีวิบากขาว และเจตนาใดเพื่อละกรรมทั้งดำทั้งขาวมีวิบากทั้งดำทั้งขาว ย่อมเป็นไปเพื่อความสิ้นกรรม เช่น ผู้ปฏิบัติตามมรรคมืองค์แปด โพชฌงค์เจ็ด

การพิจารณาถึงกฎแห่งกรรมเป็นไปตามหลักการแห่งภินทพัจจเวกขณ ซึ่งเป็นข้อที่พึงพิจารณาเนื่องๆ 5 ประการ

ชราธมโมมฺหิ ชฺรํ อนตฺตีโต เรามีสมาแก่เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้

พยาธมโมมฺหิ พยาธํ อนตฺตีโต เรามีสมาเจ็บไข้เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้

มรณธมโมมฺหิ มรณํ อนตฺตีโต เรามีสมาตายเป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้

สพเพติ เม ปิเยติ มนาเปติ นานาภาโว วินาภาโว เราจักพลัดพรากจากของที่รัก ของ
ชอบใจทั้งหลาย

กมมสสโกมฺหิ กมมทายาโท เรามีกรรมเป็นของๆตน เราจักเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น
กมมโยนิ กมมพณฺธุ เรามีกรรมเป็นแดนเกิด เรามีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์
กมมปฏิสรโณ ยํ กมมํ กริสฺสามิ เรามีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย เราทำกรรมอันใดไว้
กลยาณํ วา ปาปกํ วา เป็นกรรมดีก็ตาม เป็นกรรมชั่วก็ตาม
ตสฺส ทายาโท ภวิสฺสามิ เราจักต้องเป็นผู้รับผลแห่งกรรมนั้น
เอวํ อมฺเหติ อภินฺหํ ปจฺจเวกฺขิตฺตพฺพํ เราทั้งหลายพึงพิจารณาเป็นอย่างนี้แล

การที่เรามีโอกาส เรียนรู้กฎแห่งกรรมและการเวียนว่ายตายเกิดให้กระจ่างแจ้ง จะทำให้เรา
มองเห็นชีวิตได้อย่างลึกซึ้งขึ้น เมื่อเรารู้ว่าการกระทำทุกอย่างของเราจะส่งผลให้เราต่อไปในภายหน้า
ไม่ช้าก็ เร็วอย่างแน่นอน ความรู้นี้จะให้ความหวัง ความมั่นใจและความหนักแน่นในความเชื่อที่จะทำ
ความดี รู้จักให้อภัยในความผิดของผู้อื่น

หลักการนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

การปฏิบัติตามหลักธรรม ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จแห่งกิจการนั้นๆ ที่เรียกว่า อิทธิบาท (ธรรม
ให้ถึงความสำเร็จ) ซึ่งมี 4 ข้อ (ที.ปา. 11/231/233) คือ

1. ฉันทะ มีใจรัก คือ พอใจจะทำสิ่งนั้น และทำด้วยใจรัก ต้องการทำให้เป็นผลสำเร็จ
อย่างดีแห่งกิจหรืองานที่ทำ มิใช่สักว่าทำพอให้เสร็จๆหรือเพียงเพราะอยากได้รางวัลหรือผลกำไร
2. วิริยะ พากเพียรทำ คือ ขยันหมั่นประกอบ หมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายาม
เข้มแข็ง อดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ทอดยถ่ ก้าวไปข้างหน้าจนกว่าจะสำเร็จ
3. จิตตะ เอาจิตฝึกฝืน คือ ตั้งจิตรับรู้นิ่งที่ท่า และทำสิ่งนั้นด้วยความคิด ไม่ปล่อยจิตใจ
ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ใช้ความคิดในเรื่องนั้นบ่อยๆ เสมอๆ ทำกิจหรืองานนั้นอย่างอุทิศตัวอุทิศใจ
4. วิมังสา ใช้ปัญญาสอบสวน คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล
และตรวจสอบข้อที่ยังหย่อนเกินเลยบกพร่องขัดข้อง เป็นต้น ในสิ่งที่ทำนั้น โดยรู้จักทดลอง วางแผน
วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น เพื่อจัดการและดำเนินงานนั้นให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป

ผู้ทำงานทุกๆ ไป อาจจำสั้นๆ ว่า รักงาน สู้งาน ใส่ใจงาน และทำงานด้วยปัญญา

หลักการสร้างเสริมกำลังภายใน

หลักการสร้างเสริมบำรุงให้ใจมีกำลังเข้มแข็งกล้าหาญสามารถที่จะทำสมาธิ สามารถที่จะให้เกิด
ปัญญาอุบายอันยิ่งใหญ่ กำลังภายในสามารถบำรุงให้เจริญแข็งแรงได้ด้วยบำรุงสุขภาพพลานามัยดี ส่วนกำลังใจ
เป็นของมองเห็นได้ยาก มิใช่เป็นตัวกำลังทีเดียว มันเป็นเครื่องทำให้ใจมีกำลัง ซึ่งมีอยู่ 5 ประการ คือ

1. สัทธาพละ ความเชื่อ เชื่อแน่วแน่ในคุณงามความดีว่าทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ไม่มีใครคน
อื่นรับแทนได้ ตนทำตนต้องได้รับผลนั้นแน่นอน “ท่าน” มีพลังเต็มที่ สามารถที่จะสละสิ่งของของตน
ที่มีอยู่ให้ “จาคะ” บริจาคไปได้ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นของมากของน้อยยอมสละได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว
จงบำรุงรักษาให้เจริญงอกงาม ยินดีพอใจกับการทำทานนั้นให้แก่กล้าเสียก่อน ให้มันกำลังเต็มที่
เสียก่อน เราจะเอาศรัทธานั้นไปใช้ในทางอื่นอีกต่อไป คนประมาทถูกศรัทธาเลยไม่กล้าทำความดี
ต่อไป ที่หลังศรัทธาที่จะเกิดในศีล สมาธิ ปัญญา ก็เลยหมดไป ครั้นศรัทธาในการที่จาคะบริจาคไม่มี
แล้ว บุญอันนั้นก็หมดไปเหมือนกัน

ศรัทธาในการรักษาศีลก็ให้แน่วแน่ เต็มที่ในการรักษาไม่ว่าจะเป็นศีล 5 ศีล 8 กรรมบถ
10 อะไรต่าง ๆ อย่าไปหวังศีล 227 อย่างพระภิกษุเลย ถึงศีล 227 ก็ตามเถิด ถ้าศรัทธาไม่แน่วแน่
เต็มที่แล้ว ก็ไม่มีประโยชน์อะไร สมาธิก็เหมือนกัน ถ้าหากได้สมาธิ ฌณิกะ อุปจาระ อะไรต่าง ๆ นิด ๆ
หน่อย ๆ ก็ไม่ยินดีพอใจ ก็เลยทำสมาธิไม่ได้ทีหลัง เมื่อสมาธิมีเล็กน้อยก็พอใจยินดีกับสมาธินั้นแหละ
ตั้งใจขยันหมั่นเพียรในสมาธินั้นให้เต็มที่มันจึงค่อยเลื่อนไหลขึ้นไปเอง ปัญญา ก็เหมือนกัน ถ้าหากว่า
เราเกิดอุปายปัญญาอะไรขึ้นมา นิด ๆ หน่อย ๆ ถ้าไม่ตั้งใจพิจารณาอันนั้น ไม่ประกอบศรัทธาอันนั้น
ให้แก่กล้า มันก็ไม่มีประโยชน์อีกเหมือนกัน

การทำอะไรหะหลวมก็เพราะเหตุไม่มีศรัทธา และทำอะไรไม่แน่วแน่เต็มที่ก็เพราะไม่มี
ศรัทธาเหมือนกันเรา พลัง ๆ เผลอ ๆ หลง ๆ ลืม ๆ นั่นคือศรัทธาของเราไม่เต็มที่ ศรัทธามั่นขาดตรงนี้
แหละ เหตุนี้จึงพากันบำรุงศรัทธาให้แก่กล้าเป็นขั้นตอน ให้ศรัทธาองอกงามเสียก่อน เจริญเต็มที่
เสียก่อน เมื่อศรัทธามีแล้ว วิริยะความเพียร มันวิ่งเข้ามาสนับสนุน ช่วยเหลือเป็นกำลังเลย
ขยันหมั่นเพียรประกอบกิจต่างๆเช่น ทำบุญสุนทานขยันหมั่นเพียรแสวงหาสิ่งที่จะต้องนำมาทำบุญทำ
ทานหามาได้ก็คิดถึงการทำทาน หามาได้เท่าไรไม่ว่าของเล็กของน้อยของมากก็คิดถึงการทำทาน นี้
ศรัทธามั่นสนับสนุนช่วยเหลืออย่างนี้

2. วิริยพละ เพียรพยายามอยู่ตลอดเวลา ในเมื่อมีศีลก็พยายามรักษาศีลไม่ให้ขาด ที่แรก
ก็รักษาได้เป็นครั้งคราวเพียรพยายามนานเข้าให้มันชินให้มันคุ้นเคยกับศีล มันก็เป็นศีลบริบูรณ์ขึ้นมา
ให้คิดถึงเรื่องศีลของตน ว่าข้อไหนบกพร่อง ข้อไหนบริบูรณ์ ผู้ไม่คิดถึงศีลเลย มีของดีแล้วได้ของดี
แล้วแต่ไม่เห็นความของของดีนั้น ก็อย่างโบราณท่านว่าเหมือนลิงได้แก้ว เหมือนไก่ได้พลอย ขอให้
พยายามให้เห็นคุณค่าของศีล คุณค่าของปัญญา คุณค่าของสมาธิก็เหมือนกัน เราทำสมาธิได้ นิด ๆ
หน่อย ๆ ก็ดีอีกใจแล้วคิดถึงเรื่องเก่าที่เราไม่เคยทำสมาธิไม่เคยมีสมาธิเลย อายุขนาดนี้แล้วได้สมาธิครั้ง
หนึ่งสองครั้ง ก็ยังดีที่เราเห็นตัวสมาธิ พวกที่ไม่ได้นั้นมากมายเหลือหลาย การเห็นสมาธิทำให้เกิดความ
เพียรพยายาม พยายามทำอยู่นั้นแหละวันหนึ่งต้องได้แน่นอน พละมันเป็นกำลังให้เกิดได้ทีเดียว

3. สติพละ สติจดจ่อตั้งมั่นอยู่ในเรื่องนั้น ๆ มีศรัทธาวิริยะแล้วอาจที่จะหลงไปได้เชื่อใน
สิ่งที่ไม่ถูกต้องก็มี เพียรพยายามในสิ่งที่ผิดก็มี ถ้าหากสติไม่ควบคุมไว้ว่าสิ่งนั้นควรหรือไม่ควรสิ่งนั้นผิดหรือ

ถูก ถูกต้องตามธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าหรือไม่ ฟังคำครูบาอาจารย์แนะนำสั่งสอนตักเตือนมัน ตรงกันหรือไม่ สิ่งเหล่านี้ต้องมีสติควบคุมระวัง จึงจะเดินถูกทาง ส่วนมากมีแต่ศรัทธา มีศรัทธาก็ต้องมี วิริยะวิ่งเข้ามาสนับสนุน มากทีเดียวที่เห็นผิด ๆ ทำผิดแล้วคนอื่นก็ไม่สามารถที่จะตักเตือนได้เสียด้วยความถือรั้นว่าตนทำถูก คนอื่นไม่ถูก ไม่เหมือนกับตน เพราะศรัทธามันแรง วิริยะก็มาก แต่ผู้มีสติเดิน เสมอภาคไม่เอนเอียงข้างโน้นข้างนี้ เรียกว่า “ มัชฌิมาปฏิปทา ” ธรรมดาผู้ที่มีสติแล้วไม่ถือตนว่าดี ทั้งนี้ คนเรามันไม่ดีทั้งหมดหรอกเหตุนี้จึงต้องระมัดระวังคอยสังเกตคอยฟังคนอื่นตักเตือนแนะนำ สั่งสอน อาตมาจึงพูดอยู่เสมอว่า “ คนใดว่าตนดี คนนั้นยังไม่ดี ใครว่าตนวิเศษวิโสหรือฉลาดเฉียบแหลม คนนั้นคือคนโง่ ”

4. สมานัตถะ เป็นหลักใหญ่ที่สุด ศรัทธา วิริยะ สติ มันต้องรวมมาเป็นสมานัตถะเสียก่อน ถ้าไม่รวมเป็นสมานัตถะมันเตลิดเปิดเปิงไปใหญ่โต พระพุทธศาสนาสอนไปไหนก็สอนเถอะ ถ้าไม่เข้ามาถึงใจ แล้วไม่ถึงพระพุทธศาสนา สอนไปไหนก็สอนเถอะ ถ้าไม่เข้ามาถึงใจแล้วไม่ถึงพระพุทธศาสนา มันต้อง รวมเข้ามาถึงใจ สิ่งทั้งหลายทั้งปวงในโลกนี้ ต้องมีที่รวมเป็นจุดเหมือนกัน การทำมาหากินทุกสิ่งทุก ประการ ค้าขาย ทำราชการบ้านเมืองอะไรต่าง ๆ จุดรวมก็คือมาเลี้ยงตัว จุดรวมก็คือหาเงิน หาเงิน แล้วก็รวมเอาเงินเข้ามาใส่ถุงไว้ ทำไร่นาทำนา อย่างข้าวก็ต้องขนมารวมที่ลานข้าวแล้วยังต้องเอามา รวมกันขึ้นยุ้ง เอาไปสี ไปซ้อม เอามาหุงมาต้ม เอามารวมลงในปากในท้อง นั่นแหละหมดเรื่อง พระพุทธศาสนาสอนกว้างขวาง ถ้าหากไม่รวมลงเป็นสมานัตถะก็ไม่ถึงแก่นศาสนา อาตมาจึงพูดอยู่เสมอว่า “ พระพุทธศาสนานี้สอนมีจุดที่รวมได้ มีที่สุด หมดสิ้นสงสัย หมดเรื่อง ไม่เหมือนวิชาชีพอื่น เขาสอนไม่มีที่สิ้นสุด ” อย่างธรรมทั้งหลายรวม 84,000 พระธรรมชั้น รวบรวมที่ “ ความไม่ประมาท ” อันเดียว มรรค คือ ทางดำเนินไปให้ถึงมรรคผลนิพพานก็มารวมลงที่ “ มรรคสมังคี ” อันเดียว จึงว่าพระพุทธศาสนาสอนถึงที่สุด แต่บุคคลผู้ทำตามนั้นทำไม่ถึงที่สุด

5. ปัญญาพละ ปัญญาพิจารณาเห็นสังขารร่างกายของตน เห็นอะไร เอากระจกมาส่องดู ก็ได้ หน้าตาของเรานี้ละมันเห็นของแก่ของเฒ่าของชำรุดทรุดโทรม เหี่ยวแห้งอันนี้เป็น อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เห็นเท่านี้ไม่ต้องเห็นอื่นไกลพยายามให้เห็นอยู่อย่างนั้นเสมอ เพราะเหตุที่คนจะเห็นความแก่ ความชำรุดทรุดโทรม ความเสื่อมความสิ้นของสังขารไม่ใช่ของง่าย ๆ บางทีจนหนุ่มจนสาว จนเฒ่าจน แก่ก็ไม่เคยเห็นเลย แก่จะตายแล้วยังมัวเมาอยู่ว่าเป็นหนุ่มเป็นสาวอยู่รำไป ผู้ที่มองเห็นความแก่ ความชรา ความชำรุดทรุดโทรมนั้นนับว่าดีที่สุดในหนทางที่จะหลุดพ้นได้ทางเดียวเท่านั้น

ถ้าไม่มีปัญญาไม่เกิดสมาธิ ถ้าไม่มีปัญญาไม่มีศรัทธาไม่มีวิริยะ ศรัทธาขั้นนั้นไม่ใช่ศรัทธา ปัญญาในขั้นทำทาน มีอุบายปัญญาที่จะแสวงหาของมาทำบุญทำทานเรียกว่าปัญญา ความเพียร พยายามในการทำบุญเรียกว่าปัญญาเหมือนกัน จิตจะรวมได้ก็เพราะปัญญา จะเป็นสมาธิได้เพราะปัญญา ปัญญาพวกนั้นยังอ่อน รวมทั้งหมดเรียกว่าปัญญาทั้งนั้นแหละถ้าปัญญาขั้นสูงเป็น “ วิปัสสนาปัญญา ”

หลักการไม่เปิดช่องแก่ความผิดพลาดเสียหาย

การตั้งตนบนฐานที่มั่น ซึ่งใช้เป็นที่ยืนหยัดให้สามารถยึดเอาผลสำเร็จสูงสุดอันเป็นที่หมายได้ โดยไม่เกิดความสำคัญตนผิด ไม่เปิดช่องแก่ความผิดพลาดเสียหาย และไม่เกิดสิ่งมัวหมองหมักหมมทับถมตน ด้วยการปฏิบัติตามหลักธรรมที่เรียกว่า อธิษฐาน 4 ประการ (ม.อ. 14/682/437) คือ

1. ปัญญา ใช้ปัญญา คือ ดำเนินชีวิตด้วยปัญญา ทำกิจการต่างๆ ด้วยความคิด เมื่อประสบเหตุใดๆ ก็ไม่ว่าความตามอารมณ์หรือหลงไปตามสิ่งที่เฝ้าฝัน ศึกษาสิ่งต่างๆ ให้มีความรู้ชัด หยั่งเห็นเหตุผล เข้าใจภาวะของสิ่งทั้งหลายจนเข้าถึงความจริง

2. สัจจะ รักษาสัจจะ คือ สงวนรักษาตำรงตนมั่นในความจริงที่รู้ชัด เห็นชัด ด้วยปัญญา เริ่มแต่จริงวาจา จริงในหลักการ จริงในการปฏิบัติ จนถึงจริงปรมัตถ์

3. จาคะ เพิ่มพูนจาคะ คือ คอยเสริมหรือทิวความเสียสละ ให้เข้มแข็งมีกำลังแรงยิ่งขึ้นอยู่เสมอ เพื่อป้องกันหรือตัดทอนตนไว้มิให้ตกไปเป็นทาสของลาภสักการะและผลสำเร็จเป็นต้น ที่ตนได้สร้างขึ้น อันคอยล่อเร้าเฝ้าฝันให้เกิดความยึดติด ลำพอง และลุ่มหลงมัวเมา สิ่งใดเคยชินเป็นนิสัยหรือเคยยึดถือไว้ แต่ผิดพลาด ไม่จริง ไม่ถูกต้อง ก็สามารถละได้ทั้งหมด เริ่มแต่สละอามิสจนถึงสละกิเลส

4. อุปสมะ รู้จักสงบใจ คือรู้จักหาความสุขสงบทางจิตใจ ผีกตนให้สามารถระงับความมัวหมองดับความขัดข้องวุ่นวายอันเกิดจากกิเลสได้ ทำจิตใจให้สงบผ่องใสรู้จักรสแห่งสันติ คนที่รู้จักรสแห่งความสุขอันเกิดจากความสงบใจแล้ว ย่อมจะไม่หลงไหลมัวเมาในวัตถุ หรือลาภ ยศ สรรเสริญ เป็นต้น โดยง่าย

จากหลักธรรมที่ควรนำไปประยุกต์ในการแก้ปัญหาความรุนแรงดังกล่าวมา สรุปได้ว่า หลักการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วและป้องกันปัญหาที่ยังไม่เกิดที่เกี่ยวข้องการใช้ความรุนแรงของเด็กและเยาวชน โดยการสร้างจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนครองอารมณ์ให้อยู่มีจิตใจมั่นคงแน่วแน่ โดยกำหนดแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติธรรมประจำใจของผู้มีจิตใจยิ่งใหญ่กว้างขวาง เรียนรู้กฎแห่งกรรมและการเวียนว่ายตายเกิดให้กระจ่างแจ้ง จะทำให้มองเห็นชีวิตได้อย่างลึกซึ้งขึ้น อันที่จะนำไปสู่ความสำเร็จแห่งกิจการนั้นๆ โดยการสร้างเสริมบำรุงให้ใจมีกำลังเข้มแข็งกล้าหาญสามารถที่จะทำสมาธิ สามารถที่จะให้เกิดปัญญาอุบายอันยิ่งใหญ่ เป็นที่ยืนหยัดสามารถยึดเอาผลสำเร็จสูงสุดอันเป็นที่หมายได้ ไม่เกิดความสำคัญตนผิด ไม่เปิดช่องแก่ความผิดพลาดเสียหาย

2.2.3 หลักธรรมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ตามหลักการแห่งการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนนั้น การอยู่ร่วมกันดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีความสงบสุข เกิดศานติสุขเพื่อเป็นกำลังของประเทศชาติ ให้เป็นไปตามหลักการแห่งการควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ หลักการสร้างคุณค่าแก่ตนเอง หมั่น หลักการครองเรือนได้ยืดยาว หลักการเปิดประตูสู่ความก้าวหน้า รวมทั้งหลักการแห่งเหตุผลในการแก้ปัญหา

เป็นการแก้ไขปัญหามีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่เกิดขึ้นแล้ว และช่วยปกป้องปัญหาที่ยังไม่เกิดขึ้นอันเป็นแนวทางพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างชาญฉลาดต่อไป

หลักการควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ

การอยู่ร่วมกันในสังคมนั้น จำเป็นที่แต่ละคน สมาชิกของสังคมจะต้องทำตนให้เป็นคนเต็มคนที่เรียกว่าเป็นมนุษย์ หรือเป็นคน 100% เพื่อให้การอยู่ร่วมกันดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีความสงบสุข เกิดศานติสุข ไม่มีเวรภัยต่อกันและกัน หลักธรรมที่จะทำคนให้เป็นให้เต็มคนอันยังผลให้การอยู่ร่วมกันมีความสุขมีความสุขนั้นก็คือ เบญจศีลเบญจธรรม อันได้แก่ เบญจศีล แปลว่า ศีล 5 ได้แก่

1. ปาณาติปาตา เวรมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการฆ่า การเบียดเบียน การทำร้ายร่างกายคนและสัตว์ แล้วมีจิตใจประกอบด้วยเมตตากรุณา มีความปรารถนาดี และสงสารเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สัตว์อื่น

2. อทินนาทานา เวรมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ ด้วยอาการแห่งขโมยหรือโจร อันได้แก่ ลัก ฉก ชิง รังราว ชูกรรโชก ชูเชื้อ ปล้น จี้ ตู๋ ฉ้อโกง หลอกหลวง ปลอม ตระบัด เบียดบัง สับเปลี่ยน ลักลอบ ยักยอก และรับสินบน แล้วเป็นผู้มีความขยันประกอบสัมมาชีพ บริจาคทาน และเคารพในกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้อื่น

3. กามเมสุ มิจฉาจารา เวรมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการประพฤติดิถีในกาม บุคคลต้องห้ามสำหรับฝ่ายชาย คือ

- 1) ภรรยาคนอื่น
- 2) ผู้หญิงที่ยังอยู่ในความอุปการะของผู้อื่น (ต้องพึงพาอาศัยผู้อื่นอยู่)
- 3) ผู้หญิงที่จารีตต้องห้าม (แม่ ย่า ยาย พี่สาว น้องสาว ลูกสาว ชี หญิงผู้เยาว์)

บุคคลที่ต้องห้ามสำหรับฝ่ายหญิง คือ

- 1) สามีคนอื่น
- 2) ชายจารีตต้องห้าม (พ่อ ปู่ ตา พี่ชาย น้องชาย ลูกชาย พระภิกษุ สามเณร ชายผู้เยาว์)

ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงไม่ใช่เฉพาะ ห้ามแต่ร่วมสังวาสเท่านั้น แม้แต่การเคล้าคลึง การพูดเกี้ยวพาราสี หรือการแสดงอาการ ปฏิพัทธ์แม้แต่ด้วยสายตาเนตรสบเนตร เป็นต้น ก็ชื่อว่า การละเมิดศีลข้อนี้แล้ว เมื่อไม่ล่วงละเมิดศีลข้อนี้แล้วเป็นผู้สำรวมในกาม ยินดีแต่ในภรรยาของตนเท่านั้น (สทราสันโดษ) จงรักภักดีแต่ในสามีของตน (ปัตติวัตร) ถ้ายังไม่ได้แต่งงานก็ต้องมีกามสังวร ตั้งตนอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ติงาม มีวัฒนธรรมอันดีชนิดที่ว่า “เข้าตามตรอกออกตามประตู”

4. มุสาวาทา เวรมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการพูดเท็จ อันได้แก่คำปด ทวนสาบาน ทำเล่ห์กระเท่ห์ มารยา ทำกิเลส เสริมความส่ำรวมคำพูดเสียดแทง สับปลับ ผิดสัญญา เสียสัตย์ และคืนคำ แล้วเป็นผู้รักสัจจะจะพูดแต่คำสัตย์จริงด้วยความจริงใจและปรารถนาดี มุ่งหวังดีต่อผู้ฟัง

5. สุราเมระยะมัชชะปมาทัญฐานา เวมณี เจตนาเป็นเครื่องดเว้นจากการดื่มน้ำเมาอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท อันได้แก่ น้ำสุรา เมรัย เครื่องดื่มมีนเมาอื่น ๆ และการเสพยาเสพติดอื่นๆ เช่น ผีน เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า หรือแม้แต่บุหรี แล้วเป็นผู้ประกอบด้วยสติสัมปชัญญะในการประกอบกิจการทั้งปวง และเป็นผู้ไม่ประมาทในชีวิตในการทำงาน ในวัย ในเพศ

ผู้จะเป็นคนเต็มคน คือ 100% จะต้องเป็นผู้มีการดำเนินชีวิตประจำวันที่ประกอบด้วยเบญจศีลเบญจธรรมทั้ง 5 ประเด็นดังกล่าวแล้ว ถ้าขาด 1 ประเด็นก็เป็นคนเพียง 80 % หรือขาด 2 ประเด็นก็เป็นคนเพียง 60 % เป็น นับว่าเป็นหลักการขั้นพื้นฐานที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอน มุ่งเน้นให้พุทธศาสนิกชนได้ประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อความเป็นมนุษย์อันจะได้เป็นสมาชิกที่ของสังคม ความสงบสุขในสังคมแต่ละวันจะเกิดขึ้นได้ก็อาศัยหลักมนุษยธรรม หรือ แต่ละคนเป็นคนเต็มคนนั่นเอง

เบญจธรรม เป็นหลักธรรมที่ควรปฏิบัติ มี 5 ประการ ได้แก่

1. เมตตากุรุณา คือ บุคคลใดที่มีเมตตาอย่าฆ่า ไม่ฆ่า หรือเบียดเบียนสัตว์ ด้วยรู้ดีว่าทุกชีวิตย่อมมี ความรักตัวกลัวตายเช่นเดียวกับเรา ทำให้ไม่ผิดศีลข้อที่ 1
2. สัมมาอาชีวะ คือ ประกอบอาชีพที่สุจริต มีรายได้ รู้จักใช้จ่าย และที่สำคัญรู้จักคำว่าพอดี และมีหิริโอตตปปะ คือ ความละอาย และเกรงกลัวต่อผลของบาป จึงทำให้ไม่ผิดศีลข้อที่ 2
3. ความสำรวมอินทรีย คือ ระมัดระวัง ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ ทำให้ ความใคร่ในกามคุณ คือ การติดในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ลดน้อยลง เมื่อความสำรวมเกิดขึ้น จึงทำให้ไม่ผิดศีลข้อที่ 3
4. ความซื่อสัตย์ คือ การพูดความจริง เป็นสิ่งที่ทำให้ไม่เกิดการมูสาวาท ทำให้ไม่ผิดศีลข้อที่ 4
5. สติ คือ การรู้สึกตัว ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายกุศล ทำให้ชีวิตไม่ประมาท เพราะรู้ว่าอะไรดี อะไรชั่ว ทำให้ไม่เผลอกลัวกับสิ่งที่จะทำให้ชีวิตตกต่ำ เช่น สุราเมื่อคนดื่มกินก็ทำให้มีนเมาและขาดสติ การมีสติจึงทำให้ไม่ผิดศีลข้อที่ 5

เบญจศีลและเบญจธรรม เป็นธรรมคู่กัน คนที่มีเบญจธรรมจึงจะเป็นผู้มีเบญจศีล ซึ่งหากคนมีศีลและธรรมดังกล่าวแล้ว จะเว้นจากการทำความชั่ว รู้จักควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความดี ไม่เบียดเบียนตนและคนอื่น และประพฤติชอบทางกาย วาจา และใจ จะทำให้อยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

หลักการสร้างคุณค่าแก่ตนเอง หมู่ชน

คนสมบูรณ์แบบ หรือมนุษย์โดยสมบูรณ์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณค่าอย่างแท้จริงของมนุษยชาติ ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นคนเต็มคน ผู้สามารถนำหมู่ชนและสังคมไปสู่สันติสุขและความสวัสดิ มีธรรมหรือคุณสมบัติตามหลักสังคมสี่ปฐิสธรรม 7 ประการ (อง.สตตก. 27/65/114) ดังต่อไปนี้

1. ฌมมัญญตา รู้หลักและรู้จักเหตุ คือรู้หลักการและกฎเกณฑ์ของสิ่งทั้งหลาย ที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิต ในการปฏิบัติกิจหน้าที่และดำเนินกิจการต่างๆ รู้เข้าใจสิ่งที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตามเหตุผล เช่นรู้ว่า ตำแหน่ง ฐานะ อาชีพ การงานของตน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

อย่างไร มีอะไรเป็นหลักการ จะต้องทำอะไรอย่างไร จึงจะเป็นเหตุให้บรรลุถึงผลสำเร็จที่เป็นไปตามหน้าที่และความรับผิดชอบนั้นๆ ดังนี้เป็นต้น ตลอดจนถึงขั้นสูงสุดคือรู้เท่าทันกฎธรรมดาหรือหลักความจริงของธรรมชาติ เพื่อปฏิบัติต่อโลกและชีวิตอย่างถูกต้อง มีจิตใจเป็นอิสระ ไม่ตกเป็นทาสของโลกและชีวิตนั้น

2. อุตถัญญตา รู้ความมุ่งหมายและรู้จักผล คือรู้ความหมายและความมุ่งหมายของหลักการที่ตนปฏิบัติ เข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจการที่ตนกระทำ รู้ว่าที่ตนทำอยู่อย่างนั้นๆ ดำเนินชีวิตอย่างนั้นๆ เพื่อประสงค์ประโยชน์อะไรหรือควรจะได้บรรลุถึงผลอะไร ที่ให้มีหน้าที่ ตำแหน่ง ฐานะ การงานอย่างนั้นๆ เขากำหนดวางกันไว้เพื่อความมุ่งหมายอะไร กิจการที่ตนทำอยู่ขณะนี้ เมื่อทำไปแล้วจะบังเกิดผลอะไรบ้าง เป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไร ดังนี้เป็นต้น ตลอดจนถึงขั้นสูงสุด คือ รู้ความหมายของคติธรรมดา และประโยชน์ที่เป็นจุดหมายแท้จริงของชีวิต

3. อุตถัญญตา รู้ตน คือ รู้ตามเป็นจริงว่า ตัวเรานั้น ว่าโดยฐานะ ภาวะเพศ กำลัง ความรู้ ความถนัด ความสามารถ และคุณธรรม เป็นต้น บัดนี้ทำอะไร อย่างไร แล้วประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสม และทำการต่างๆ ให้สอดคล้องถูกต้อง ที่จะสัมฤทธิ์ผล ตลอดจนถึงแก้ไขปรับปรุงตนให้เจริญงอกงามถึงความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

4. มัตถัญญตา รู้ประมาณ คือ รู้จักพอดี เช่น รู้จักประมาณในการบริโภค ในการใช้จ่าย ทรัพย์ รู้จักความพอเหมาะพอดีในการพูด การปฏิบัติกิจและทำการต่างๆ ตลอดจนถึงการพักผ่อนนอนหลับและการสนุกสนานรื่นเริงทั้งหลาย ทำการทุกอย่างด้วยความเข้าใจวัตถุประสงค์เพื่อผลดีแท้จริงที่พึงต้องการ โดยมีใช้เพียงเพื่อเห็นแก่ความพอใจ ชอบใจ หรือเอาแต่ใจของตน แต่ทำตามความพอดีแห่งเหตุปัจจัยหรือองค์ประกอบทั้งหลาย ที่จะลงตัวให้เกิดผลดีงามตามที่มองเห็นด้วยปัญญา

5. กาลัญญตา รู้กาล คือ รู้กาลเวลาอันเหมาะสม และระยะเวลาที่พึงใช้ในการประกอบกิจ ทำหน้าที่การงาน ปฏิบัติการต่างๆ และเกี่ยวข้องกับผู้อื่น เช่น รู้ว่า เวลาไหน ควรทำอะไร อย่างไร และทำให้ตรงเวลา ให้เป็นเวลา ให้ทันเวลา ให้พอเวลา ให้เหมาะเวลา ให้ถูกเวลา ตลอดจนถึงรู้จักกะเวลาและวางแผนการใช้เวลาอย่างได้ผล

6. ปริสญญตา รู้ชุมชน คือ รู้จักถิ่น รู้จักที่ชุมชนและชุมชน รู้การอันควรต้องทำกิริยาอย่างนี้ ควรต้องพูดอย่างนี้ ชุมชนนี้มีระเบียบวินัยอย่างนี้ มีวัฒนธรรมประเพณีอย่างไร มีความต้องการอย่างนี้ ควรเกี่ยวข้อง ควรต้องสงเคราะห์ ควรรับใช้ ควรบำเพ็ญประโยชน์ให้อย่างนี้ๆ เป็นต้น

7. บุคคลัญญตา รู้บุคคล คือ รู้จักและเข้าใจความแตกต่างแห่งบุคคล ว่าโดยอัธยาศัย ความสามารถ และคุณธรรม เป็นต้น ใครๆ ยิงหรือหย่อนอย่างไรและรู้จักที่จะปฏิบัติต่อบุคคลอื่นๆ ด้วยดีว่า ควรจะคบหรือไม่ ได้คดีอะไร จะสัมพันธ์เกี่ยวข้อง จะใช้ จะยกย่อง จะตำหนิ หรือจะแนะนำสั่งสอนอย่างไร จึงจะได้ผลดี ดังนี้เป็นต้น

ธรรม 7 ข้อนี้ เรียกว่า สัปปริสธรรม แปลว่า ธรรมของสัปปริสชน คือคนดี หรือคนที่แท้ ซึ่งมีคุณสมบัติของความเป็นคนที่สมบูรณ์

หลักการครองเรือนได้ยืดยาว

ตามหลักการแห่งสมชีวิธรรม เป็นธรรมที่จะทำให้คู่สมรส ครองรักกันได้ราบรื่น กลมกลืน และยาวนาน ได้แก่

1. สมสัทธา คือ มีศรัทธาสมกัน มีความเชื่อในสิ่งเดียวกัน มีทัศนคติในการมองโลก มองชีวิต ไปในทางเดียวกัน ก็จะทำให้เข้าใจกันง่าย ไม่มีความขัดแย้งกัน

2. สมสีลา คือ มีศีลสมกัน ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิง ต้องมีหลักในการประพฤติปฏิบัติตนเรื่องผิดชอบชั่วดีเหมือนกัน เช่น ถ้าคนหนึ่งไม่ชอบการโกหก อีกคนหนึ่งต้องไม่ชอบการโกหกด้วย ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมักโกหกเป็นนิสัย อีกฝ่ายหนึ่งย่อมเกิดความไม่ไว้วางใจ และอยู่ด้วยกันอย่างไม่มีความสุข หรือถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ชอบเล่นการพนัน แต่อีกฝ่ายชอบมัวเมากับการพนัน ก็ไม่ควรเลือกมาเป็นคู่ครอง เพราะจะมีแต่ความขัดแย้ง อยู่ด้วยกันไปก็ไม่มีความสุข

3. สมจาคา คือ มีจาคะสมกัน มีใจเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เหมือนๆกัน ชอบเกื้อกูลสนับสนุนญาติพี่น้อง และคนที่ตกทุกข์ได้ยาก ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนตระหนี่ ก็ย่อมเกิดความไม่พอใจทุกครั้งที่ยกฝ่ายหนึ่งช่วยเหลือแบ่งปันแก่ผู้อื่น หากอยู่ร่วมกันไป ชีวิตย่อมจะมีแต่ความขัดแย้ง ไม่มีความสุขสงบราบรื่น

4. สมปัญญา คือ มีปัญญาสมกัน ทั้งชายและหญิง ต้องมีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกัน มีความเฉลียวฉลาด พอกันๆกัน ความคิดความอ่านต้องไปกันได้ มีการใช้วิจารณ์ญาณในการมองปัญหา แก้ปัญหา และตัดสินใจ ไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ถ้าฝ่ายหนึ่งชอบใช้เหตุผลในการพิจารณาแก้ปัญหา แต่อีกฝ่ายหนึ่งชอบใช้อารมณ์ ก็ไม่ควรจะเลือกมาเป็นคู่ครอง เพราะชีวิตสมรส จะมีแต่การทะเลาะเบาะแว้ง ไม่เข้าใจกันได้ คนที่มีอะไรคล้ายๆกัน ย่อมเข้าใจกันได้ดีกว่า หรือถ้าฝ่ายหนึ่งฉลาดและเข้าใจอะไรได้ง่ายๆ อีกฝ่ายหนึ่งเป็นคนสมองทึบ เข้าใจอะไรได้ช้า การอยู่ด้วยกันทุกวัน จะทำให้เกิดความไม่กลมกลืนกัน ไม่สมดุลงัน คุยกันไม่รู้เรื่อง มีแต่ความอึดอัดรำคาญใจ ก็ไม่ควรเลือกมาเป็นคู่ครองคู่ครองตามที่กล่าวไว้ใน สิทธิการิยะฯ มี 4 แบบ คือ

1. คู่เวรคู่กรรม ได้แก่คู่สามีภรรยาที่อยู่ด้วยกันแล้วทะเลาะเบาะแว้ง บางคู่ถึงขั้นตบตีกัน แต่ก็ไม่เลิกกรากันไป ยังคงใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน แต่มักมีเรื่องบาดหมางขัดใจกัน ทะเลาะกันอยู่เป็นประจำ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจไม่ซื่อสัตย์ อาจสุรุษสุร่าย ล้างผลาญเงินทอง อาจถูกดูหมิ่นอีกฝ่ายหนึ่ง ไม่ยกย่องให้เกียรติ ไม่มีความเคารพเกรงใจกัน แม้การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันไม่มีความสุข แต่ก็ยังต้องอยู่ด้วยกันต่อไป

2. คู่ทุกข์คู่ยาก ได้แก่ คู่สามีภรรยาที่ลำบากลำบากมาด้วยกัน พันฝ่าอุปสรรคของชีวิตมาด้วยกัน แต่ก็รักและเห็นอกเห็นใจกันเสมอ

3. คู่สร้างคู่สม ได้แก่ คู่สามีภรรยาที่อยู่ร่วมกัน ชีวิตมีแต่ความสุข มีโชคดี ไม่มีปัญหา และอุปสรรคใดๆ รักและให้เกียรติยกย่องกันและกัน มีความสุขอยู่ด้วยกันจนวันตาย

4. คู่อาศัย ได้แก่ คู่รัก หรือคู่สามีภรรยา ที่รักกันได้ไม่นาน ก็มีอันต้องเลิกรากันไป ถ้าคู่สมรสคู่ใด ที่ครองรักกันอย่างมีความสุขในชีวิตนี้ และมี ศรัทธา ศีล จาคะ ปัญญา สมกัน แม้ตายจากกันไปแล้วชาติต่อไปก็ย่อมได้เกิดมาเป็นคู่ครองกันอีก เรียกว่า คู่แล้วไม่แคล้วกัน

การอยู่ร่วมกันระหว่างสามีภรรยามี 4 แบบ โดยเปรียบเทียบว่า คนทาศิลเป็นเสมือนผี คนมีศีลเป็นเสมือนเทวดา ดังนี้

1. การอยู่ร่วมกันแบบผีอยู่ร่วมกับผี หมายถึงสามีทาศิลอยู่ร่วมกับภรรยาทาศิล ต่างฝ่ายต่างชั่วพอกๆกัน บางคู่อาจเข้าใจกันดี ไปกันได้ดี อยู่ด้วยกันได้อย่างกลมกลืน บางคู่อาจเป็นแบบ ชิงก์รา ช่าง์แรง

2. การอยู่ร่วมกันแบบผีอยู่ร่วมกับเทวดา หมายถึงสามีทาศิลอยู่ร่วมกับภรรยามีสีล สามีเลวแต่อยู่ร่วมกับภรรยาที่ดี ฝ่ายสามีจะเป็นฝ่ายที่เอาเปรียบภรรยา ปฏิบัติต่อภรรยาไม่ดี การอยู่ด้วยกัน ไม่ทำให้มีความสุข

3. การอยู่ร่วมกันแบบเทวดาอยู่ร่วมกับผี หมายถึงสามีมีศีลอยู่ร่วมกับภรรยาทาศิล สามีดีอยู่ร่วมกับภรรยาที่เลว ฝ่ายภรรยาเป็นภาระของสามี เอาไร้อเอาเปรียบสามี ปฏิบัติต่อสามีไม่ดี อาจไม่ซื่อสัตย์ นอกใจ หรือ ล้างผลาญสมบัติ การอยู่ด้วยกัน ย่อมไม่มีความสุขกลมกลืน เข้ากันไม่ได้ดี

4. การอยู่ร่วมกันแบบเทวดาอยู่ร่วมกับเทวดา หมายถึงสามีมีศีลอยู่ร่วมกับภรรยามีสีล ต่างฝ่ายต่างดีพอกๆกัน รักใคร่ปรองดองกัน ถนอมน้ำใจกัน ยกย่องให้เกียรติกันและกัน สามีภรรยาแบบนี้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขตลอดไป

หลักการเปิดประตูสู่ความก้าวหน้า

ผู้ที่จะเปิดประตูสู่ความเจริญก้าวหน้า จำต้องดำเนินตามหลักธรรมที่เป็นทวารแห่งประโยชน์สุข หรือข้อปฏิบัติที่เป็นจุดประตูล้ำอันเปิดออกไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของชีวิต ที่เรียกว่า วัฏนमुख 6 ประการ (ช.ช. 27/84/27) ต่อไปนี้

1. อโรคยะ รักษาสุขภาพดี มีลาภอันประเสริฐ คือความไร้โรคทั้งจิตและกาย
2. ศีล มีระเบียบวินัย ประพฤติดีมีมรรยาทงาม ไม่ก่อความเดือดร้อนแก่สังคม
3. พุทธานมัต ได้คนดีเป็นแบบอย่าง ศึกษาเยี่ยงนิยมแบบอย่างของมหาบุรุษพุทธชน
4. สุตตะ ตั้งใจเรียนให้รู้จริง เล่าเรียนค้นคว้าให้รู้เชี่ยวชาญ ใฝ่สดับเหตุการณ์ให้รู้เท่าทัน
5. ธรรมานุวัตี ทำแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงาม ดำรงมั่นในสุจริต ทั้งชีวิตและงาน ดำเนินตามธรรม
6. อลีนตา มีความขยันหมั่นเพียร มีกำลังใจแข็งแกร่ง ไม่ท้อถอยเฉื่อยชา เพียรก้าวหน้า

เรื่อยไป

หลักการแห่งเหตุผลในการแก้ปัญหา

หลักการเหตุผลแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ ซึ่งเป็นความจริงตามขั้นตอน 4 ประการคือ การมีอยู่ของทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ ความดับทุกข์ และ หนทางไปสู่ความดับทุกข์ ความจริงเหล่านี้เรียกว่า อริยสัจ 4 ประการ คือ

1. ทุกข์ คือ การมีอยู่ของทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ และตายล้วนเป็นทุกข์ ความเศร้าโศก ความโกรธ ความอิจฉาริษยา ความวิตกกังวล ความกลัวและความผิดหวังล้วนเป็น ทุกข์ การพลัดพรากจากของที่รักก็เป็นทุกข์ ความเกลียดก็เป็นทุกข์ ความอยาก ความยึดมั่นถือมั่น ความยึดติดในขั้นทั้ง 5 ล้วนเป็นทุกข์ การรับรู้ การรับรู้ คือ ความเข้าใจในสิ่งที่มากระทบกับประสาทสัมผัสทั้ง 6 ที่นำมาสู่สิ่งที่กาย และใจตนไม่ปรารถนา เรียกว่า ทุกข์

2. สมุทัย คือ เหตุแห่งทุกข์ เพราะอวิชา ผู้คนจึงไม่สามารถเห็นความจริงของชีวิต พวกเขาคอยอยู่ในเปลวเพลิงแห่งตัณหา ความโกรธ ความอิจฉาริษยา ความเศร้าโศก ความวิตกกังวล ความกลัว และความผิดหวัง การใช้ปัญญา การใช้ปัญญา คือ การคิด วิเคราะห์เหตุแห่งที่มาของความทุกข์นั้น โดยใช้พื้นฐานแห่งความรู้ของตนที่มีมาจากรู้แจ้งในเหตุ และผลในสิ่งเหล่านั้น เรียกว่า สมุทัย

3. นิโรธ คือ ความดับทุกข์ การเข้าใจความจริงของชีวิตนำไปสู่การดับความเศร้า โศกทั้งหมด อันยังให้เกิดความสงบและความเบิกบาน การกำหนดสิ่งดับทุกข์ การกำหนดสิ่งดับทุกข์ เป็นขั้นหลังจากที่รู้เหตุแห่งทุกข์แล้วจึงใช้ปัญญากำหนดเครื่องดับทุกข์ คือ การยอมรับในทุกข์ด้วยความเข้าใจในความจริงของทุกสรรพสิ่ง เรียกว่า นิโรธ

4. มรรค คือ หนทางนำไปสู่ความดับทุกข์ อันได้แก่ อริยมรรค 8 ซึ่งได้รับการหล่อ เลี้ยงด้วยการดำรงชีวิตอย่างมีสติความมีสตินำไปสู่สมาธิและปัญญาซึ่งจะปลดปล่อย ให้พ้นจากความทุกข์และความโศกเศร้าทั้งหมดอันจะนำไปสู่ความศานติและ ความเบิกบาน พระพุทธองค์ได้ทรงเมตตาแนะนำทางพวกเราไปตามหนทางแห่งความรู้แจ้งนี้ การปฏิบัติ การปฏิบัติ คือ การดำเนินตามแนวทางที่ช่วยส่งเสริมเครื่องดับทุกข์หรือทำให้เกิดการดับทุกข์ คือ มรรคมืองค์ 8

จากหลักธรรมที่ควรนำไปประยุกต์ในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนดังกล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกสังคมที่จะต้องทำตนให้เป็นคนเต็ม 100% เพื่อให้การอยู่ร่วมกันดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีความสงบสุข เกิดศานติสุข ไม่มีเวรภัยต่อกันและกัน เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณค่าอย่างแท้จริงของมนุษยชาติ เป็นคนเต็มคน ผู้สามารถนำหมู่ชนและสังคมไปสู่สันติสุขและความสวัสดิ และรู้จักการวางแผนชีวิตครอบครัวที่จะทำให้คู่สมรส ครองรักกันได้ราบรื่นกลมกลืน และยาวนาน เป็นการเปิดประตูสู่ความเจริญก้าวหน้า จำต้องดำเนินตามหลักธรรมที่เป็นหนทางแห่งประโยชน์สุข ปฏิบัติที่เป็นจุดประจักษ์อันเปิดออกไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของชีวิต โดยชี้ให้เห็นถึงเหตุผลในการแก้และป้องกันปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนตามหลักอริยสัจ

ความมีอยู่จริงของปัญหา สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ผลดีจากการแก้ไขปัญหา และ วิธีการ แนวทาง
หนทางไปสู่การแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

2.4 โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

2.4.1 หลักการของโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชาชนยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติมา
ตั้งแต่ อดีต พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงนำหลักทศพิธราชธรรมเป็นแนว
ทางการ ปกครองบ้านเมือง ดังเช่นพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาล
ปัจจุบัน ความ ตอนหนึ่งว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ”
นอกจากนั้นแผ่นดินไทย ยังเป็นแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติมากมาย สัญลักษณ์ที่
ปรากฏมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งยืนยันว่าสังคมไทยเป็นสังคมวิถีพุทธ คือวิถีการดำเนินชีวิตของคน
ไทยที่ผูกพันกับวัดและพระสงฆ์ แต่ ปัจจุบันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นไป
อย่างก้าวกระโดดและรวดเร็วตามกระแส “โลกาภิวัตน์” หรือโลกการสื่อสารไร้พรมแดน คนในสังคมมุ่ง
การแข่งขันกันทำงานเพื่อความสำเร็จด้านธุรกิจ หรืออาชีพ มีค่านิยมฟุ้งเฟ้อหรือหลงใหลวัตถุ เกิดลัทธิ
บริโภคนิยม การเปลี่ยนแปลงและค่านิยมดังกล่าวส่งผล กระทบต่อสังคมโดยกว้าง และเป็นปัญหาสังคม
โดยเฉพาะปัญหาด้านพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ กำลังเรียนหนังสือและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่
สำคัญของประเทศ ดังนั้น การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาพฤติกรรม
และจิตใจของเด็กวัยรุ่น จึงเป็นเรื่องสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้อง ๗ พัฒนาพระสอนศีลธรรมให้มี
ความรู้ความสามารถและทักษะในการเผยแผ่ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ และนำพา
เยาวชนให้มีพฤติกรรมที่ดี เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

2.4.2 วัตถุประสงค์ของโครงการพระสอนศีลธรรม

โครงการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากิจการศาสนาให้พระพุทธศาสนาที่คนไทยนับถือ
เป็นรากฐานใน การพัฒนาจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม ของประชาชน โดยมุ่งทั้งการก่อให้เกิดความรู้
ความเข้าใจ มีความ ตระหนักในคุณค่า และความสามารถในการนำหลักศาสนธรรมที่แท้จริงไปปฏิบัติ
ในชีวิตประจำวันได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม มีหลักศาสนาเป็นครรลองแห่งการดำเนินงานอันจะนำไปสู่
ความสงบสุขแห่งตน ตลอดจน สันติสุขแห่งสังคม ประเทศชาติ และมนุษยชาติโดยรวม ซึ่งมี
รายละเอียดของนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการ ใน ๔ เรื่อง คือ การพัฒนาศาสนศึกษาและ
บุคลากรทางศาสนา การเผยแผ่ศาสนธรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม การบูรณะพัฒนาศาสนสถาน
และการบริหารและการจัดการทางศาสนา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่ออบรมและพัฒนาพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนให้มีความรู้และทักษะด้านการเรียนการสอนศีลธรรมแก่นักเรียน
2. เพื่อดำเนินการส่งพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนไปทำหน้าที่สอนในโรงเรียนทั่วประเทศ และ พัฒนาจิตใจเยาวชนของชาติ พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลโดยผ่านกระบวนการวิจัย
3. เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการสอนศีลธรรมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

2.4.3 โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน วิทยาเขตล้านนา

โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ถือเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในด้านการบริการวิชาการแก่สังคมในรูปแบบของการจัดทำโครงการเพื่อการเผยแผ่วิชาการพระพุทธศาสนาแก่สังคม โดย จัดเป็นหนึ่งในแผนกลยุทธ์ระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๕) ในกลยุทธ์ที่ ๓ การให้บริหารวิชาการ พระพุทธศาสนาที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนแก่สังคมเพื่อให้การรับสมัครและกำกับดูแลพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และเอื้อประโยชน์ต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจึงประกาศให้หน่วยงานของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยรับสมัครและกำกับดูแลพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยให้วิทยาเขตล้านนา รับผิดชอบในเขตพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือบน คือ

1. จังหวัดเชียงใหม่ (เขต 1- 6)
2. จังหวัดลำปาง (เขต 1-3)
3. จังหวัดพะเยา (เขต 1- 2)
4. จังหวัดลำพูน (เขต 1-2)
5. จังหวัดแพร่ (เขต 1-2)
6. จังหวัดน่าน (เขต 1-2)
7. จังหวัดแม่ฮ่องสอน (เขต 1-2)
8. จังหวัดเชียงราย (เขต 1- 4)

2.4.4 คุณสมบัติของพระสอนศีลธรรม

1. เป็นพระภิกษุ
2. มีสัญชาติไทย หรือผู้ที่ได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ
3. มีคุณวุฒิพระปริยัติธรรมแผนกธรรม นักธรรมชั้นโท หรือ
4. คุณวุฒิแผนกบาลีตั้งแต่ประโยค 1-2 หรือ
5. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าขึ้นไป
6. มีวัดสังกัดอยู่ในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน คือ จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง พะเยา ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงราย
7. คณะกรรมการมีมติเห็นชอบ

2.4.5 วิธีสมัครพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

1. เข้าสมัครทางอินเทอร์เน็ตเข้าที่ e-mms.mbu.ac.th
2. กรอกข้อมูลให้ครบถ้วน แล้วบันทึก
3. ปริ๊นเอกสาร ผู้สมัครรับรองเอกสารลงชื่อ, เจ้าอาวาสรับรองเอกสารลงชื่อ
4. นำใบสมัครพร้อมเอกสารมายื่นที่โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มมร วิทยาเขตล้านนาโดยเตรียมเอกสารสมัครดังนี้

1. รูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว	จำนวน 1 ใบ
2. สำเนาหนังสือสุทธิ	รับรองสำเนาถูกต้องทุกหน้า 1 ชุด
3. สำเนาบัตรประชาชน	รับรองสำเนาถูกต้อง 1 ฉบับ
4. สำเนาทะเบียนบ้าน	รับรองสำเนาถูกต้อง 1 ฉบับ
5. วุฒิการศึกษาทางโลก จบ ม.6	รับรองสำเนาถูกต้อง 1 ฉบับ
5. วุฒิการศึกษาทางธรรม นักรธรรมโท	ขึ้นไป รับรองสำเนาถูกต้อง 1 ฉบับ
7. สำเนาหน้าบัญชีธนาคารกรุงไทย	รับรองสำเนาถูกต้อง 1 ฉบับ
8. สำเนาวุฒิบัตร/เกียรติบัตร	รับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

2.4.7 สถานที่ติดต่อ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อาคาร ฟ.เอสเปอร์เซน (MBU 2)
ชั้น 2 ห้อง 442 โทรศัพท์/โทรสาร 053-814416 มือถือ 085-0376676 , Facebook : พระสอน
ศีลธรรมฯ มมร.ล้านนา

2.4.8 สถานที่ดำเนินการสอน

1. ต้องเป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดของ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.), เทศบาล, อาชีวศึกษา
2. ต้องดำเนินการสอนในสถาบันการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ป.1-6), มัธยมศึกษา (ม.1-6), ปวช., ปวส.

3. คณะกรรมการมีมติเห็นชอบ

การยื่นสถานภาพ

1. มรณภาพ
2. ลาออก
3. ลาสิกขา
4. ต้องโทษทางอาญา หรือต้องอาบัติหนัก (ครุกาบัติ)
5. คณะกรรมการมีมติให้ออก

2.4.9 ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อตกลงเบื้องต้นระหว่าง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา กับ พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน และ สถาบันการศึกษา

1. พระภิกษุที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพระสอนศีลธรรมในโครงการต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2. ต้องปฏิบัติการสอนจริงและมีหนังสือรายงานการปฏิบัติการสอนจากสถานศึกษาโดยจะต้องปฏิบัติหน้าที่สอนทุกสัปดาห์ๆ ละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงหรือ 2 คาบเรียน
3. ต้องมีบัตรประจำตัวพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา และต้องทำการติดบัตรประจำตัวขณะปฏิบัติการสอนทุกครั้ง
4. พระภิกษุที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จะได้รับค่าตอบแทนและค่าพาหนะ รวม 10 เดือน โดยเป็นค่าตอบแทนเดือนละ 2,000 บาท ค่าพาหนะ 500 บาท รวมเดือนละ 2,500 บาท (สองพันห้าร้อยบาทถ้วน) (ปีละ 25,000 บาท)
5. พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจะต้องทำสัญญาจ้างทุก ๆ 1 ปี และทำบัตรทุก ๆ 3 ปี
6. พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจะต้องส่งแบบรายงานการปฏิบัติการสอนฯ ก่อนวันที่ 20 ของเดือนหากไม่ส่งตามกำหนด ทางมหาวิทยาลัยจะตัดค่าตอบแทนและค่าพาหนะในเดือนนั้นไม่มีการจ่ายย้อนหลัง
7. พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเมื่อแรกเข้าสอนในสถานศึกษาต้องดำเนินการแจ้งตามขั้นตอนของสถานศึกษา และหากไม่ประสงค์จะทำการสอนต่อให้ดำเนินการแจ้งตามขั้นตอนของสถานศึกษาทุกครั้ง
8. หากพระสอนศีลธรรมมีความจำเป็น ไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แจ้งสถานศึกษาและแจ้งโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน อย่างน้อยไม่น้อยกว่า 7 วัน
9. โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มีสิทธิ์บอกเลิกสัญญาจ้างหากพระสอนศีลธรรมพระสอนศีลธรรมได้กระทำการใด ๆ เป็นที่น่าไว้วางใจ เช่น ขาดงานบ่อย ประพฤติตนไม่สุภาพ เรียบร้อย ประพฤติตนไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดความแตกแยกในสถานศึกษา โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนสามารถบอกเลิกสัญญาจ้างฉบับนี้ได้ทันที

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข สวัสดิการและสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2555) ได้ทำการศึกษาปัญหาเยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรกับมิติสิทธิมนุษยชน พบว่า ประสพการณ์กำลังถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนของเยาวชน หญิงที่ตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม

เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงสิทธิ อนามัยเจริญพันธุ์ อนามัยเจริญพันธุ์และเพศศึกษาของเยาวชนเอง ของผู้ปกครอง ครอบครัวของเยาวชน และโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ หน่วยงานภาครัฐ ที่มีบทบาทหน้าที่การบริหารเยาวชนที่ตั้งครรภ์

อิสระพงศ์ แซงมุกดา (2552) ได้ศึกษาผลการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการจัดกิจกรรมโครงการมวลชนสัมพันธ์เพื่อแก้ปัญหาเยาวชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในเขตอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมชนบทอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ปัญหาเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ปัญหาเกี่ยวกับลัทธิบริโภคนิยม และปัญหาเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้เกิดขึ้นเพราะกระแสวัฒนธรรมเมืองได้รุกคืบเข้าสู่ชนบทอย่างรุนแรงและรวดเร็ว อีกสาเหตุหนึ่งเพราะความบกพร่องทางครอบครัว การขาดความอบอุ่นจากครอบครัวเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวทางสถานีตำรวจภูธรชำสูง จึงได้ดำเนินการโครงการมวลชนสัมพันธ์ขึ้น โดยตั้งเป้าประสงค์ไว้ 4 ประการ คือ การให้ความสำคัญต่อเยาวชน การหมั่นฝึกฝนพัฒนาเยาวชนอยู่เสมอ การสอนให้รู้จักกตัญญูรู้คุณ และการสอนให้รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ในการจัดกิจกรรมดังกล่าวทางโครงการมวลชนสัมพันธ์ ได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา โดยติดตามและประเมินผลจากการสุ่มสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองเยาวชน สถานศึกษา และสถาบันศาสนา ได้ผลสรุปว่า

1. หลักการเจริญสติ หลักอภัยมุข 6 หลักอัปมาทธรรม สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดได้ ทั้งการเสพและการซื้อขาย ทำให้เด็กมีสติยังคิดก่อนทำ ตั้งตนอยู่ด้วยความไม่ประมาท โดยรู้จักเลือกคบคนดีเป็นเพื่อน

2. หลักการวชิธรรม หลักสามัคคีธรรม หลักสาราณียธรรม หลักการคบมิตร หลักสัพปุริสธรรม และหลักขรวาสาธรรม ล้วนเป็นธรรมที่ช่วยสนับสนุนให้เยาวชนเป็นผู้มีจิตใจที่แข็งแกร่ง สามารถที่จะยับยั้งชั่งใจตนไม่ให้จับกลุ่มชวนกันทะเลาะวิวาท เยาวชนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์สาธารณะ และรู้จักรักษาตนตามกรอบของกฎระเบียบของสังคม

3. หลักประโยชน์จากการถือเอาโภคทรัพย์ หลักกกุลจิรัฎฐิติธรรม หลักคุณค่าแท้คุณค่าเทียม และหลักทิวฐธัมมิกัตถสังวัตตนิกรธรรม ส่งเสริมให้เยาวชนลดความฟุ้งเฟ้อไปตามกระแสวัฒนธรรมบริโภคนิยม รู้จักความพอดีและความพอเพียงในการใช้จ่าย เป็นการใช้สอยเพื่อมุ่งถึงประโยชน์ที่แท้จริงของวัตถุสิ่งของนั้นๆ

4. หลักไตรสิกขา อารยวัฒน์ และหลักการเจริญภาวนา สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเยาวชนที่เคยสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นได้ เพราะการรู้จักคิดหาเหตุผลของการ

เกี่ยวข้องกับบุหรืและสุรา ทำให้เขาเกิดการยับยั้งชั่งใจด้วยปัญญา และสามารถที่จะพัฒนาตนให้เป็นผู้เจริญทั้งทางกาย และจิตใจได้ในที่สุด

เกษกาญจน์ จินะกานนท์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ข่าวและเหตุการณ์เพื่อการเรียนรู้เรื่อง หลักกรรมเบญจศีลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการเรียนรู้ เรื่องหลักกรรมเบญจศีลโดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินของโรงเรียน และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสอนเรื่องหลักกรรมเบญจศีลโดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ ผลการศึกษา พบว่า 1) แผนการเรียนรู้เรื่องหลักกรรมเบญจศีลโดยใช้ข่าวและเหตุการณ์สำหรับสอนนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นจำนวนทั้งหมด 7 แผน ใช้เวลา 14 ชั่วโมง ประกอบด้วย แผนการเรียนรู้ ที่ 1 เรื่องหลักกรรมเบญจศีล แผนการเรียนรู้ที่ 2-6 เรื่องหลักกรรมเบญจศีลข้อที่ 1-5 และแผนการ เรียนรู้ที่ 7 เรื่องบุคคลตัวอย่างที่ปฏิบัติตามหลักกรรมเบญจศีล 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉลี่ยร้อยละ 79.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 3. นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนเรื่อง หลักกรรมเบญจศีล โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย

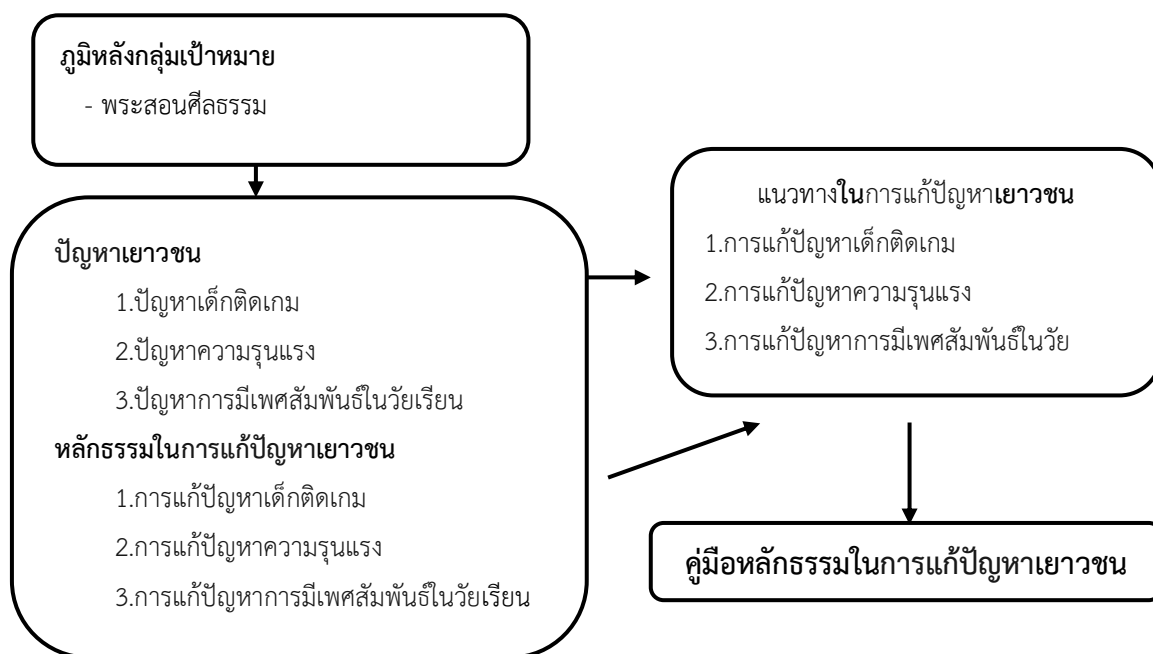
พิมพ์ภัทรา โสภาคดิษฐ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของ วัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การทำ หน้าที่ของครอบครัวตามการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม และรายด้าน 7 ด้าน ได้แก่ การแก้ปัญหาการสื่อสาร บทบาท การตอบสนองทางอารมณ์ ความ ผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรมและปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป อยู่ในระดับดีพอควร อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาไรด้านการตอบสนองทางอารมณ์ คะแนนของการแสดงออกทางอารมณ์คนในครอบครัว แสดงหรือความรู้สึกอยู่ในระดับดีเล็กน้อย และในด้านการควบคุมพฤติกรรม คะแนนของครอบครัว มีมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติร่วมกัน และในครอบครัวไม่สามารถจะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ อยู่ในระดับดีเล็กน้อย ผลการศึกษาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของพยาบาลในการสนับสนุนส่งเสริมในด้าน การแสดงออกทางอารมณ์ของวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นมีความกล้าในการแสดงออกทางอารมณ์ให้มากขึ้น ขณะเดียวกันผลการศึกษาสามารถใช้ในการวางแผนการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในการเพิ่ม ทักซะการสื่อสารในครอบครัว และเป็นข้อมูลในการให้ความรู้แก่ครอบครัวในการควบคุมพฤติกรรม วัยรุ่นอย่างเหมาะสมต่อไป

ภูษิต ล้าสมภพ (2550) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน ในอำเภอพรหมพิรามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาทางจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และนำเสนอแนวทางการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนมาตรฐานที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนครูในอำเภอ

พรหมพิราม ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากมีประเด็นเดียว คือความกตัญญูทเวที่
ได้แก่ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ผู้ปกครองและครูอาจารย์ สภาพปัญหาในระดับปานกลางพบได้
ในทุกด้าน และแนวทางพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนด้านคุณธรรมและจริยธรรม คือปลูกฝังให้เด็กมี
คุณธรรมและจริยธรรมโดยครูและผู้ปกครองปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีและยกย่องเชิดชูผู้มีคุณธรรมและ
จริยธรรม สอดแทรกเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนการสอนหรือกิจกรรม และจัดอบรม
ธรรมะจนเด็กคุ้นเคยและปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม ส่วนด้านค่านิยมที่พึงประสงค์คือจัด
กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและรู้คุณค่าของของใช้ และส่งเสริมให้เด็กภูมิใจและดำรงไว้ซึ่งความเป็น
ไทยโดยจัดกิจกรรมประกวดเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และสอดแทรก
ความเป็นไทยในการเรียน รวมถึงปลูกฝังให้เด็กประยุกต์นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในชีวิตประจำวัน

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ คณะผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้ว
สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้ในการทำวิจัยเรื่องนี้ คณะผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์เกี่ยวกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) จากพระสอนศีลธรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกรอบของหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน รวมถึงแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมด้านศีลธรรมของเยาวชน ซึ่งมีรายละเอียดของการวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ พระสอนศีลธรรม ในโรงเรียน 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน อันประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา และจังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. กลุ่มตัวอย่าง พระสอนศีลธรรม ในโรงเรียน 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน โดยในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างนั้น เนื่องจากประชากร มีจำนวนที่แน่นอนคือ 530 รูป จึงใช้สูตรการคำนวณขนาด จำนวนตัวอย่าง ของ Taro Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ในที่นี้ N = จำนวนประชากรทั้งหมด คือ 530 รูป

n = ขนาดของ จำนวนตัวอย่าง ที่ได้จากการสุ่ม

e = ความคลาดเคลื่อนที่สามารถยอมรับได้ของการสุ่มในเรื่องนี้ คือ 95% หรือ .05

เมื่อแทนค่าตามสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{530}{1 + (530 \times 0.05^2)}$$

$$n = 227.957$$

ดังนั้น จึงได้ขนาดจำนวนตัวอย่าง ในการวิจัยเรื่องนี้เท่ากับ = 228 รูป โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตามทะเบียนรายชื่อพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียน 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ประจำปี 2560 โดยการสุ่มแบบง่าย

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัยและการนิยามศัพท์ปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

2. ร่างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมและสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการวิจัย จำนวน 3 ท่าน คือ

1) พระครูสมุห์ธนโชติ จิระมโม, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2) ผศ.ดร.โผน นามณี อาจารย์ประจำหลักสูตรศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

3) ดร.อุเทน ลาพิงค์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

3. นำร่างเครื่องมือแบบสอบถาม ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะไปแก้ไขให้ถูกต้องตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

4. นำเครื่องมือแบบสอบถาม ที่ตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำและแก้ไขแล้วเสนอต่อที่ปรึกษาในการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนพิจารณาถึงความเหมาะสมทั่วไปของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ โดยให้ครอบคลุมถึงรายละเอียดของเนื้อหา เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try -out) จำนวน 30 รูป กับ พระนักศึกษปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ที่งัดได้ = 0.882

5. เครื่องมือแบบสอบถาม นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างหมาย โดยคณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้คำถาม 2 แบบ คือ แบบปลายปิด และแบบปลายเปิด โดยเครื่องมือในการวิจัยนั้น แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

ตอนที่ 3 หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมาย พระสอนศีลธรรม ในโรงเรียน 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน ในระหว่างเดือน ตุลาคม ถึง พฤศจิกายน 2560 โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนปฏิบัติไว้ดังนี้

1.1 มีหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแนบเอกสารที่เป็นเครื่องมือแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการทัศนสถานหญิง

1.2 คณะผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้กับกลุ่มเป้าหมาย

1.3 ชี้แจงจุดประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย

1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

1.5 เมื่อได้แบบสอบถามแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดหรือไม่ กรณีข้อมูลยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วนจะขอเก็บเพิ่มเติม

1.6 บันทึกข้อมูลเพื่อมาจัดให้เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการศึกษาเอกสาร หลักพุทธธรรม รายงานการวิจัย หนังสือวิชาการ บทความวิชาการ สิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งการค้นคว้าจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ อีเลกทรอนิกส์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายเป็นพระสอนศีลธรรม ที่ปฏิบัติการสอนวิชาทางพระพุทธศาสนา ในสถานศึกษาที่มีเยาวชนเรียนอยู่ การกำหนดค่าตัวแปรที่เป็นคำถามมาตราส่วน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ที่ใช้กำหนดการให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความ ด้วยค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.24 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.43 - 4.23	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
2.62 - 3.42	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
1.81 - 2.61	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1.00 - 1.80	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติเชิงบรรยายดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน ใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเป็นสถิติอนุमान ได้แก่ ไคสแคว์เทสต์ เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร หรือมากกว่า โดยตั้งนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05

3.5 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้สองประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2) เพื่อหาหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ครอบคลุมการปัญหา 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัญหาเด็กติดเกม 2) ปัญหาความรุนแรง และ 3) ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยแบ่งออกเป็น 5 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน” โดยทำการสุ่มตัวอย่างเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือคือแบบสอบถาม จำนวน 228 รูป แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่างๆ สำหรับตอบ ปัญหาวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

ตอนที่ 3 หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ พระสอนศีลธรรม จำนวน 172 รูป ซึ่งมีลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
21 ปี	32	14.04
22 ปี	39	17.11
23 ปี	74	32.46
24 ปี	33	14.46
25 ปี	31	13.60
มากกว่า 25 ปี	19	8.33
รวม	228	100.00
2. ระยะเวลาที่บวช		
ไม่เกิน 5 ปี	46	20.18
ระหว่าง 6 – 9 ปี	100	43.86
10 ปี ขึ้นไป	82	35.96
รวม	228	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
3.ระยะเวลาที่เป็นพระสอนศีลธรรม		
1 ปี	40	17.54
2 ปี	54	23.68
3 ปี	56	24.56
4 ปี	24	10.54
5 ปี ขึ้นไป	54	23.68
รวม	228	100.00
4. จังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรม		
เชียงใหม่	187	82.02
น่าน	2	0.88
แพร่	4	1.75
แม่ฮ่องสอน	7	3.07
ลำปาง	5	2.19
ลำพูน	23	10.09
รวม	228	100.00
5. จำนวนเยาวชนในสถานศึกษาที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรม		
ไม่เกิน 100 คน	89	39.04
ระหว่าง 101 – 300 คน	111	48.68
มากกว่า 300 คน	28	12.28
รวม	228	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า พระสอนศีลธรรมที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 228 มีอายุ 23 ปี ร้อยละ 32.46 รองลงมา 22 ปี ร้อยละ 17.11 ระยะเวลาที่บวชมาระหว่าง 6-9 ปี ร้อยละ 43.86 รองลงมา ที่บวชตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 35.96 ที่เป็นพระสอนศีลธรรมมา 3 ปี ร้อยละ 24.56 รองลงมา 2 ปี และเป็นพระสอนศีลธรรม มาตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 23.68 ปฏิบัติการสอนศีลธรรมอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 82.02 รองลงมาจังหวัดลำพูน ร้อยละ 10.09 สถานศึกษาที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรม มีเยาวชนอยู่ระหว่าง 101 – 300 คน ร้อยละ 48.68 รองลงมา ไม่เกิน 100 คน ร้อยละ 39.04

ตอนที่ 2 ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

คณะผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายปิด (Close-ended Question) เพื่อวัดระดับปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน จากพระสอนศีลธรรมปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาติตเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาติตเกมของเยาวชน		ระดับปัญหา		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	มีอารมณ์หงุดหงิด พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง	3.39	.993	ปานกลาง
2	การปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การทำงานเป็นกลุ่ม	3.48	.567	มาก
3	การปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลงทำให้เกิดความเหินห่าง	3.28	1.010	ปานกลาง
4	ผลกระทบต่อการเรียนการสอน	3.45	1.158	มาก
5	ผลกระทบต่อการพัฒนาการของเยาวชน	3.59	1.026	มาก
รวม		3.44	0.765	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับปัญหาติตเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.44 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.765 ซึ่งมีระดับปัญหาติตเกมของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ:

1. ผลกระทบต่อการพัฒนาการของเยาวชน ($\bar{X}$ = 3.59, S.D. = 1.026)
2. การปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X}$ = 3.48, S.D. = .567)
3. ผลกระทบต่อการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 3.45, S.D. = 1.158)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน		ระดับปัญหา		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การทะเลาะวิวาทในชั้นเรียน	2.59	1.101	น้อย
2	การทะเลาะวิวาทภายในสถานศึกษา	2.58	1.097	น้อย
3	การทะเลาะวิวาทต่างสถานศึกษา	2.00	.941	น้อย
4	การตบตี ชกต่อย ตัวต่อตัว	2.24	1.073	น้อย
5	การยกพวกตีกัน / รุมทำร้ายกัน	1.86	.974	น้อย
รวม		2.25	0.893	น้อย

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.25 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.893 ซึ่งมีระดับปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ:

1. การทะเลาะวิวาทในชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 2.59, S.D. = 1.101)
2. การทะเลาะวิวาทภายในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 2.58, S.D. = 1.097)
3. การตบตี ชกต่อย ตัวต่อตัว ($\bar{X}$ = 2.24, S.D. = 1.073)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน		ระดับปัญหา		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การขาดเรียน สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนลดลง	2.83	1.141	ปานกลาง
2	การตั้งครุฑที่ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง	1.56	.939	น้อย
3	ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ	2.17	1.020	น้อย
4	การเบี่ยงเบนทางเพศ การรักร่วมเพศ	2.14	1.038	น้อย
5	การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	1.77	.977	น้อย
รวม		2.09	0.828	น้อย

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.09 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.828 ซึ่งมีระดับปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ:

1. การขาดเรียน สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนลดลง ($\bar{X}$ = 2.83, S.D. = 1.141)
2. ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ ($\bar{X}$ = 2.17, S.D. = 1.020)
3. การเบี่ยงเบนทางเพศ การรักร่วมเพศ ($\bar{X}$ = 2.14, S.D. = 1.038)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุประดับปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ปัญหาเยาวชนติดเกม	3.44	0.765	มาก
2	ปัญหาความรุนแรง	2.25	0.893	น้อย
3	ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	2.09	0.828	น้อย
รวม		2.59	0.347	น้อย

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมทั้งสามระดับอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย = 2.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.347 ซึ่งสามารถสรุปเป็นอันดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ปัญหาเยาวชนติดเกม ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.765)

อันดับที่ 2 ปัญหาความรุนแรง ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 0.893)

อันดับที่ 3 ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ($\bar{X} = 2.09$, S.D. = 0.828)

ตอนที่ 3 หลักธรรมเหมาะสมในแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

คณะผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายปิด (Close-ended Question) เพื่อวัดระดับหลักธรรมเหมาะสมในแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน จากพระสอนศีลธรรมปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลักธรรมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

หลักธรรมในการแก้ปัญหา		ระดับความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	อบายมุข หลักการทำให้ติดอยู่สิ่งชั่วร้าย	3.07	.989	ปานกลาง
2	จักร หลักการนำชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง	3.61	.930	มาก
3	อารยวุฒิ หลักการสร้างสัมพันธ์อันดีงาม อบอุ่น ภายในสภาพแวดล้อม	3.66	.965	มาก
4	ฆราวาสธรรม หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สังคม	3.85	1.013	มาก
5	ทิวฐธรรมิกัตถะ หลักการอำนวยความสะดวกสุขในปัจจุบัน	3.82	.988	มาก
รวม		3.60	0.877	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า หลักธรรมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.60 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.877 ซึ่งมีระดับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ:

1. ฆราวาสธรรม หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สังคม ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 1.013)
2. ทิวฐธรรมิกัตถะ หลักการอำนวยความสะดวกสุขในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.988)

3. อารยวุฒิ หลักการสร้างสัมพันธ์อันดีงาม อบอูน ภายในสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.965)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

	เนื้อหา	ระดับความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	พรหมวิหาร 4 หลักการผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่	4.17	.750	มาก
2	กฎแห่งกรรม หลักการทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว	4.03	.768	มาก
3	อิทธิบาท หลักการนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต	4.17	.701	มาก
4	พละ หลักการสร้างเสริมกำลังภายใน	4.03	.768	มาก
5	อริชฐาน หลักการไม่เปิดช่องแก่ความผิดพลาดเสียหาย	3.79	.892	มาก
	รวม	4.04	0.776	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า หลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.04 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.776 ซึ่งมีระดับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ:

1. พรหมวิหาร 4 หลักการผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่ และ อิทธิบาท หลักการนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.750)
2. กฎแห่งกรรม หลักการทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และ พละ หลักการสร้างเสริมกำลังภายใน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.768)
3. อริชฐาน หลักการไม่เปิดช่องแก่ความผิดพลาดเสียหาย ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.892)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลักธรรมในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

เนื้อหา		ระดับความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	เบญจศีล เบญจธรรม หลักการควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ	4.10	.890	มาก
2	สัปปุริสธรรม หลักการสร้างคุณค่าแก่ตนเอง หมู่นิยม สังคม	4.06	.832	มาก
3	สมชีวิธรรม หลักการครองเรือนได้ยืดยาว	3.92	.831	มาก
4	วัฒนธรรม หลักการเปิดประตูสู่ความก้าวหน้า	3.92	.869	มาก
5	อริยสัจ หลักการเหตุผลแก้ปัญหา	3.92	1.055	มาก
รวม		3.98	0.879	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า หลักธรรมในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.98 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.879 ซึ่งมีระดับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ:

1. เบญจศีล เบญจธรรม หลักการควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.890)
2. สัปปุริสธรรม หลักการสร้างคุณค่าแก่ตนเอง หมู่นิยม สังคม ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.832)
3. สมชีวิธรรม หลักการครองเรือนได้ยืดยาว วัฒนธรรม หลักการเปิดประตูสู่ความก้าวหน้า และอริยสัจ หลักการเหตุผลแก้ปัญหา ($\bar{X}$ = 3.92, S.D. = 0.831)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปหลักธรรมเหมาะสมในแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

เนื้อหา		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	หลักธรรมในการแก้ปัญหาติดเกม	3.60	0.877	มาก
2	หลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรง	4.04	0.776	มาก
3	หลักธรรมในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	3.98	0.879	ปานกลาง
รวม		3.87	0.844	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า หลักธรรมเหมาะสมในแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม โดยภาพรวมทั้งสามระดับอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย = 3.87 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.844 ซึ่งสามารถสรุปเป็นอันดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

อันดับที่ 1 หลักธรรมในการแก้ปัญหาคาความรุนแรง ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.776)

อันดับที่ 2 หลักธรรมในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.879)

อันดับที่ 3 หลักธรรมในการแก้ปัญหาดิตเกม ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.877)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

คณะผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อให้พระสอนศีลธรรมแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 3 ด้าน คือ ปัญหาดิตเกมของเยาวชน ปัญหาความรุนแรง และปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ซึ่งผลวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 จำนวน ร้อยละ ปัญหาดิตเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

อันดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	ผู้ปกครองละเลยไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน	45	23.20
2	ครอบครัวมีปัญหา พ่อแม่หย่าร้าง	34	17.53
3	พ่อแม่ตามใจลูกมากเกินไป	23	11.86
4	คบเพื่อนที่ดิตเกม	20	10.31
5	ความอยากรู้อยากลองของเยาวชน	17	8.76
6	ผู้ปกครองให้เงินแก่บุตรหลานใช้มากเกินไปจนนำไปเล่นเกม	13	6.70
7	ขาดการอบรมดูแลอย่างใกล้ชิด	11	5.67
8	เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้นมาก เกมมีความน่าตื่นเต้นทำให้เด็กเล่นแล้วสนุกเลยดิตเกมได้ง่าย	10	5.15
9	สภาพแวดล้อมที่เยาวชนอยู่อาศัย	8	4.12
10	ผู้ปกครองไม่เคร่งครัด ปล่อยปละละเลย	7	3.61
11	เยาวชนยังแยกแยะเวลาไม่ได้	6	3.09

จากตารางที่ 4.10 พบว่า พระสอนศีลธรรมกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 228 รูป ส่วนที่ตอบคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาติดเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีจำนวน 194 รูป ซึ่งมีปรากฏ 5 อันดับแรก ดังนี้

อันดับที่ 1 คือ ผู้ปกครองละเลยไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน มีร้อยละ 23.20

อันดับที่ 2 คือ ครอบครัวมีปัญหา พ่อแม่หย่าร้าง มีร้อยละ 17.53

อันดับที่ 3 คือ พ่อแม่ตามใจลูกมากเกินไป มีร้อยละ 11.86

อันดับที่ 4 คือ คบเพื่อนที่ติดเกม มีร้อยละ 10.31

อันดับที่ 5 คือ ความอยากรู้อยากลองของเยาวชน มีร้อยละ 8.76

ตารางที่ 4.11 จำนวน ร้อยละ ปัญหา แนวทางแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

อันดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	ผู้ปกครองต้องใส่ใจบุตรหลาน อบรมสั่งสอนให้ความรักความเข้าใจ	58	31.35
2	ให้ความรู้แก่เยาวชนถึงผลกระทบที่จะได้รับ และให้เห็นโทษของการติดเกม	49	26.49
3	ส่งเสริมให้เล่นกีฬา เล่นดนตรีและทำกิจกรรม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	25	13.51
4	ทางครอบครัวและผู้ติดเกมต้องแก้ปัญหาาร่วมกัน	22	11.89
5	ให้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์	20	10.81
6	ไม่ให้เงินเด็กเพื่อไปเล่นเกม	6	3.24
7	ครูและผู้ปกครองต้องบังคับให้เด็ดขาด	5	2.70

จากตารางที่ 4.11 พบว่า พระสอนศีลธรรมกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 228 รูป ส่วนที่ตอบคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีจำนวน 185 รูป ซึ่งมีปรากฏ 5 อันดับแรก ดังนี้

อันดับที่ 1 คือ ผู้ปกครองต้องใส่ใจบุตรหลาน อบรมสั่งสอนให้ความรักความเข้าใจ มีร้อยละ 31.35

อันดับที่ 2 คือ ให้ความรู้แก่เยาวชนถึงผลกระทบที่จะได้รับ และให้เห็นโทษของการติดเกม มีร้อยละ 26.49

อันดับที่ 3 คือ ส่งเสริมให้เล่นกีฬา เล่นดนตรีและทำกิจกรรม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีร้อยละ 13.51

อันดับที่ 4 คือ ทางครอบครัวและผู้ติดเกมต้องแก้ปัญหาาร่วมกัน มีร้อยละ 11.89

อันดับที่ 5 คือ ให้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ มีร้อยละ 10.81

ตารางที่ 4.12 จำนวน ร้อยละ ปัญหา ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

อันดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวขาดความอบอุ่น	54	26.60
2	การดื่มสุรา ยาเมา	31	15.27
3	ปัญหาทางอารมณ์ ความใจร้อนของวัยรุ่น ไม่ยับยั้งชั่งใจ	30	14.78
4	สภาพแวดล้อมทางสังคมไม่ดี คบเพื่อนอันธพาล	22	10.84
5	มีเรื่องยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้อง	21	10.34
6	เทคโนโลยีและสื่อต่างๆ นำเสนอความรุนแรงให้เด็กเห็นเป็นตัวอย่างที่ไม่มีแก่เยาวชน	16	7.88
7	ขาดความรู้เรื่องการเคารพสิทธิของผู้อื่น ไม่มีความรู้เรื่องกฎหมายเลยขาดความเกรงกลัว	15	7.39
8	มีความรักในวัยเรียน	9	4.43
9	ขาดความเมตตา ความปรานีต่อกันและกัน	5	2.46

จากตารางที่ 4.12 พบว่า พระสอนศีลธรรมกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 228 รูป ส่วนที่ตอบคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีจำนวน 203 รูป ซึ่งมีปรากฏ 5 อันดับแรก ดังนี้

อันดับที่ 1 คือ มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวขาดความอบอุ่น มีร้อยละ 26.60

อันดับที่ 2 คือ การดื่มสุรา ยาเมา มีร้อยละ 15.27

อันดับที่ 3 คือ ปัญหาทางอารมณ์ ความใจร้อนของวัยรุ่น ไม่ยับยั้งชั่งใจ มีร้อยละ 14.78

อันดับที่ 4 คือ สภาพแวดล้อมทางสังคมไม่ดี คบเพื่อนอันธพาล มีร้อยละ 10.84

อันดับที่ 5 คือ มีเรื่องยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้อง มีร้อยละ 10.34

ตารางที่ 4.13 จำนวน ร้อยละ ปัญหา แนวทางแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

อันดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	สถาบันครอบครัวต้องมีความเข้มแข็ง มีความรักความอบอุ่นและความเข้าใจ	59	25.88
2	คนสังคมช่วยกันรณรงค์ลดความรุนแรง	40	17.54
3	ให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ อบรมคุณธรรมจริยธรรม จิตอาสา	30	13.16
4	พ่อแม่ต้องไม่ทะเลาะใช้ความรุนแรงเป็นตัวอย่างไม่ดีแก่เด็ก	28	12.28

ตารางที่ 4.13 จำนวน ร้อยละ ปัญหา แนวทางแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน (ต่อ)

อันดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
5	อบรมให้ความรู้แก่เยาวชน ถึงโทษและปัญหาการใช้ความรุนแรง	25	10.96
6	ฝึกทำสมาธิ มั่นทำบุญ และฝึกการให้ทาน	16	7.02
7	มีความจริงใจกับนักเรียนโดยเน้นหลักคำสอนเหมาะสมตามวัย	10	4.39

จากตารางที่ 4.13 พบว่า พระสอนศีลธรรมกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 228 รูป ส่วนที่ตอบคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีจำนวน 208 รูป ซึ่งมีปรากฏ 5 อันดับแรก ดังนี้

อันดับที่ 1 คือ สถาบันครอบครัวต้องมีความเข้มแข็ง มีความรักความอบอุ่นและความเข้าใจ มีร้อยละ 25.88

อันดับที่ 2 คือ คนสังคมช่วยกันรณรงค์ลดความรุนแรง มีร้อยละ 17.54

อันดับที่ 3 คือ ให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ อบรมคุณธรรมจริยธรรม จิตอาสา มีร้อยละ 13.16

อันดับที่ 4 คือ พ่อแม่ต้องไม่ทะเลาะใช้ความรุนแรงเป็นตัวอย่างไม่ดีแก่เด็ก มีร้อยละ 12.28

อันดับที่ 5 คือ อบรมให้ความรู้แก่เยาวชน ถึงโทษและปัญหาการใช้ความรุนแรง มีร้อยละ 10.96

ตารางที่ 4.14 จำนวน ร้อยละ ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

อันดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวแตกแยก	39	18.40
2	เยาวชนที่อยู่ในช่วงเป็นหนุ่มสาวมีความรักแต่ขาดความรู้ ความเข้าใจ และอยากลอง	34	16.04
3	ไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องจากครูและผู้ปกครอง	22	10.38
4	ปล่อยให้เด็กไปเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนตามลำพัง ให้เที่ยวกลางคืน	21	9.91
5	ไม่เข้มงวดเรื่องการกลับบ้านตรงเวลา	20	9.43
6	ภาวะทางอารมณ์ของเด็ก ภาวะการตัดสินใจของเด็กยังมีน้อย	17	8.02
7	ความเข้าใจผิดๆ เรื่องความรัก	17	8.02
8	การเลียนแบบ และค่านิยมแบบตะวันตก	15	7.08
9	การเข้าถึงสื่อลามก อนาคตทำได้ง่าย เป็นการยั่ว	15	7.08
10	เยาวชนไม่ได้อยู่กับครอบครัว เช่นอยู่หอพัก	12	5.66

จากตารางที่ 4.14 พบว่า พระสอนศีลธรรมกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 228 รูป ส่วนที่ตอบคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีจำนวน 212 รูป ซึ่งมีปรากฏ 5 อันดับแรก ดังนี้

อันดับที่ 1 คือ มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวแตกแยก มีร้อยละ 18.40

อันดับที่ 2 คือ เยาวชนที่อยู่ในช่วงเป็นหนุ่มสาวมีความรักแต่ขาดความรู้ ความเข้าใจ และอยากลอง มีร้อยละ 16.04

อันดับที่ 3 คือ ไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องจากครูและผู้ปกครอง มีร้อยละ 10.38

อันดับที่ 4 คือ ปลอ่ยให้เด็กไปเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนตามลำพัง ให้เที่ยวกลางคืน มีร้อยละ 9.91

อันดับที่ 5 คือ ไม่เข้มงวดเรื่องการกลับบ้านตรงเวลา มีร้อยละ 9.43

ตารางที่ 4.15 จำนวน ร้อยละ แนวทางแก้ปัญหการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

อันดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรักและความอบอุ่น เอาใจใส่บุตรหลาน	58	29.15
2	ให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องแก่เยาวชน	49	24.62
3	ชี้ให้เห็นปัญหาและผลกระทบที่จะตามมา เช่น เรียนไม่จบ ท้องในวัยเรียน	36	18.09
4	ผู้ปกครองกับทางโรงเรียนควรติดต่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนอยู่เป็นประจำ	21	10.55
5	ไม่ปลอ่ยให้เยาวชนไปเที่ยวนอกบ้านกับกลุ่มเพื่อนตามลำพัง หรือปลอ่ยกลับบ้านไม่ตรงเวลา	20	10.05
6	ต้องเข้าใจเกี่ยวกับสภาพจิตใจของวัยรุ่น	15	7.54

จากตารางที่ 4.15 พบว่า พระสอนศีลธรรมกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 228 รูป ส่วนที่ตอบคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีจำนวน 199 รูป ซึ่งมีปรากฏ 5 อันดับแรก ดังนี้

อันดับที่ 1 คือ พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรักและความอบอุ่น เอาใจใส่บุตรหลาน มีร้อยละ 29.15

อันดับที่ 2 คือ ให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องแก่เยาวชน มีร้อยละ 24.62

อันดับที่ 3 คือ ชี้ให้เห็นปัญหาและผลกระทบที่จะตามมา เช่น เรียนไม่จบ ท้องในวัยเรียน มีร้อยละ 18.09

อันดับ 4 ผู้ปกครองกับทางโรงเรียนควรติดต่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนอยู่เป็นประจำ มีร้อยละ 10.55

อันดับที่ 5 คือ ไม่ปล่อยให้เยาวชนไปเที่ยวนอกบ้านกับกลุ่มเพื่อนตามลำพัง หรือปล่อยกลับบ้านไม่ตรงเวลา มีร้อยละ 10.05

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า 1. พระสอนศีลธรรมที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาเยาวชน เขตภาคเหนือตอนบน 2. ปัญหาการประพฤติดีผลศีลธรรมของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาเยาวชน ซึ่งได้ใช้ไค์สแคว์เทสต์ (χ^2 -test) ในการทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ $p = 0.05$ ซึ่งผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

อายุ	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยา			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เกิน 23 ปี	20 (28.2)	37 (52.1)	14 (19.7)	71 (100.0)
23 ปี	38 (51.4)	25 (33.8)	11 (14.9)	74 (100.0)
มากกว่า 23 ปี	16 (19.3)	24 (28.9)	43 (51.8)	83 (100.0)

$$\chi^2 = 40.325, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.16 พบว่า อายุของพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ อายุของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของ
เยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

อายุ	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรง			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เกิน 23 ปี	27 (38.0)	12 (16.9)	32 (45.1)	71 (100.0)
23 ปี	16 (21.6)	27 (36.5)	31 (41.9)	74 (100.0)
มากกว่า 23 ปี	28 (33.7)	40 (48.2)	15 (18.1)	83 (100.0)

$$\chi^2 = 24.377, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.17 พบว่า อายุของพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ อายุของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหามีเพศสัมพันธ์ใน
วัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

อายุ	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหามี เพศสัมพันธ์ในวัยเรียน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เกิน 23 ปี	23 (32.4)	22 (31.0)	26 (36.6)	71 (100.0)
23 ปี	33 (44.6)	31 (41.9)	10 (13.5)	74 (100.0)
มากกว่า 23 ปี	31 (37.3)	13 (15.7)	39 (47.0)	83 (100.0)

$$\chi^2 = 24.643, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.18 พบว่า อายุของพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหามีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ อายุของ

พระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการบวชกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติตเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ระยะเวลาการบวช	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติตเกม			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เกิน 5 ปี	16 (34.8)	13 (28.3)	17 (37.0)	46 (100.0)
6-9 ปี	46 (46.0)	39 (39.0)	15 (15.0)	100 (100.0)
10 ปีขึ้นไป	12 (14.6)	34 (41.5)	36 (43.9)	82 (100.0)

$$\chi^2 = 28.795, df = 4, p = 0.015$$

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ระยะเวลาการบวชของพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติตเกมของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ อายุของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติตเกมของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการบวชกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ระยะเวลาการบวช	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรง			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เกิน 5 ปี	21 (45.7)	11 (23.9)	14 (30.4)	46 (100.0)
6-9 ปี	24 (24.0)	31 (31.0)	45 (45.0)	100 (100.0)
10 ปีขึ้นไป	26 (31.7)	37 (45.1)	19 (23.2)	82 (100.0)

$$\chi^2 = 15.783, df = 4, p = 0.003$$

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ระยะเวลาการบวของพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ระยะเวลาการบวของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการบวกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ระยะเวลาการบวช	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เกิน 5 ปี	21 (45.7)	11 (23.9)	14 (30.4)	46 (100.0)
6-9 ปี	24 (24.0)	31 (31.0)	45 (45.0)	100 (100.0)
10 ปีขึ้นไป	26 (31.7)	37 (45.1)	19 (23.2)	82 (100.0)

$$\chi^2 = 31.061, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ระยะเวลาการบวของพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ระยะเวลาการบวของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาเป็นพระสอนศีลธรรมกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาติเตกรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ระยะเวลาเป็นพระสอน ศีลธรรม	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติเตกรรม			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
1 ปี	20 (50.0)	10 (25.0)	10 (25.0)	40 (100.0)
2 ปี	22 (40.7)	22 (40.7)	10 (18.5)	54 (100.0)
3 ปี	26 (46.4)	12 (21.4)	18 (32.1)	56 (100.0)
4 ปีขึ้นไป	6 (7.7)	42 (53.8)	30 (38.5)	78 (100.0)

$$\chi^2 = 38.884, df = 6, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ระยะเวลาเป็นพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่
เหมาะสมในการแก้ปัญหาติเตกรรมของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ระยะเวลาเป็นพระสอน
ศีลธรรมของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติเตกรรมของเยาวชน ซึ่ง
เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาเป็นพระสอนศีลธรรมกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ระยะเวลาเป็นพระสอน ศีลธรรม	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรง			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
1 ปี	15 (37.5)	14 (35.0)	11 (27.5)	40 (100.0)
2 ปี	37 (68.5)	9 (16.7)	8 (14.8)	54 (100.0)
3 ปี	8 (14.3)	33 (58.9)	15 (26.8)	56 (100.0)
4 ปีขึ้นไป	11 (14.1)	23 (29.5)	44 (56.4)	78 (100.0)

$$\chi^2 = 70.898, df = 8, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ระยะการเป็นพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ระยะการเป็นพระสอนศีลธรรมของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะการเป็นพระสอนศีลธรรมกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ระยะการเป็นพระสอนศีลธรรม	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
1 ปี	11 (27.5)	16 (40.0)	13 (32.5)	40 (100.0)
2 ปี	19 (35.2)	11 (20.4)	24 (44.4)	54 (100.0)
3 ปี	12 (21.4)	23 (41.1)	21 (37.5)	56 (100.0)
4 ปีขึ้นไป	45 (57.7)	16 (20.5)	17 (21.8)	78 (100.0)

$$\chi^2 = 26.519, df = 6, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ระยะการเป็นพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ระยะการเป็นพระสอนศีลธรรมของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

จังหวัดที่ปฏิบัติการสอน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยา			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
เชียงใหม่	59 (31.6)	72 (38.5)	56 (29.9)	187 (100.0)
จังหวัดอื่นๆ	15 (36.6)	14 (34.1)	12 (29.3)	41 (100.0)

$$\chi^2 = 437, df = 2, p = 0.804$$

จากตารางที่ 4.25 พบว่า จังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน นั่นคือ จังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

จังหวัดที่ปฏิบัติการสอน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรง			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
เชียงใหม่	59 (31.6)	59 (31.6)	69 (36.9)	187 (100.0)
จังหวัดอื่นๆ	12 (29.3)	20 (48.8)	9 (22.0)	41 (100.0)

$$\chi^2 = 5.133, df = 2, p = 0.077$$

จากตารางที่ 4.26 พบว่า จังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน นั่นคือ จังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศิลปกรรมกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

จังหวัดที่ปฏิบัติการสอน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมี เพศสัมพันธ์ในวัยเรียน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
เชียงใหม่	75 (40.1)	51 (27.3)	61 (32.6)	187 (100.0)
จังหวัดอื่นๆ	12 (29.3)	15 (36.6)	14 (34.1)	41 (100.0)

$$\chi^2 = 2.067, df = 2, p = 0.356$$

จากตารางที่ 4.27 พบว่า จังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศิลปกรรมไม่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่
เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน นั่นคือ จังหวัดที่ปฏิบัติการสอน
ศิลปกรรมของพระสอนศิลปกรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัย
เรียนของเยาวชน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนศิลปกรรมกับหลักธรรมที่
เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการ สอน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดเกม			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เกิน 100 คน	24 (27.0)	36 (40.4)	29 (32.6)	89 (100.0)
มากกว่า 100 คน	50 (36.0)	50 (36.0)	39 (28.1)	139 (100.0)

$$\chi^2 = 2.017, df = 2, p = 0.365$$

จากตารางที่ 4.28 พบว่า จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่
เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน นั่นคือ จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนของพระสอน
ศิลปกรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรง			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เกิน 100 คน	38 (42.7)	14 (15.7)	37 (41.6)	89 (100.0)
มากกว่า 100 คน	33 (23.7)	65 (46.8)	41 (29.5)	139 (100.0)

$$\chi^2 = 23.654, df = 2, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.29 พบว่า จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เกิน 100 คน	35 (39.3)	20 (22.5)	34 (38.2)	89 (100.0)
มากกว่า 100 คน	52 (37.4)	46 (33.1)	41 (29.5)	139 (100.0)

$$\chi^2 = 3.417, df = 2, p = 0.181$$

จากตารางที่ 4.30 พบว่า จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนของพระสอนศีลธรรมมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาติดยาของเยาวชนกับกิจกรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาดูแลของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาติดยาของเยาวชน	กิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาดูแล			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
น้อย	33 (40.2)	19 (23.2)	30 (36.6)	82 (100.0)
ปานกลาง	17 (24.3)	39 (55.7)	14 (20.0)	70 (100.0)
มาก	24 (31.6)	28 (36.8)	24 (31.6)	76 (100.0)

$$\chi^2 = 17.217, df = 4, p = 0.002$$

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ปัญหาการติดยาของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาดูแลของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ปัญหาการติดยาจะมีผลต่อกิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาดูแลของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาติดยาของเยาวชนกับกิจกรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาคาชากรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาติดยาของเยาวชน	กิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาคาชากรุนแรง			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
น้อย	16 (19.5)	49 (59.8)	17 (20.7)	82 (100.0)
ปานกลาง	14 (20.0)	15 (21.4)	41 (58.6)	70 (100.0)
มาก	47 (61.8)	16 (21.1)	13 (17.1)	76 (100.0)

$$\chi^2 = 73.385, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ปัญหาการติดยาของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาคาชากรุนแรงของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ปัญหาการติดยาจะมีผลต่อกิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาดูแลของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.33 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาติดยาของเยาวชนกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาติดยาของเยาวชน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมี เพศสัมพันธ์ในวัยเรียน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
น้อย	30 (36.6)	25 (30.5)	27 (32.9)	82 (100.0)
ปานกลาง	31 (44.3)	31 (44.3)	8 (11.4)	70 (100.0)
มาก	26 (34.2)	10 (13.2)	40 (52.6)	76 (100.0)

$$\chi^2 = 32.160, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ปัญหาการติดยาของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ปัญหาการติดยาจะมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาความรุนแรงของเยาวชนกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาความรุนแรงของ เยาวชน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยา			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
มาก	25 (34.2)	18 (24.7)	30 (41.1)	73 (100.0)
ปานกลาง	28 (32.9)	32 (37.6)	25 (29.4)	85 (100.0)
น้อย	21 (30.0)	36 (51.4)	13 (18.6)	70 (100.0)

$$\chi^2 = 13.085, df = 4, p = 0.011$$

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.35 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาติคเกมของเยาวชนกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาความรุนแรงของ เยาวชน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรง			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
มาก	28 (38.4)	21 (28.8)	24 (32.9)	73 (100.0)
ปานกลาง	21 (24.7)	53 (62.4)	11 (12.9)	85 (100.0)
น้อย	22 (31.4)	5 (7.1)	43 (1.4)	70 (100.0)

$$\chi^2 = 63.631, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาความรุนแรงของเยาวชนกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการ
แก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาความรุนแรงของ เยาวชน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมี เพศสัมพันธ์ในวัยเรียน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
มาก	9 (12.3)	27 (37.0)	37 (50.7)	73 (100.0)
ปานกลาง	31 (36.5)	25 (29.4)	29 (34.1)	85 (100.0)
น้อย	47 (67.1)	18 (25.7)	5 (7.1)	70 (100.0)

$$\chi^2 = 51.933, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ

ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.37 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยา			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
น้อย	28 (43.1)	12 (18.5)	25 (38.5)	65 (100.0)
ปานกลาง	7 (8.6)	46 (56.8)	28 (34.6)	81 (100.0)
มาก	39 (47.6)	28 (34.1)	15 (18.3)	82 (100.0)

$$\chi^2 = 42.548, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดยาของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.38 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรง			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
น้อย	24 (36.9)	27 (41.5)	14 (21.5)	65 (100.0)
ปานกลาง	22 (27.2)	17 (21.0)	42 (51.9)	81 (100.0)
มาก	25 (30.5)	35 (42.7)	22 (26.8)	82 (100.0)

$$\chi^2 = 19.628, df = 4, p = 0.001$$

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.39 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนกับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
น้อย	41 (63.1)	11 (16.9)	13 (20.0)	65 (100.0)
ปานกลาง	24 (29.6)	23 (28.4)	34 (42.0)	81 (100.0)
มาก	11 (13.4)	41 (50.0)	30 (36.6)	82 (100.0)

$$\chi^2 = 76.868, df = 4, p = 0.000$$

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนมีผลต่อหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “หลักสูตรที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน” นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2) เพื่อหาหลักสูตรที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ พระสอนศีลธรรม ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีเยาวชน อายุ 14 ปี – 18 ปี เรียนอยู่ในเขต 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน จำนวน 228 รูป จากกลุ่มประชากรทั้งหมด 530 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากการวิจัยเรื่องนี้ได้ค้นพบที่สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับ ได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. พระสอนศีลธรรมที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 228 มีอายุ 23 ปี ร้อยละ 32.46 รองลงมา 22 ปี ร้อยละ 17.11 ระยะเวลาที่บวชมาระหว่าง 6-9 ปี ร้อยละ 43.86 รองลงมา ที่บวชตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 35.96 ที่เป็นพระสอนศีลธรรมมา 3 ปี ร้อยละ 24.56 รองลงมา 2 ปี และ เป็นพระสอนศีลธรรม มาตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 23.68 ปฏิบัติการสอนศีลธรรมอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 82.02 รองลงมาจังหวัดลำพูน ร้อยละ 10.09 สถานศึกษาที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรม มีเยาวชนอยู่ระหว่าง 101 – 300 คน ร้อยละ 48.68 รองลงมา ไม่เกิน 100 คน ร้อยละ 39.04

2. ระดับปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมทั้งสามระดับอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย = 2.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.347 ซึ่งสามารถสรุปเป็นอันดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

2.1 ปัญหาเยาวชนติดเกม 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 3.44 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.765 ซึ่งมีระดับปัญหาติดเกมของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ผลกระทบต่อการพัฒนาการของเยาวชน 2) การปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การทำงานเป็นกลุ่ม 3) ผลกระทบต่อการเรียนการสอน

2.2 ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 2.25 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.893 ซึ่งมีระดับปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) การทะเลาะวิวาทในชั้นเรียน 2) การทะเลาะวิวาทภายในสถานศึกษา 3) การตบตี ชกต่อย ตัวต่อตัว

2.3 ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 2.09 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.828 ซึ่งมีระดับปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) การขาดเรียนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนลดลง 2) ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ 3) การเบี่ยงเบนทางเพศ การรักร่วมเพศ

3. หลักธรรมเหมาะสมในแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม โดยภาพรวมทั้งสามระดับอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย = 3.87 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.844 ซึ่งสามารถสรุปเป็นอันดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

3.1 หลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 4.04 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.776 ซึ่งมีระดับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) พรหมวิหาร 4 อันเป็นหลักการผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่ และ อิทธิบาท อันเป็นหลักการนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต 2) กฎแห่งกรรม อันเป็นหลักการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และ พละ อันเป็นหลักการสร้างเสริมกำลังภายใน 3) อธิษฐาน อันเป็นหลักการไม่เปิดช่องแก่ความผิดพลาดเสียหาย

3.2 หลักธรรมในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 3.98 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.879 ซึ่งมีระดับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) เบญจศีล เบญจธรรม อันเป็นหลักการควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ 2) สปัจริยธรรม อันเป็นหลักการสร้างคุณค่าแก่ตนเอง หมู่ชน สังคม 3) สมชีวิตรธรรม อันเป็นหลักการครองเรือนได้ยืดยาว วัฒนमुख อันเป็นหลักการเปิดประตูสู่ความก้าวหน้า และอริยสัจ อันเป็นหลักการเหตุผลแก้ปัญหา

3.3 หลักธรรมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 3.60 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.877 ซึ่งมีระดับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ขรรวาสธรรม อันเป็นหลักการสำหรับการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สังคม 2) ทิฏฐธรรมิกัตถะ อันเป็นหลักการอำนวยความสะดวกในปัจุบัน 3) อารยวิฒิ อันเป็นหลักการสร้างสัมพันธ์อันดีงามอบอุ่น ภายในสภาพแวดล้อม

4. ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยครูสอนพระสอนศีลธรรมได้เสนอแนะ สามารถสรุปได้ดังนี้

4.1 ปัญหาติดเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ ผู้ปกครองละเลยไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน ครอบครัวมีปัญหา พ่อแม่หย่าร้าง พ่อแม่ตามใจลูกมากเกินไป คบเพื่อนที่ติดเกม และ

ความอยากรู้อยากลองของเยาวชน แนวทางแก้ไขปัญหาโดยวิธีการที่ผู้ปกครองต้องใส่ใจบุตรหลาน อบรมสั่งสอนให้ความรักความเข้าใจ ให้ความรู้แก่เยาวชนถึงผลกระทบที่จะได้รับ และให้เห็นโทษของการติดเกม การส่งเสริมให้เล่นกีฬา เล่นดนตรีและทำกิจกรรม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทางครอบครัวและผู้ติดเกมต้องแก้ปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งให้เยาวชนได้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์

4.2 ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวขาดความอบอุ่น การดื่มสุรา ยาเมา ปัญหาทางอารมณ์ ความใจร้อนของวัยรุ่น ไม่ยับยั้งชั่งใจ สภาพแวดล้อมทางสังคมไม่ดี คบเพื่อนอันตราย รวมทั้ง มีเรื่องยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้อง แนวทางแก้ไขปัญหาโดยสถาบันครอบครัวต้องมีความเข้มแข็ง มีความรักความอบอุ่นและความเข้าใจ คนสังคมช่วยกันรณรงค์ลดความรุนแรง เปิดโอกาสให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ อบรมคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา พ่อแม่ต้องไม่ทะเลาะใช้ความรุนแรงเป็นตัวอย่างไม่ดีแก่เด็ก รวมทั้งอบรมให้ความรู้แก่เยาวชน ถึงโทษและปัญหาการใช้ความรุนแรง

4.3 ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวแตกแยก เยาวชนที่อยู่ในช่วงเป็นหนุ่มสาวมีความรักแต่ขาดความรู้ ความเข้าใจ และอยากรอง ไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องจากครูและผู้ปกครอง การปล่อยให้เด็กไปเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนตามลำพัง ให้เที่ยวกลางคืน และการไม่เข้มงวดเรื่องการกลับบ้านตรงเวลา แนวทางแก้ไขปัญหาโดยให้พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรักและความอบอุ่น เอาใจใส่บุตรหลาน ให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องแก่เยาวชน ชี้ให้เห็นปัญหาและผลกระทบที่จะตามมา เช่น เรียนไม่จบ ท้องในวัยเรียน ไม่ปล่อยให้เยาวชนไปเที่ยวนอกบ้านกับกลุ่มเพื่อนตามลำพัง หรือปล่อยให้กลับบ้านไม่ตรงเวลา รวมทั้งต้องเข้าใจเกี่ยวกับสภาพจิตใจของวัยรุ่น

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ ระยะเวลาการบวช และระยะเวลาการเป็นพระสอนศีลธรรมของพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ส่วนจังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมและจำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนของพระสอนศีลธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

อายุ ระยะเวลาการบวช ระยะเวลาการเป็นพระสอนศีลธรรม ของพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ส่วนจังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมและจำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

อายุ ระยะเวลาการบวช ระยะเวลาการเป็นพระสอนศีลธรรม ของพระสอนศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ส่วน

จังหวัดที่ปฏิบัติการสอนศีลธรรมและจำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ปัญหาการติดเกม ปัญหาความรุนแรง และปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ปัญหาการติดเกม ปัญหาความรุนแรง และปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ปัญหาการติดเกม ปัญหาความรุนแรง และปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบแนวทางในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาแก่คนไทยภูเขา ไว้หลายประการ ส่วนผลการวิจัยที่ได้สรุปมาประเด็นสำหรับการอภิปรายผลมีดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเยาวชนติดเกม 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 3.44 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.765 ซึ่งมีระดับปัญหาติดเกมของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ผลกระทบต่อการพัฒนาการของเยาวชน 2) การปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การทำงานเป็นกลุ่ม 3) ผลกระทบต่อการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ปัญหาเด็กติดเกม พบได้ทั่วไปในปัจจุบันนี้ พ่อแม่หลายคนลำบากใจที่จะบังคับให้ลูกเล่นเกมเด็กบางคน ติดมากจนไม่สนใจการเรียน ผลการเรียนตกลงมาก ๆ หรือบางคนไม่ยอมไปโรงเรียน ใช้เวลาเล่นเกมที่บ้านทั้งวัน เวลาหำมมาก ๆ เด็กแอบหนีไปเล่นเกมที่ร้านเกมนอกบ้าน บางคนเลยซื้อเกมให้เด็กเล่นที่บ้านเนื่องจากเกรงว่าเด็กจะไม่กลับบ้าน แต่กลับเป็นปัญหาต่อมาจากการเล่นเกมที่บ้านมากขึ้นการช่วยเหลือเด็กติดเกม จึงเป็นความจำเป็นระดับทั่วประเทศ และถ้าสามารถป้องกันปัญหานี้ได้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ดังนั้นผู้ปกครองควรเฝ้าระวังเป็นพิเศษ มีโอกาสติดเกมได้ง่าย หรือถ้าเริ่มเล่นเกมต้องคอยควบคุมเยาวชนที่ลักษณะจะติดเกมง่ายอย่างใกล้ชิด ได้แก่

- 1) สมาริสั้น ปัญหาการเรียน (LD)
- 2) ปัญหากับเพื่อน ขาดทักษะสังคม
- 3) ปัญหาอารมณ์ เหงา เครียด ซึมเศร้า
- 4) ขาดการยับยั้งใจตนเอง
- 5) รอคอยไม่ได้

6) ขาดความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

การค้นหาเด็กติดเกม ทำได้ด้วยการสังเกตพฤติกรรมเด็กที่บ้าน ที่โรงเรียน นอกบ้าน นอกโรงเรียน การสอบถามพฤติกรรมของผู้ใกล้ชิด ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของจิตริน ใจดี (2560 : ออนไลน์) จิตแพทย์ประจำศูนย์จิตเวชกรุงเทพ โรงพยาบาลกรุงเทพได้กล่าวถึงพฤติกรรมติดเกมว่า โดยธรรมชาติของเกมนั้นมักจะออกแบบมาเพื่อสนองความต้องการของผู้เล่นอยู่แล้ว คือ มักจะให้มีการผ่านด่านเป็นขั้นๆขึ้นไปเรื่อยๆและจะได้รับรางวัลทันทีเมื่อทำภารกิจของเกมสำเร็จ จนทำให้ผู้เล่นรู้สึกว่าสิ่งที่ตนกำลังเล่นอยู่นั้นมีความก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ในเมื่อความต้องการของตนเองได้รับการตอบสนองอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้เล่นก็เลยอยากที่จะเล่นเกมต่อไปโดยไม่อยากหยุด จนอาจเกิด “ภาวะติดเกม” ขึ้นได้ ซึ่งทำให้ส่งผลเสียตามมาได้หลายประการ เป็นต้นว่า

- 1) ข้อยเสียต่อตนเอง ร่างกาย ทำให้เกิดอาการปวดหลัง ปวดหัว อ่อนเพลีย
- 2) ข้อยเสียต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งพัฒนาการที่ดีนั้นต้องอาศัยปัจจัยกระตุ้นหรือปัจจัยส่งเสริมในหลายๆ ด้าน เช่น โภชนาการ การเล่น การมีปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การออกกำลังกาย โดยที่การเล่นแต่เพียงอย่างเดียวจะทำให้ได้สิ่งเหล่านี้ไม่ครบและส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการของเด็กได้
- 3) ข้อยเสียต่อจิตใจ ในเด็กอาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบขึ้นได้ และอาจมีอาการหงุดหงิด มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง หรือไม่พอใจหากไม่ได้เล่นเกมตามที่ตนต้องการ
- 4) ข้อยเสียต่อครอบครัว อาจก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว การปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลงทำให้เกิดความเหินห่าง
- 5) ข้อยเสียต่อสังคม ส่งผลกระทบต่อการเรียนและการทำงาน

2. จากผลการวิจัยพบว่า หลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือ ตอนบน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 4.04 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.776 ซึ่งมีระดับหลักธรรมที่เหมาะสมสูงสุดในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน คือ พรหมวิหาร 4 อันเป็นหลักการผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่ และ อิทธิบาท อันเป็นหลักการนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า สมาชิกสังคมที่ดีผู้ช่วยสร้างสรรค์สังคมมีธรรม คือ หลักความประพฤติ ธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐหรือผู้มีจิตใจยิ่งใหญ่กว้างขวางดุจพระพรหม 4 อย่าง ซึ่งเป็นหลักการแห่งการนำสู่ความเป็นผู้ใหญ่อันปี่ยมไปด้วยเหตุผล รู้จักยับยั้งชั่งใจในพฤติกรรมนั้น สร้างจิตสำนึกความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไปนี้

- 1) เมตตา ความรัก คือ ความปรารถนาดี มีไมตรี ต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบประโยชน์และความสุข เมื่อเยาวชนมีความเมตตาแล้ว ยากนักที่จะก่อความวุ่นวาย ทำลายผู้อื่น

2) กรุณา ความสงสาร คือ อยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ ใฝ่ใจที่จะปลดปล่อย บำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของคนและสัตว์ทั้งปวง เมื่อเยาวชนถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเอง และผู้อื่น ก็จะเกิดความเอ็นดู ความสงสาร ก็มีส่วนให้เยาวชนคิดดี วาจาดี พฤติกรรมจะดีตามไปด้วย

3) มุทิตา ความเบิกบานพลอยยินดี เมื่อเห็นผู้อื่นอยู่ดีมีสุข ก็มีใจแจ่มชื่นเบิกบาน เมื่อเห็น เขาทำดีงามประสบความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ก็พลอยยินดีบันเทิงใจด้วย พร้อมทั้งจะช่วยส่งเสริม สนับสนุน

4) อุเบกขา ความมีใจเป็นกลาง คือ มองตามเป็นจริง โดยวางจิตเรียบสม่ำเสมอ มั่นคง เทียงตรงดุจดาวชั่ง มองเห็นการที่บุคคลจะได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุที่ตนประกอบ พร้อมทั้งจะ วินิจฉัย วางตน และปฏิบัติไปตามหลักการ เหตุผล และความเที่ยงธรรม

นอกจากหลักการแห่งผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่แล้ว จำต้องมีการปฏิบัติตามหลักธรรม ที่จะนำไปสู่ ความสำเร็จแห่งกิจการนั้นๆ ที่เรียกว่า อิทธิบาท (ธรรมให้ถึงความสำเร็จ) ซึ่งมี 4 ข้อ คือ

1. ฉันทะ มีใจรัก คือ พอใจจะทำสิ่งนั้น และทำด้วยใจรัก ต้องการทำให้เป็นผลสำเร็จอย่าง ดีแห่งกิจหรืองานที่ทำ มิใช่สักว่าทำพอให้เสร็จๆหรือเพียงเพราะอยากได้รางวัลหรือผลกำไร

2. วิริยะ พากเพียรทำ คือ ขยันหมั่นประกอบ หมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ทอดถอย ก้าวไปข้างหน้าจนกว่าจะสำเร็จ

3. จิตตะ เอาจิตฝึกใฝ่ คือ ตั้งจิตรับรู้สิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิด ไม่ปล่อยจิตใจ ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ใช้ความคิดในเรื่องนั้นบ่อยๆ เสมอๆ ทำกิจหรืองานนั้นอย่างอุทิศตัวอุทิศใจ

4. วิมังสา ใช้ปัญญาสอบสวน คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนเกินเลยบกพร่องขัดข้อง เป็นต้น ในสิ่งที่ทำนั้น โดยรู้จักทดลอง วางแผน วัตถุประสงค์ วิเคราะห์แก้ไขปรับปรุง เป็นต้น เพื่อจัดการและดำเนินงานนั้นให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวมา ทำให้เห็นถึงการสร้างจิตสำนึกให้รู้จักงาน สู้งาน ใส่ใจงาน และทำงานด้วยปัญญา รวมทั้งวิธีการปฏิบัติตามหลักความปลอดภัย คนทุกคนควรปฏิบัติตามหลักความ ปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาความรุนแรง (อุษา ภักดีศิริ 2560 : ออนไลน์) ดังนี้

- 1) ไม่แก้ไขปัญหาโดยใช้ความรุนแรงทุกลักษณะ
- 2) ไม่เข้าไปในสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เสี่ยงต่อการถูกกระทำรุนแรง เช่น ไม่ไปใน สถานที่เปลี่ยวในเวลากลางคืน เพราะอาจถูกปล้น จี้ หรือ โดนทำร้ายได้ เป็นต้น
- 3) ไม่พูดหรือกระทำการที่ขู่ข่มให้ผู้มีอำนาจเหนือกว่า เกิดความโกรธ และทำร้ายเราได้
- 4) เมื่อพบเห็นเหตุการณ์หรือสิ่งผิดปกติที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัย หรืออันตรายใน บ้านหรือในชุมชน ต้องแจ้งให้ผู้ใหญ่หรือตำรวจทราบ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น
- 5) ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางที่ถูกต้อง ไม่ประพฤติดนในทางไม่ดีหรือเอกร
- 6) ในการกระทำสิ่งต่างๆ ต้องยึดหลัก “ปลอดภัยไว้ก่อน” “ไม่ประมาท”

3. จากผลการวิจัยพบว่า หลักธรรมในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 3.98 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.879 ซึ่งมีระดับหลักธรรมที่เหมาะสมสูงสุดในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ได้แก่ เบญจศีล เบญจธรรม ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า เบญจศีล เบญจธรรม เป็นหลักการควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ โดยเฉพาะข้อที่ 3 กามสมุมิฉฉาจา เวรมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการประพฤติดนินทาคาม ซึ่งบุคคลต้องห้ามสำหรับฝ่ายชาย คือ 1) ภรรยาคนอื่น 2) ผู้หญิงที่ยังอยู่ในความอุปการะของผู้อื่น (ต้องพึงพาอาศัยผู้อื่นอยู่) 3) ผู้หญิงที่จารีตต้องห้าม (แม่ ย่า ยาย พี่สาว น้องสาว ลูกสาว ซี่ หญิงผู้เยาว์) ส่วนบุคคลที่ต้องห้ามสำหรับฝ่ายหญิง คือ 1) สามีคนอื่น 2) ชายจารีตต้องห้าม (พ่อ ปู่ ตา พี่ชาย น้องชาย ลูกชาย พระภิกษุ สามเณร ชายผู้เยาว์)

ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงไม่ใช่เฉพาะ ห้ามแต่ร่วมสังวาสเท่านั้น แม้แต่การเคล้าคลึง การพูดเกี้ยวพาราสี หรือการแสดงอาการ ปฏิพัทธ์แม้แต่ด้วยสายตาเนตรสบเนตร เป็นต้น ก็ชื่อว่า การละเมิดศีลข้อนี้แล้ว เมื่อไม่ล่วงละเมิดศีลข้อนี้แล้วเป็นผู้สำรวมในกาม ยินดีแต่ในภรรยาของตนเท่านั้น (สทวารสันโดษ) จงรักภักดีแต่ในสามีของตน (ปติวัตร) ถ้ายังไม่ได้แต่งงานก็ต้องมีกามสังวร ตั้งตนอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม มีวัฒนธรรมอันดีชนิดที่ว่า “เข้าตามตรอกออกตามประตู” อันเป็นการป้องกันปัญหาเยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ดังปรากฏตามที่ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข สวัสดิการและสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2555) ได้ทำการศึกษาปัญหาเยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรกับมิติสิทธิมนุษยชน พบว่า ประสบการณ์กำลังถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนของเยาวชน หญิงที่ตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงสิทธิ อนามัยเจริญพันธุ์ อนามัยเจริญพันธุ์และเพศศึกษาของเยาวชนเอง ของผู้ปกครอง ครอบครัวของเยาวชน และโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ หน่วยงานภาครัฐ ที่มีบทบาทหน้าที่การบริหารเยาวชนที่ตั้งครรภ์ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของรัตติกาล มีชูพร้อม (2560 : ออนไลน์) ที่ได้เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการป้องกันปัญหาอันเกิดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรดังนี้

1. ให้สถานศึกษาดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา สถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น สารวัตรนักเรียน หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ เพื่อประสานความร่วมมือในการป้องกันมิให้นักเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

2. ให้สถานศึกษาสำรวจและจัดทำข้อมูลกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น นักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ไม่มีผู้ปกครองดูแล หรือมีปัญหาทางครอบครัว กลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในสภาพเสี่ยงหรือมีสภาพชีวิตที่ล่อแหลมต่อการเกิดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เช่น มีบิดามารดาแยกกันอยู่ หรือพักร่วมกับบิดามารดาที่สมรส

ใหม่ บิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพที่อาจทำให้เกิดความโน้มเอียงให้เกิดความเสี่ยง หรือมีรายได้น้อย และข้อมูลนักเรียน นักศึกษาที่อยู่หอพักหรือเช่าที่พักอยู่ตามลำพัง โดยให้มีมาตรการในการเฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา กลุ่มเหล่านี้โดยใกล้ชิด

3. ความรัก ความอบอุ่น ความสุขในการใช้ชีวิตคู่ แสดงให้เห็นความรักความผูกพันของพ่อแม่ เป็นตัวอย่างอันดีให้ลูกๆ เลียนแบบ อย่าลืมนะว่า ลูกๆ จะเลียนแบบพ่อแม่เสมอๆ ไม่ว่าจะไปในทางดีหรือไม่ดี การสอนให้มีความรักในครอบครัวจะเป็นเกราะกำบังลูกๆ ไม่ให้ติดยาเสพติด หรือริ่มีความรักที่ไม่ปลอดภัยในวัยเรียน

เบญจศีลและเบญจธรรม เป็นธรรมคู่กัน คนที่มีเบญจธรรมจึงจะเป็นผู้มีเบญจศีล ซึ่งหากคนมีศีลและธรรมดังกล่าวแล้ว จะเว้นจากการทำความชั่ว รู้จักควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความดี ไม่เบียดเบียนตนและคนอื่น และประพฤติชอบทางกาย วาจา และใจ จะทำให้อยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การสร้างความตระหนักรู้ถึงหลักการแห่งเบญจศีล เบญจธรรมแก่เยาวชนนอกจากให้รับรู้แล้ว ยังมีส่วนช่วยให้เยาวชนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ดังที่ปรากฏในงานวิจัยของเกษภาญจน์ จินะกานนท์ (2549) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ข่าวและเหตุการณ์เพื่อการเรียนรู้เรื่อง หลักธรรมเบญจศีลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการเรียนรู้เรื่องหลักธรรมเบญจศีลโดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินของโรงเรียน และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสอนเรื่องหลักธรรมเบญจศีลโดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) แผนการเรียนรู้เรื่องหลักธรรมเบญจศีลโดยใช้ข่าวและเหตุการณ์สำหรับสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นจำนวนทั้งหมด 7 แผน ใช้เวลา 14 ชั่วโมง ประกอบด้วย แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องหลักธรรมเบญจศีล แผนการเรียนรู้ที่ 2-6 เรื่องหลักธรรมเบญจศีลข้อที่ 1-5 และแผนการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องบุคคลตัวอย่างที่ปฏิบัติตามหลักธรรมเบญจศีล 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยร้อยละ 79.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนเรื่อง หลักธรรมเบญจศีล โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย

4. จากผลการวิจัยพบว่า หลักธรรมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 3.60 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.877 ซึ่งมีระดับหลักธรรมที่เหมาะสมสูงสุดในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน ได้แก่ ขรวาธรรม อันเป็นหลักการสำหรับการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สังคม ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า การสร้างความสงบสุขในสังคม หากคนในสังคมทุกคนปฏิบัติตามหลักธรรมนี้แล้ว ย่อมอำนวยความสะดวกประโยชน์ให้แก่ผู้ปฏิบัติตามทั้งในชาตินี้และในชาติหน้า ก่อให้เกิดความสุขสวัสดิ์ มีความราบรื่นในการดำเนินชีวิต และยังทำให้องค์กรต่างๆ ตลอดจนสังคมเกิดความสงบเรียบร้อย และยัง

พบว่าหลักพุทธธรรมในข้อนี้ยังสามารถช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายทำงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วยเป็นไปตามหลักฆราวาสธรรม 4 ประการ คือ

1. สัจจะ (ความซื่อสัตย์) สัจจะ ในฆราวาสธรรม 4 หมายถึง ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ด้วยกายจริง คือ ประพฤติด้วยความสุจริต ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง วาจาจริง คือ พูดความจริง และใจจริง คือ มีความจริงใจ ลักษณะของสัจจะ

1. มีความจริง คือ เป็นเรื่องจริง
2. มีความตรง คือ ประพฤติสุจริตในกาย วาจา และใจ
3. มีความแท้ คือ ไม่เหลวไหล ไม่ล้อเล่น

2. ทมะ (การฝึกตน) ทมะ ในฆราวาสธรรม 4 หมายถึง การฝึกฝน การฝึกตน ให้มีการปรับปรุงตัวทั้งในด้านจิตใจ และการกระทำ ด้วยปัญญาเพื่อปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องในหน้าที่การงานหรือสิ่งทีกระทำอยู่นั้น

ทมะ เป็นธรรมที่มุ่งเน้นให้ใช้สติใคร่ครวญ และไตรตรองให้รอบคอบก่อนที่จะกระทำการใดๆ โดยต้องคำนึงอยู่เสมอว่า มีประโยชน์มากกว่าโทษหรือมีดีมากกว่าชั่วจึงจะกระทำ โดยเฉพาะการเอาชนะความโกรธ เพราะเมื่อความโกรธเกิดขึ้นย่อมส่งผลให้จิตใจขุ่นมัว ผิพรรณเศร้าหมอง เป็นเหตุให้เกิดผลเสียแก่ตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ เพราะผู้โกรธย่อมไม่รู้ธรรมไม่รู้ธรรม ไม่รู้จักผิดชอบชั่วดี สามารถฆ่าได้แม้กระทั่งบิดามารดาของตน ผู้ที่ถูกความโกรธเข้าครอบงาย่อมเสียทรัพย์ เสื่อมลาภยศ หาที่พึ่งพิงได้ยาก ไร้ญาติขาดมิตร

3. ขันติ (ความอดทน) ขันติ ในฆราวาสธรรม 4 หมายถึง ความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรค รวมถึงอดทน อดกลั้นต่อสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาทางใจ อาทิ ความยากลำบากในการงาน ค่าค่าทองจากผู้อื่น ซึ่งความอดทนนี้ประกอบด้วย 4 ลักษณะ ได้แก่

- 1) ความอดทน อดกลั้นต่อความยากลำบากตรากตรำทางธรรมชาติซึ่งเกิดขึ้นทางกายภาพ อาทิ ความร้อน ความหนาว ความหิวกระหาย และความเหนื่อยล้า
- 2) ความอดทน อดกลั้นต่อทุกขเวทนาที่เกิดขึ้นทางกาย อาทิ ความเจ็บไข้ได้ป่วย ความทุกข์ทรมาน ก็รู้จักอดทนอดกลั้นเอาไว้ ไม่สร้างความทุกข์เพิ่มขึ้นอีก
- 3) ความอดทน อดกลั้นต่อความเจ็บใจอันเกิดขึ้นทางจิตภาพ อาทิ วาจาส่อเสียด ถ้อยคำด่าว่าหยาบคายหรือคำกล่าวล่วงเกินก่อให้เกิดความเสียหาย สร้างความขุ่นเคืองใจอันไม่พึงปรารถนา
- 4) ความอดทน อดกลั้นต่อพลังอำนาจบีบคั้นของกิเลส ได้แก่ ราคะ โทสะ โมหะ เป็นต้น ความอดทนอดกลั้นต่อกิเลสทั้งปวงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดแห่งชีวิตที่พึงงาม

4. จาคะ (การบริจาค/ความเสียสละ) จาคะ ในฆราวาสธรรม 4 หมายถึง การบริจาคหรือความเสียสละจากความสุข และผลประโยชน์ของตน รวมถึงการละจากกิเลส ทำให้เป็นผู้มีความใจกว้าง รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และพร้อมที่จะเผชิญกับความทุกข์ร่วมกับผู้อื่น

การยึดในหลักแห่งจากะนั้น ความเมตตากรุณานับเป็นคุณธรรมที่เกื้อหนุนให้จากะเกิดขึ้น เพราะผู้ให้ยอมสละได้ซึ่งความรัก ความเมตตากรุณา และความปรารถนาดีต่อผู้รับ ส่งผลให้ผู้ให้มีความสุขได้ด้วยใจของตน ดังที่พระพุทธองค์ทรงตรัสเอาไว้ว่า ผู้มีจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจากะย่อมได้รับความสุขในภพนี้และภพหน้าอย่างไม่ต้องสงสัย ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาติดเกมของเยาวชนได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุที่ผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย มีความเสียสละ มีความอดทน มีความจริงใจที่จะช่วยประคับประคองจิตใจของเยาวชนให้เข้มแข็งพร้อมที่จะผจญชีวิตอันเต็มไปด้วยสิ่งยั่วยุต่างๆ นานาๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ อัญชลี ธีระวงศ์ไพศาล (2560 : ออนไลน์) จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น โรงพยาบาลสมิติเวช ศรีนครินทร์ ให้แนวทางแก้ไขไว้ว่า หากเด็กติดเกม แล้วควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเด็กหาเวลาที่เด็กและผู้ปกครองมาคุยพร้อมกันโดยไม่แสดงท่าทีดูต่ำว่าเด็กว่าไม่รับผิดชอบควรแสดงความรู้สึกเป็นห่วงที่เห็นเด็กเล่นเกมบ่อย แสดงความเห็นว่าเด็กไม่สามารถตัดขาดจากเกมได้ ช่วยกันคิดและตั้งเป้าหมายร่วมกันว่าจะแก้ไขอย่างไร

1. หากในบ้านยังไม่มีกฎกติกาในการเล่นเกมน จำเป็นต้องพูดคุยให้เด็กมีส่วนร่วมในการกำหนดเวลาการเล่นที่ชัดเจนว่าเล่นได้ในวันไหน เมื่อไร ก็ชั่วโมง แล้วค่อยปรับลดลงจนเหมาะสม ถ้าเด็กทำตามไม่ได้ จะให้พ่อแม่ช่วยเขาอย่างไร
2. เมื่อเด็กควบคุมการเล่นเกมได้ดีขึ้น ควรชมเด็ก และให้กำลังใจต่อไป
3. พ่อแม่ควรมีเวลาอยู่กับเด็กให้มากขึ้น อาจจะไปทำกิจกรรมอื่นที่สนุกสนานและที่เด็กชอบ (ยกเว้นเล่นเกม) ในเวลาว่าง เช่น เล่นดนตรี กีฬา งานศิลปะ ปลูกต้นไม้ เป็นต้น
4. ฝึกให้เด็กรู้จักแบ่งเวลา รู้จักควบคุมตัวเอง
5. จำกัดเงินไม่ให้เงินเด็กใช้มากเกินไป
6. ผู้ปกครองควรร่วมมือในการแก้ไขปัญหาโดยใช้กฎกติกาเดียวกัน ไม่ปล่อยให้เป็นการะหรือความรับผิดชอบของใครคนใดคนหนึ่ง และที่สำคัญไม่ขัดแย้งกันเอง
7. ไม่โทษแต่ต่อปัญหา ต้องอดทนใช้เวลาอย่างต่อเนื่อง8. สร้างความอบอุ่น ความเข้าใจภายในบ้าน ทำให้บ้านมีความสุข ไม่เครียด

จากเหตุผลดังทำให้เห็นความสำคัญของสถาบันครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการอบรมบ่มนิสัยให้เกิดมีแก่เยาวชน ซึ่งหลักการแห่งฆราวาสธรรมได้กำหนดบทบาทของผู้ครองเรือนอย่างไรให้เป็นความสุขและช่วยแก้ไขปัญหาของเยาวชนอันเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ภัทรา โสภาคิษฐ์ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้าน 7 ด้าน ได้แก่ การแก้ปัญหาการสื่อสาร บทบาท การตอบสนองทางอารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม และปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป อยู่ในระดับดีพอควร อย่างไรก็ตามผลการศึกษาในด้านการตอบสนองทางอารมณ์

คะแนนของการแสดงออกทางอารมณ์คนในครอบครัวแสดงหรือความรู้สึกอยู่ในระดับดีเล็กน้อย และในด้านการควบคุมพฤติกรรม คะแนนของครอบครัวมีมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติร่วมกัน และในครอบครัวไม่สามารถทำอะไรได้ตามใจชอบอยู่ในระดับดีเล็กน้อย ผลการศึกษาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของพยาบาลในการสนับสนุนส่งเสริมในด้านการแสดงออกทางอารมณ์ของวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นมีความกล้าในการแสดงออกทางอารมณ์ให้มากขึ้นขณะเดียวกันผลการศึกษาสามารถใช้ในการวางแผนการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในการเพิ่มทักษะการสื่อสารในครอบครัว และเป็นข้อมูลในการให้ความรู้แก่ครอบครัวในการควบคุมพฤติกรรมวัยรุ่นอย่างเหมาะสมต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบจากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วมีข้อเสนอแนะที่ควรนำไปใช้ใน 3 ระดับ คือ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเยาวชนติดเกม 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 3.44 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.765 ซึ่งมีระดับปัญหาติดเกมของเยาวชน มีผลกระทบต่อพัฒนาการของเยาวชน การปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การทำงานเป็นกลุ่ม และผลกระทบต่อการเรียนการสอน สำหรับหลักธรรมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน ที่มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 3.60 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.877 ได้แก่ ขรวาธรรม อันเป็นหลักการสำหรับการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สังคม ทัศนธรรมิกัตถะ อันเป็นหลักการอำนวยประโยชน์สุขในปัจจุบัน อารยวิติ อันเป็นหลักการสร้างสัมพันธ์อันดีงามอบอุ่น ภายในสภาพแวดล้อม แนวทางเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการติดเกมของเยาวชน ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งคณะสงฆ์ ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถานศึกษา พระสอนศีล ควระระดมความคิดอย่างสร้างสรรค์ในการกำหนดนโยบายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างชาญฉลาด เพื่อให้เยาวชนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของเยาวชนเอง โดยอาศัยเกมเป็นเครื่องมือในการพัฒนา สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางในทางปฏิบัติ กระทรวง ทบวง กรม เป็นผู้กำหนดนโยบาย โดยมีเป้าหมายให้เยาวชนรู้เท่าทันเกม และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ไม่ให้เยาวชนตกยุค หรือ หลงไหลในความใหม่

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 2.25 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.893 ซึ่งมีระดับปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นการทะเลาะวิวาทในชั้นเรียน การทะเลาะวิวาทภายในสถานศึกษา การตบตี ชกต่อย ตัวต่อตัว ซึ่งหลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 4.04 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.776 ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พรหมวิหาร 4 อันเป็นหลักการผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่ และ อิทธิบาท อัน

เป็นหลักการนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต กฎแห่งกรรม อันเป็นหลักการทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และ พละ อันเป็นหลักการสร้างเสริมกำลังภายใน อธิษฐาน อันเป็นหลักการไม่เปิดช่องแก่ความผิดพลาดเสียหาย ดังนั้น สถานศึกษาควรกำหนดเป็นนโยบายสร้างเสริมการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมที่เน้นความสามัคคี การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ โครงการจิตอาสาพัฒนาชุมชน เช่น การพัฒนาวัด การพัฒนาโรงเรียน การพัฒนาชุมชน เพื่อให้เยาวชนรู้จักบำเพ็ญ คุณ โทษ รวมทั้งประโยชน์อันจะเกิดจากกิจกรรมนั้นๆ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 2.09 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.828 ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การขาดเรียน สัมฤทธิผลทางการเรียนลดลง ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ และการเบี่ยงเบนทางเพศ การรักร่วมเพศ ซึ่งหลักธรรมในการแก้ปัญหาปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 3.98 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.879 ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เบญจศีล เบญจธรรม อันเป็นหลักการควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ สัปปุริสธรรม อันเป็นหลักการสร้างคุณค่าแก่ตนเอง หมู่นิยม สังคม สมชีวิตธรรม อันเป็นหลักการครองเรือนได้ยืดยาว วัฒนธรรม อันเป็นหลักการเปิดประตูสู่ความก้าวหน้า และอริยสัจ อันเป็นหลักการเหตุผลแก้ปัญหา ฉะนั้น สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัว กำหนดนโยบายในการปลูกฝังศีลธรรม ให้พึงเกิดมีแก่เยาวชน ให้ตระหนักถึงวิธีการควบคุมตัวเอง ให้เห็นคุณค่าความเป็นตัวตน เพื่อเปิดประตูสู่ความก้าวหน้า อย่างมีเหตุ มีผล และให้รู้ถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัวเองและผู้อื่น รวมทั้งประโยชน์ของการรักษเบญจศีล เบญจธรรม

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

1. ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวแตกแยก เยาวชนที่อยู่ในช่วงเป็นหนุ่มสาวมีความรักแต่ขาดความรู้ ความเข้าใจ และอยากลอง ไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องจากครูและผู้ปกครอง การปล่อยให้เด็กไปเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนตามลำพัง ให้เที่ยวกลางคืน และการไม่เข้มงวดเรื่องการกลับบ้านตรงเวลา แนวทางแก้ไขปัญหาโดยให้พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรักและความอบอุ่น เอาใจใส่บุตรหลาน ให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องแก่เยาวชน ชี้ให้เห็นปัญหาและผลกระทบที่จะตามมา เช่น เรียนไม่จบ ท้องในวัยเรียน ไม่ปล่อยให้เยาวชนไปเที่ยวนอกบ้านกับกลุ่มเพื่อนตามลำพัง หรือปล่อยให้กลับบ้านไม่ตรงเวลา รวมทั้งต้องเข้าใจเกี่ยวกับสภาพจิตใจของวัยรุ่น ฉะนั้น เยาวชนในสถานศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ เรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และวิธีการควบคุม กามารมณ์จากพระสอนศีลธรรม เพื่อไม่ให้อารมณ์ก้าวล่วงกรอบของวิถีชีวิตชุมชน กรอบของศีลธรรมอันดีของสังคม

2. ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวขาดความอบอุ่น การดื่มสุรา ยาเมา ปัญหาทางอารมณ์ ความใจร้อนของวัยรุ่น ไม่ยับยั้งชั่งใจ สภาพแวดล้อมทางสังคมไม่ดี คบเพื่อนอันธพาล รวมทั้ง มีเรื่องยาเสพติดเข้ามา

เกี่ยวข้อง แนวทางแก้ไขปัญหาโดยสถาบันครอบครัวต้องมีความเข้มแข็ง มีความรักความอบอุ่นและความเข้าใจ คนสังคมช่วยกันรณรงค์ลดความรุนแรง เปิดโอกาสให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ อบรมคุณธรรมจริยธรรม จิตอาสา พ่อแม่ต้องไม่ทะเลาะใช้ความรุนแรงเป็นตัวอย่างไม่ดีแก่เด็ก รวมทั้งอบรมให้ความรู้แก่เยาวชน ถึงโทษและปัญหาการใช้ความรุนแรง ดังนั้น พระสอนศีลธรรม ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคม เช่น กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน กิจกรรมเทศกาลวันสำคัญแห่งชาติ กิจกรรมทัศนศึกษา โบราณสถานในชุมชน

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการนำหลักธรรมแก้ปัญหาเยาวชนยุคนาโนเทคโนโลยี
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับครูธรรมสอนศีลธรรมกับการแก้ปัญหาเยาวชนในสถานศึกษา
3. ควรทำวิจัยแบบบูรณาการในการแก้ปัญหาเยาวชนไทย
4. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเยาวชน
5. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลในการเผยแผ่พุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมแก่

เยาวชนในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

ข้อมูลปฐมภูมิ

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2535) *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*,
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2550). *พระไตรปิฎกแก่นธรรม ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*,
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย, มูลนิธิ. *พระไตรปิฎกและอรรถกถาภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฏ
ราชวิทยาลัย, 2535.

ข้อมูลทุติยภูมิ

1) หนังสือ

- เกษกาญจน์ จินะกานนท์. 2549. “การใช้ข่าวและเหตุการณ์เพื่อการเรียนรู้เรื่อง หลักธรรมเบญจศีล
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” . *การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*
(สาขาวิชาประถมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นิรนาท แสนสา, ดร. (2559 “สังคมกับพฤติกรรมของคนในสังคม” เอกสารการสอนชุดวิชา *จิตวิทยาและ
สังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พระธรรมปิฎก. (2546). *ธรรมบุญชีวิต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ บริษัทสหธรรมิก จำกัด
- พิมพ์ภัทรา ไสภาคดิษฐ์. (2548) “การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรม
เด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่”. *ค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต*
(สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- มหามกุฏราชวิทยาลัย, มูลนิธิ. (2525). *พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหามกุฏราช
วิทยาลัย
- ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข สวัสดิการและสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล (2555) “ปัญหาเยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรกับมิติสิทธิ
มนุษยชน” *รายงานการวิจัย* สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, รศ.ดร. (2559). “พฤติกรรมเบี่ยงเบนของคนในสังคม” เอกสารการสอนชุดวิชา
จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช

สุชีพ ปุญญานุภาพ. (2554). *พระไตรปิฎกฉบับประชาชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย
 อิศระพงษ์ แซงมุกดา, พ.ต.ท. (2552) “ศึกษาผลการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการจัดกิจกรรมโครงการ
 มวลชนสัมพันธ์เพื่อแก้ปัญหาเยาวชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร อำเภอข้าสูง จังหวัด
 ขอนแก่น” *พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต* มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2) เว็บไซต์

จิตริน ใจดี. (2560). *พฤติกรรมกรรมการติดเกม*. แหล่งสืบค้นข้อมูล

<https://sites.google.com/site/payhadektidkemsgame/>

ณัฐดนัย ภาคานาม. (2560). *โทษ 10 ข้อของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร*. แหล่งสืบค้นข้อมูล

<https://nutdanai13.wordpress.com/>

ณัฐวุฒิ. (2560). *ปัญหาเด็กติดเกมส์ วิธีสังเกต ป้องกันและการแก้ไข*. แหล่งสืบค้นข้อมูล

<https://sites.google.com/site/payhadektidkemsgame/>

เบญญทิพย์ พลายแก้ว และคณะ. (2560). *การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร*. แหล่งสืบค้นข้อมูล

<https://krupenka.wordpress.com/>

รัตติกาล มีชูพร้อม. (2560). *ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร*. [https://www.dek-](https://www.dek-d.com/board/view/3050948/)

[d.com/board/view/3050948/](https://www.dek-d.com/board/view/3050948/)

โรงพยาบาลระโนด. (2560). *ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร*. แหล่งสืบค้นข้อมูล

<http://www.ranodhospital.go.th/paper/436>

อัญชุลี ธีระวงศ์ไพศาล. (2560). *ป้องกันและการแก้ไขเด็กติดเกม*. แหล่งสืบค้นข้อมูล

<https://sites.google.com/site/payhadektidkemsgame/>

อุษา ภัทศิรี. (2560). *แนวทางการแก้ปัญหาโดยไม่ใช้ความรุนแรง*. แหล่งสืบค้นข้อมูล

[www://trangis.com/kruuza/4_5.html](http://www.trangis.com/kruuza/4_5.html)

อุษา ภัทศิรี. (2560). *ปัญหาความรุนแรงและผลกระทบจากความรุนแรงในวัยรุ่น*. แหล่งสืบค้นข้อมูล

http://trangis.com/kruuza/4_4.html

partyon . (2560). *ความรุนแรงของวัยรุ่น*. <https://www.dek-d.com/board/view/3030410/>

Is1 เด็กศรี. (2560). *ปัญหาความรุนแรงของวัยรุ่น*. แหล่งสืบค้นข้อมูล

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=203237269838186&id=180951435400103

Google Sites. (2560). *ผลกระทบของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร*.

<https://sites.google.com/site/savetyyy2016/home>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง

หลักสูตรที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัด
ภาคเหนือ ตอนบน

โปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง (.....) ข้อมูลจากแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์เพื่อผลสรุปทางวิชาการและจะนำผลสรุปจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน คณะผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

*****

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ.....ปี
2. บรรพชา/อุปสมบทมา.....ปี
3. เป็นพระสอนศีลธรรมมา.....ปี
4. ปฏิบัติการสอนที่จังหวัด.....
5. จำนวนนักเรียนในสถานศึกษาที่ปฏิบัติการสอน.....คน

ตอนที่ 2 ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

สถานะปัจจุบัน สถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติการสอน เยาวชนมีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมผิดศีลธรรม มากน้อยเพียงใดหรือไม่ อย่างไร ดังข้อความต่อไปนี้

เนื้อความ		ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.1 ปัญหาเยาวชนติดเกม						
1	มีอารมณ์หงุดหงิด พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง					
2	การปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การทำงานเป็นกลุ่ม					
3	การปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลงทำให้เกิดความเหินห่าง					
4	ผลกระทบต่อการเรียนการสอน					
5	ผลกระทบต่อการพัฒนาการของเยาวชน					
2.2 ปัญหาความรุนแรง						
6	การทะเลาะวิวาทในชั้นเรียน					
7	การทะเลาะวิวาทภายในสถานศึกษา					
8	การทะเลาะวิวาทต่างสถานศึกษา					
9	การตบตี ชกต่อย ตัวต่อตัว					
10	การยกพวกตีกัน / รุมทำร้ายกัน					
2.3 ปัญหามีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน						
11	การขาดเรียน สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนลดลง					
12	การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง					
13	ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ					
14	การเปียงเบนทางเพศ การรักร่วมเพศ					
15	การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์					

ตอนที่ 3 หลักธรรมเหมาะสมในแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

หลักธรรมในการแก้ปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมผิดศีลธรรม เหมาะสม มากน้อยเพียงใดหรือไม่ อย่างไร ดังข้อความต่อไปนี้

เนื้อความ		ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 หลักธรรมในการแก้ปัญหาเยาวชนติดเกม						
1	อบายมุข หลักการทำให้ติดอยู่สิ่งชั่วร้าย					
2	จักร หลักการนำชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง					
3	อารยวัติ หลักการสร้างสัมพันธ์อันดีงาม อบอุ่น ภายในสภาพแวดล้อม					
4	ฆราวาสธรรม หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สังคม					

5	ทฤษฎีธรรมิกัตถะ หลักการอำนวยประโยชน์สูงสุดในปัจจุบัน					
เนื้อหาความ		ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.2 หลักธรรมในการแก้ปัญหาความรุนแรง						
6	พรหมวิหาร 4 หลักการผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่					
7	กฎแห่งกรรม หลักการทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว					
8	อิทธิบาท หลักการนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต					
9	พละ หลักการสร้างเสริมกำลังภายใน					
10	อธิษฐาน หลักการไม่เปิดช่องแก่ความผิดพลาดเสียหาย					
3.3 หลักธรรมในการแก้ปัญหาปัญหาที่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน						
11	เบญจศีล เบญจธรรม หลักการควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ					
12	สัปปุริสธรรม หลักการสร้างคุณค่าแก่ตนเอง หมู่น ชังคม					
13	สมชิวีธรรม หลักการครองเรือนได้ยืดยาว					
14	วิถนมุข หลักการเปิดประตูสู่ความก้าวหน้า					
15	อริยสัจ หลักการเหตุผลแก้ปัญหา					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

4.1 การแก้ปัญหาเยาวชนติดเกม

1. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนมีปัญหาติดเกม

---

2. การแก้ปัญหาเยาวชนติดเกม ควรมีการดำเนินการอย่างไร

4.2 การแก้ปัญหาความรุนแรง

1. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนมีปัญหาใช้ความรุนแรง

---

2. มีวิธีการใดบ้าง ที่จะช่วยส่งเสริมแก้ปัญหาใช้ความรุนแรงของเยาวชน

4.3 การแก้ปัญหาที่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

1. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

---

2. ควรดำเนินการอย่างไร ในแก้ปัญหาและป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง
คณะผู้วิจัย

ภาคผนวก ข

คู่มือ

การนำหลักธรรมไปแก้ปัญหาประพตติผิดศีลธรรมของเยาวชน

คณะผู้วิจัย

พระสัญญาชัย ญาณวีโร

อาจารย์ประจำหลักสูตร ศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ คณะศาสนาและปรัชญา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

พระสมุห์อาทิตย์ อธิโชโต

นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ผศ.ดร.ปรุทม์ บุญศรีตัน

อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะปรัชญา สาขาวิชาพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เอมอร อินทนนท์

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

คู่มือ

การนำหลักธรรมไปแก้ปัญหาประเพณีผิดศีลธรรมของเยาวชน

ได้จากผลการวิจัยเรื่อง “หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรม
ของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน”

एमओर อินทนนท์ และคณะ

ทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยญาณสังวร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

หลักการและเหตุผล

ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนในปัจจุบัน ทวีความรุนแรงมากขึ้น จากสถิติกรมพินิจและคุ้มครองเยาวชน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ถึง 31 พฤษภาคม 2552 พบว่า เยาวชนอายุ 14 ปี-18 ปี ทั่วประเทศ มีจำนวนคดีความมากถึง 18,658 คดี ส่วนมากเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 3,839 คดี รองลงมาเป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน จำนวน 3,325 คดี และคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย จำนวน 2,397 คดีตามลำดับ และจากเหตุการณ์ที่เราพบเห็นจากข่าวสาร สื่อมวลชนต่างๆไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ปาหืน คลิปการทะเลาะวิวาท ใช้ความรุนแรง คดีฆ่าข่มขืน คดียาเสพติด คดีค้าประเวณีในกลุ่มเยาวชน คดีลักทรัพย์ เด็กติดเกม เป็นต้น สอดคล้องกับผลวิจัยเชิงสำรวจของ นพดล กรรณิกา (2556) เรื่อง สถานการณ์การใช้ ความรุนแรงในกลุ่มและเยาวชน พบว่า ร้อยละ 21.4 เล่นการพนัน ร้อยละ 16.7 เข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนบุกยกพวกตีกัน ร้อยละ 16.7 ทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นโดยใช้กำลัง ร้อยละ 13.5 ใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ ร้อยละ 14.1 ทะเลาะกับผู้อื่นโดยใช้อาวุธ ซึ่งเยาวชนส่วนใหญ่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ด้วยตนเองบางครั้งอาจจะแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการผิดๆไม่มีการคิดวิธีการแก้ไขปัญหากันอย่างถูกต้อง ซึ่งทุกฝ่ายต่างก็มีความกังวลใจในเรื่องปัญหาพฤติกรรมของเยาวชนในปัจจุบันนี้ และมีเสียงเรียกร้องให้สถาบันศาสนาเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหา อาทิเช่น นราธิปไตย พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงศูนัยคุณธรรม (ศูนัยคุณธรรม) ร่วมกับสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ทำโครงการวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในประเทศไทย เพื่อหาแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่สังคมไทย การวิจัยมีข้อมูลที่ น่าสนใจ โดยพบว่า สถาบันการศึกษาถูกคาดหวังจากบุคคลต่างๆ ว่า เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมเคียงคู่กับครอบครัวและสถาบันศาสนา หรือ บวร คือ บ้าน วัด โรงเรียน

สำหรับในภาครัฐ ได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาพร้อมกันหลายฝ่าย นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมปรึกษาหารือถึงความร่วมมือจัดการเรียนการสอนศีลธรรมในสถานศึกษาเพื่อดำเนิน การตามโครงการ 3 ดี ของกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย (Democracy) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย (Decency) และกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด (Drug) และมีความเห็นว่าจะต้องอาศัยความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา คือ มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (มจร) และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร) ในการนำพระสอนศีลธรรมเข้าไปสอนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั่วประเทศ จำนวน 24,700 อัตรา จำแนกเป็น มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (มจร) จำนวน 18,000 อัตรา และ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร) จำนวน 6,700 อัตรา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับมอบหมาย ภาระงานดังกล่าวให้การนำพระสอนศีลธรรมเข้าไปสอนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อันประกอบด้วย จังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย

แพร์ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอนในอัตราพระสอนศีลธรรม จำนวน 680 อัตรา อัตราละ 2,500 บาท ต่อเดือน เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 แต่ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ล้านนา มีการจัดอบรมพระสอนศีลธรรมและใช้หลักสูตรโดยทั่วไปทางพุทธศาสนาในการสอน แต่ยังไม่มีการสอนเกี่ยวกับศีลธรรมที่มีงานวิจัยรองรับ ไม่มีการศึกษาปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของ เยาวชน ทำให้ไม่ทราบปัญหาที่แท้จริง ทั้งนี้การที่พระสอนศีลธรรมถ่ายทอดความรู้หรือสอนศีลธรรม โดยไม่มีแนวทาง และไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงของพฤติกรรมผิดศีลธรรมในเยาวชน อาจทำให้การสอน ศีลธรรมไม่บรรลุเป้าหมาย นั้นหมายถึงอัตราความคุ้มของงบประมาณรัฐบาลกว่าหกสิบเอ็ดล้านบาท ต่อปี ที่จะเสียไป

คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน ใน 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน เพื่อหาหลักสูตรที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน ดังกล่าว จึงได้ทำวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการสร้างเครื่องมือ

1. เพื่อเป็นคู่มือในการนำหลักสูตรไปแก้ปัญหาประพฤติดศีลธรรมของเยาวชน
2. เพื่อแสดงข้อมูลปัญหาประพฤติดศีลธรรมของเยาวชน
3. เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาประพฤติดศีลธรรมของเยาวชน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้หลักสูตรที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนเพื่อสร้างคู่มือ หลักสูตรที่เหมาะสม นำข้อมูลผลการวิจัยเสนอผู้บริหารโรงเรียนได้แนวทางในการกำหนดนโยบายในการจัดการอบรมแก่เยาวชนให้รู้ถึงคุณค่ามนุษย์ที่สมบูรณ์ตามอุดมคติทางพุทธปรัชญา
2. นำเสนอผลการวิจัยประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ต่อกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนด นโยบายในการพัฒนาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนในทางที่ควร
3. ได้แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมของเยาวชนอันเป็นการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่เด็ก และเยาวชน ในจังหวัดและภูมิภาคอื่น ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสังคมรวมทั้งความมั่นคงแก่รัฐ และประเทศชาติ
4. ภาครัฐ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แนวทางในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรมโดยการอาศัยการสร้างความเป็นมนุษย์อันเกิดจาก ภายในของเยาวชนเอง อันเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เกิดขึ้น และตระหนัก ถึงบาป บุญ คุณ โทษ เมื่อ

พันโทฯแล้วมีหนทางในการดำเนินอย่างมีความสุข ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่สังคม อันเป็นส่วนสำคัญ ในการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน ครอบครัว ตลอดจนถึงประเทศชาติ

5. ได้ข้อมูลเบื้องต้นอันเป็นองค์ความรู้ใหม่ เพื่อการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการเกี่ยวข้องกับ หลักธรรมสำหรับการพัฒนาพฤติกรรมตามหลักการแห่งพุทธปรัชญา ในลักษณะนี้ต่อไป

ปัญหาประพฤติกรรมศีลธรรมของเยาวชน

1. ปัญหาเยาวชนติดเกม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม $\bar{X}$) = 3.44 และมีส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.765 ซึ่งมีระดับปัญหาติดเกมของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) ผลกระทบต่อการพัฒนาการของเยาวชน 2) การปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การทำงานเป็นกลุ่ม 3) ผลกระทบต่อการเรียนการสอน

2. ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือ ตอนบน อยู่ในระดับน้อย โดยมี ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 2.25 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.893 ซึ่งมีระดับปัญหาความ รุนแรงของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) การทะเลาะวิวาทในชั้นเรียน 2) การทะเลาะวิวาทภายใน สถานศึกษา 3) การตบตี ชกต่อย ตัวต่อตัว

3. ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน 8 จังหวัดภาคเหนือ ตอนบน อยู่ในระดับ น้อย โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = 2.09 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.828 ซึ่งมีระดับปัญหา การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) การขาดเรียน สัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนลดลง 2) ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ 3) การเบี่ยงเบนทางเพศ การรักร่วมเพศ หลักธรรมเหมาะสมในแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชน

1. หลักธรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน ได้แก่ 1) พรหมวิหาร อัน เป็นหลักการผู้มีจิตใจอันยิ่งใหญ่ และ อธิปไตย อันเป็นหลักการนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต 2) กฎแห่งกรรม อันเป็นหลักการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และ พละ อันเป็นหลักการสร้างเสริมกำลังภายใน 3) อธิษฐาน อันเป็นหลักการไม่เปิดช่องแก่ความผิดพลาดเสียหาย

2. หลักธรรมในการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน ได้แก่ 1) เบญจ ศील เบญจธรรม อันเป็นหลักการควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ 2) สัมปยุตธรรม อันเป็นหลักการ สร้างคุณค่าแก่ตนเอง หมั่น สงัด 3) สมชิวธรรม อันเป็นหลักการครองเรือนได้ยืดยาว วัฒนमुख อัน เป็นหลักการเปิดประตูสู่ความก้าวหน้า และอริยสัง หลักการเหตุผลแก้ปัญหา

3. หลักธรรมในการแก้ปัญหาติดเกมของเยาวชน ได้แก่ 1) ขรวาสาธรรม อันเป็นหลักการ สำหรับการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สังคม 2) ทิฏฐธรรมิกัตถะ หลักการอำนวยความสะดวกในัจจุบัน 3) อารยวัติ อันเป็นหลักการสร้างสัมพันธ์อันดีงาม อบอุณ ภายในสภาพแวดล้อม

แนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมผิดศีลธรรมของเยาวชนของเยาวชน

1. สาเหตุที่เป็นปัญหาติดเกมของเยาวชน คือ ผู้ปกครองละเลยไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน ครอบครัวมีปัญหา พ่อแม่หย่าร้าง พ่อแม่ตามใจลูกมากเกินไป คบเพื่อนที่ติดเกม และ ความอยากรู้ อยากลองของเยาวชน แนวทางแก้ไขปัญหาโดยให้ผู้ปกครองต้องใส่ใจบุตรหลาน อบรมสั่งสอนให้ ความรักความเข้าใจ ให้ความรู้แก่เยาวชนถึงผลกระทบที่จะได้รับ และให้เห็นโทษของการติดเกม การ ส่งเสริมให้เล่นกีฬา เล่นดนตรีและทำกิจกรรม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทางครอบครัวและผู้ติดเกม ต้องแก้ปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งให้เยาวชนได้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์

2. สาเหตุที่เป็นปัญหาความรุนแรงของเยาวชน คือ มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวขาดความอบอุ่น การดื่มสุรา ยาเมา ปัญหาทางอารมณ์ ความใจร้อนของวัยรุ่น ไม่ยับยั้งชั่งใจ สภาพแวดล้อม ทางสังคมไม่ดี คบเพื่อนอันธพาล รวมทั้ง มีเรื่องยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้อง แนวทางแก้ไขปัญหาโดย สถาบันครอบครัวต้องมีความเข้มแข็ง มีความรักความอบอุ่นและความเข้าใจ คนสังคมช่วยกันรณรงค์ ลดความรุนแรง เปิดโอกาสให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ อบรมคุณธรรมจริยธรรม จิตอาสา พ่อแม่ต้องไม่ทะเลาะใช้ความรุนแรงเป็นตัวอย่างไม่ดีแก่เด็ก รวมทั้งอบรมให้ความรู้แก่เยาวชน ถึงโทษ และปัญหาการใช้ความรุนแรง

3. สาเหตุที่เป็นปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชน คือ มีปัญหาครอบครัว ครอบครัวแตกแยก เยาวชนที่อยู่ในช่วงเป็นหนุ่มสาวมีความรักแต่ขาดความรู้ ความเข้าใจ และอยาก ลอง ไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องจากครูและผู้ปกครอง การปล่อยให้เด็กไปเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนตาม ลำพัง ให้เที่ยวกลางคืน และการไม่เข้มงวดเรื่องการกลับบ้านตรงเวลา แนวทางแก้ไขปัญหาโดยให้พ่อ แม่ผู้ปกครองควรให้ความรักและความอบอุ่น เอาใจใส่บุตรหลาน ให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องแก่ เยาวชน ชี้ให้เห็นปัญหาและผลกระทบที่จะตามมา เช่น เรียนไม่จบ ท้องในวัยเรียน ไม่ปล่อยให้ เยาวชนไปเที่ยวนอกบ้านกับกลุ่มเพื่อนตามลำพัง หรือปล่อยให้กลับบ้านไม่ตรงเวลา รวมทั้งต้องเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพจิตใจของวัยรุ่น

คำขอบคุณ

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยญาณสังวร ที่จัดสรรทุนอุดหนุน อาจารย์ธเนศ ต่วน ชะเอม ช่วยชี้แนวทางในการเขียน และครูพระสอนศีล ที่กรุณาตอบแบบสอบถามในการเก็บรวบรวม ข้อมูล

คณะผู้วิจัย

พระสัจชัย ญาณวีโร คณะศาสนาและปรัชญา พระสมุห์อาทิตย์ อิทธิโชโต นักศึกษาคณะ สังคมศาสตร์ เอมอร อินทนนท์ เจ้าหน้าที่ทะเบียน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ล้านนา ผศ.ดร.ปฐมภ์ บุญศรีตัน คณะปรัชญา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่